William S. Burroughs

TOP

A L T I K I R K B E Ş

william s. burroughs

top

queer, 1985

türkçesi: **ali kaftan / çetin şan**

kapak fotoğrafı: **robert mapplethorpe**
'uzun saplı beyaz çiçek, 1982'

William S(eward) Burroughs

1914'te St. Louis, Missouri'de doğdu. Başanlı bir işadamının oğlu olan Burroughs, 1930'lu yıllarda Harvard Üniversitesinde İngiliz Edebiyatı

okudu. Okulu bıraktıktan sonra Meksika, Tanca ve İngiltere'de yaşamını sürdürdü; yıllarca ilaç bağımlısı olarak yaşadı. 1930'larda yazmaya başladı ancak 1950'lerin başlarında kendi yaşamına dayanan *Canki* (1953) ve *Top* (1950'lerde yazılmasına karşın 1985'e kadar basılmadı) adında iki kitap yazana dek önemli bir başarı kazanamadı. Bu romanlarında konu aldığı ilaç bağımlılığı ve eşcinsellik daha sonraki çalışmalarına da egemen oldu. Burroughs, güçlü bir karışım yaratmak için, popüler kültürün tüm alanlarından, filmler, karikatürler, Western'ler ve bilimkurgu yapıtlarından düşünceler ödünç alarak "cut-up" tekniğini uyguladı. İktidarın kötüye kullanılmasından büyük rahatsızlık duyması nedeniyle bağımlılığı, yaşamlarımızın denetlenme yollarının tümünü kapsayan bir metafor olarak kullandı.

Yıllar boyunca yapıtlarının büyük bölümünün yayımlanmamış olmasına karşın Burroughs, Jack Kerouac ve Allen Ginsberg başta olmak üzere 1950'lerin Beat yazarları arasında önemli etkiye sahipti ve ilk önemli kitabı *Çıplak Şölen*'in yayımının öncesinde yeraltında ünlenmişti. İlk olarak cesur ve etkili (Henry Miller'ın eski yayımcısı) Olympia Press tarafından 1959'da Fransa'da basılan kitap, yayımından başlayarak büyük tartışmalara neden olurken ABD'de 1962, İngiltere'de 1964'e kadar piyasaya çıkmadı ve 1991'de David Cronenberg tarafından filme alındı.

Uzun bir süre önce basın organlarında ustanın öldüğüne dair haberler alsak dahi, bunlara pek aldırdığımız söylenemez.

giriş

1940'lann sonunda orada yaşadığım dönemde. Mexico City, berrak, ışıl ışıl havasının yaranda, içinde daireler çizerek dönen akbabalara kan ve kum rengine oldukça uygun düşen özel bir mavi tonuna -kaba bir tehditkârlıktaki acımasız Meksika mavisi- sahip gökyüzüyle bir milyon kişinin yaşadığı bir kentti. Mexico City'yi, orayı ziyaret ettiğim ilk günden itibaren sevmiştim. 1949 yılında orası, geniş bir yabana kolonisi, efsanevi genelevleri ve lokantaları, horoz döğüşleri, boğa güreşleri ve akla gelebilecek her türlü eğlencesiyle yaşamak için ucuz bir yerdi. Tek başına bir adam orada günde iki dolara oldukça rahat bir şekilde yaşayabilirdi. Eroin ve marihuana bulundurmaktan New Orleans'ta bana karşı açılan davada dunumun öylesine ümitsiz görünüyordu ki, mahkeme tarihinde ortalıkta görünmemeye karar verdim ve Mexico City'nin sessiz, orta sınıf mahallelerinin birinde, bir apartman dairesi kiraladım.

Zaman aşımı yasasına göre, Birleşik Devletler'e beş yıl boyunca dönemeyeceğimi biliyordum, bu yüzden Meksika vatandaşlığına müracaat ettim, Mexico City College'de Maya ve Meksika arkeolojisi üzerine bazı derslere kaydoldum. Amerikan ordusu kitaplarımı, okul taksitlerimi ve yaşamam için ayda yetmiş beş dolarlık bir maaşı üstlendi. Çiftçilik yapabileceğimi veya belki de Amerika sınırında bir bar açabileceğimi düşünüyordum.

Kent hoşuma gitmişti. Gecekondu bölgeleri, katışıksız pislik ve yoksulluk açısından Asya'daki herhangi bir bölgeyle rahatlıkla karşılaştırılabilirdi. İnsanlar sokağın her tarafına sıçıyor, ardından yatıyor ve orada, ağızlarına girip çıkan sineklerle birlikte uyuyorlardı. Girişimciler, genellikle miskindirler, sokak köşelerinde ateşler yakar ve yoldan gelip geçenlere dağıttıkları, iğrenç, pis kokulu ve isimlendirilemeyen yemek yığınları pişirirlerdi. Ayyaşlar ana cadde kaldırımlarının tam üzerinde sızıp uyurlardı, hiçbir polis onları rahatsız etmezdi. Bana, sanki Meksika'da herkes kendisini ilgilendiren şeyleri düşünme sanatı üzerinde iyice uzmanlaşmış gibi geliyordu. Eğer adamın biri monokl takıp baston taşımak isterse, bunu yapmaktan çekinmiyordu ve hiç kimse de yanından geçerken

ona ikinci bir kez bakmıyordu. Oğlanlar ve genç erkekler caddede kol kola yürürlerdi ve hiç kimse onlara aldırmazdı. Bu durum, o insanların diğerlerinin ne düşündüğüyle ilgili olmadıkları yüzünden değildi, sadece bir Meksikalı bir yabancının kendisini eleştirmesini beklemezdi ve kendisi de diğerlerinin davranışlarını eleştirmezdi.

Meksika, temel olarak, iki bin yıllık salgın hastalıklar, yoksulluk, rezillik, aptallık, esaret ve merhametsizliği, ruhsal ve fiziksel terörizmi yansıtan bir Doğulu kültürdü. Meşum, karanlık ve kaotikti, bir rüyanın özel kaosu gibi. Hiçbir Meksikalı, bir diğer Meksikalıyı gerçekten tanımazdı ve eğer bir Meksikalı, birisini öldürmüşse (bu çok sık olurdu), ölen kişi genellikle onun en iyi arkadaşı olurdu. Cam isteyen herkes silah taşıyabilirdi; bir barın müdavimlerine ateş eden sarhoş polislerin, silahlı siviller tarafından vuruluşunu anlatan birçok olay okumuşumdur. Bir otorite figürü olarak Meksikalı polisler, tramvay sürücüleriyle aynı hizadaydılar.

Bütün memurlar rüşvet yerdi, gelir vergisi çok düşüktü ve tedavi ücretleri aşın derecede uygundu, çünkü doktorlar sürekli kendi reklamlarını yapar ve fiyat kırarlardı. 2.40 dolara belsoğukluğu tedavisi olabilir ya da penisilini satın alarak iğneyi kendiniz vurabilirdiniz. Kendi kendinizi tedavi etmenizi engelleyen hiçbir yönetmelik yoktu, iğneler ve şırıngalar herhangi bir yerden satın alınabilirdi. O günler Alemân'ın[1] dönemiydi, *mordida*'nın kral olduğu bir dönem ve rüşvet piramidi devriye gezen polislerden Presidente'ye kadar yükseliyordu. Mexico City, aynı zamanda, kişi başına düşen adam öldürme oranına bakıldığında dünyanın cinayet başkentiydi. Gazetelerde, her gün şöyle hikâyeler okuduğumu hatırlıyorum:

(1.- *Migueî Alemân* : (1902-1983). 1946-52 arasında görev yapmış Meksika devlet başkanı. Bir köy bakkalının oğluydu. Meksika Devrimi sırasında general oldu. Hukuk öğrenimini bitirdikten sonra Mexico City'de çalıştı ve işçi-işveren davalarında uzmanlaştı. Önce Veracruz senatörü, sonra 1936'da eyalet valisi oldu. 1940'ta Manuel Âvila Camacho'nun zaferiyle sonuçlanacak başkanlık kampanyasını yürütmek için bu görevinden istifa etti. Bunun karşılığında, Camacho tarafından İçişleri Bakanlığı gibi güçlü bir mevkiye getirilerek ödüllendirildi. 1946'da Kurumsal Devrimci Parti'den (PRI) başkan adayı oldu ve kolayca kazandı. Başkanlığı döneminde Meksika'da toprak reformunun hızı kesikliyse de endüstriyel kalkınma büyük ölçüde hızlandı. Yönetimine büyük yolsuzluk ve yozlaşma suçlamaları yöneldiyse de onun başkanlık döneminde belirgin bir ekonomik gelişme görülmüştür.)

Bir *campesino*, yani bir köylü, otobüs bekliyordun keten pantolonu, araba lastiğinden yapılmış sandaletleri, geniş sombrerosu ve kemerine sokulmuş maçetesiyle[2]. Takım elbise giymiş başka bir adam da orada bekliyordur, kol saatine bakar ve sinirli bir şekilde mırıldanır. *Campesino* maçetesini sıyırır ve adamın kafasını bir güzel kesip atar. *Campesino* daha sonra polise şöyle anlatır: "Bana *muy feo* bakıyordu ve sonunda kendime hakim olamadım." Ama aslında adam otobüs geciktiği için sinirliydi ve *campesino* onun hareketini yanlış anladığında otobüsü görmek için yola

bakıyordu ve bundan sonraki şey, hendeğin içine yuvarlanan bir kafaydı, altın dişlerini gösterip korkunç bir şekilde sırıtarak.

(2.- *Maçete*: İng. "Machete". Orta Amerika'da kullanılan bir cins pala, yhn)

İki *campesino* çok kederli bir şekilde yol kenarında oturuyor. Kahvaltı yapmak için ceplerinde paralan yok. Ama şuraya bak: önündeki birkaç keçiyi güden bir oğlan. *Campesino* eline bir taş alır ve vurduğu gibi oğlanın beynini dışarı fışkırtır. Sonra keçileri en yakın köye götürüp satarlar. Polisler tarafından tutuklandıklarında kahvaltılarını yapıyorlardır.

Bir adam küçük bir evde oturmaktadır. Bir yabana ona Ayahuasca yolunu nasıl bulabileceğini sorar. "Ah, bu taraftan, *senor."* Adamın önüne düşmüş, etrafta döndürüp duruyordur: "Yol, tam burada." Birdenbire, aslında yolun nerede olduğunu bilmediğini fark eder ve bunu niye dert edecektir ki? Yerden bir taş parçası alır ve kendisine işkence yapan herifi öldürür.

Campesino'lar haklarını taş parçaları ve maşetelerle alıyordu. Daha öldürücü olanlarsa politikacılar ve izne çıkmış olan aynasızlardı, yanlarında .45'lik otomatiklerle, insan harekete geçmek için hazırlanmayı öğreniyordu. İşte bir başka gerçek hikâye: Silah taşıyan bir *politico*, hatununun onu aldattığını ve bir kokteyl salonunda birisiyle buluştuğunu duyar. Maço ateş gibi içeri daldığında, Amerikalı bir çocuk daha yeni içeri girip kızın yanına oturmuştur: "CHINGOA!" Adam .45'liğini çıkarır ve çocuğu oturduğu bar taburesinin üstünden vurup uçurur. Cesedi dışarı çıkarır ve sokak boyunca biraz uzağa sürükleyerek götürür. Polisler geldiklerinde, kanlı barını bezle temizlemekte olan barmen omuzlarını silker ve sadece şöyle der: *"Malos, esos muchachos!"* ("Şu kötü çocuklar!")

Her ülkenin kendi özel Bokları vardır, tıpkı Zenci çentiklerini sayan Güneyli kanun adamları gibi ve dalgacı Meksika maçosu da iş saf pisliğe geldiğinde onlardan geri kalmaz. Ve Meksika orta sınıfının büyük bölümü de dünyanın tüm diğer burjuvazileri kadar iğrençtir. Meksika'da narkotik reçetelerinin parlak, san renkte olduğunu hatırlıyorum, bin dolarlık bir fatura veya ordudan onursuz bir şekilde atılma kâğıtları gibi. Bir ara Yaşlı Dave ve ben, onun Meksika hükümetinden oldukça yasal bir şekilde elde ettiği böyle bir reçeteyi kullanmaya çalışmıştık. Karşılaştığımız ilk eczacı böyle bir şey karşısında irkilerek hırlamıştı: *"No prestamos servicio a los viciosos!"* ("Uyuşturucu bağımlılarına hizmet vermiyoruz!")

Her adımda daha da hastalanarak bir *farmacta'dan* öbürüne yürüdük: "Hayır, *senor*..." Millerce yürümüş olmalıydık.

"Daha önce bu mahalleye hiç gelmemiştik."

'İyi, bir daha deneyelim."

Sonunda duvardaki bir delik kadar küçücük bir *farmada'ya* girdik. *Receta'*yı çıkarttım, kır saçlı bir bayan bana gülümsüyordu. Eczacı reçeteye baktı ve "İki dakika, *senor,"* dedi.

Oturup bekledik. Pencerede sardunya çiçekleri vardı. Küçük bir oğlan çocuğu bana bir bardak su getirdi ve bir kedi bacağıma sürtündü. Bir süre sonra eczacı elinde morfinimizle döndü.

"Gracias, senor"

Dışarısı, mahalle şimdi büyülü gibi görünüyordu: Bir çarşının içinde küçük *farmacia'lar,* dışarıya konulmuş sandıklar ve tezgâhlar, köşede bir *pulqueria.* Kızarmış çekirgeler ve üzerindeki sineklerle lekelenmiş nane şekerleri satan kulübeler. Beyaz tertemiz ketenler ve ipten yapılmış sandaletler giymiş taşralı oğlan çocukları, cilalanmış bakır gibi yüzleri ve ateşli masum kara gözleriyle, egzotik hayvanlar gibiydiler, cinsiyetsiz bir güzelliğin hayranlık verici göz kamaştırışı. İşte keskin hatları ve kara derisiyle bir oğlan çocuğu, vanilya kokuyor, kulağının arkasına bir gardenya takmış. Evet, bir Johnson buldunuz, ama onu bulmak için bütün bu Bokkent boyunca yürüdünüz. Her zaman böyle olmuştur. Tam bütün dünyanın Boklar tarafından özellikle doldurulduğunu düşündüğünüz anda, bir Johnson'a rastlarsınız.

Bir gün kapım sabahın sekizinde çalındı. Pijamalarımla gittim ve karşımda Göçmen Bürosu'ndan gelen bir müfettiş vardı.

"Giyinin. Tutuklusunuz."

Kapa komşum olan kadın, ayyaş ve düzensiz davranışlarım hakkında uzun bir rapor vermişe benziyordu, aynı zamanda evraklarımda yanlış bir şeyler vardı ve sahip olmam gerekken Meksikalı karım neredeydi? Göçmen Bürosu'nun memurları beni istenilmeyen bir yabancı olarak sınır dışı edilmeyi beklemek üzere hapse göndermek için yan yana dizilmişlerdi. Şüphesiz, her şey biraz parayla düzeltilebilirdi ama benimle görüşecek olan kişi, sınır dışı etine bölüklünün başıydı ve fındık fıstığa gelmezdi. Sonunda onlara iki yüz dolar çıkmak zorunda kaldım. Göçmen Bürosu'ndan eve

doğru yürürken, eğer Mexico City’de gerçekten gelir getiren bir yatırımım olsaydı ne kadar ödemem gerekebileceğini hayal ettim.

Ship Ahoy'un üç Amerikalı sahibinin düzenli olarak karşılaştığı sorunları düşündüm. Polisler sürekli olarak *mordida* için gelinlerdi, sonra sağlık müfettişleri gelirdi ve ardından da gerçek bir ısırık koparabilmek için mekânda kötü bir şeyler bulmaya çalışan daha fazla polis. Garsonu şehir merkezine götürmüş ve ağzından biraz laf alabilmek için iyice pataklamışlardı. Kelly’nin cesedinin nereye saklandığını öğrenmek istiyorlardı? Mekânda kaç kadına tecavüz edilmişti? Otu kim sağlıyordu? Bunun gibi bir sürü şey. Kelly, Ship Ahoy’da altı ay önce vurulan Amerikalı bir hipsterdı,[3] sonra iyileşmişti ve şimdi ABD ordusundaydı. Orada şimdiye kadar hiçbir kadına tecavüz edilmemişti ve orada kimse ot içmemişti. Ama Meksika'da bir bar açma konusundaki planlarımdan artık tamamen vazgeçmiştim.

(3-Hipster: Önceleri ilaç kullanan anlamına gelen bu sözcük zaman içinde anlamını genişleterek, aynı zamanda yeraltı kültürüne de sahip birisini belirtmekte kullanılmaya başlandı.)

Bir bağımlı, görünümüne çok az dikkat eder. En kirli, en eskimiş giysilerini giyer ve kendisine dikkat etmek ihtiyacını asla hissetmez. Tanca'daki bağımlılık dönemimde 'El Hombre Invisible', yani Görünmez Adam olarak bilinirdim. Bağımlının, kendi görüntüsünün böylesine ayrılıp parçalanışı, genellikle karmakarışık bir görüntü açlığıyla sonuçlanır. Billie Holiday[4], junk'tan kurtulduğu anda televizyon izlemeyi bırakacağını bildiğini söylemişti. İlk romanım *Canki'deki*[5] baş karakterim Lee, parçalanmamış ve kendisine hakimdi, kendisinden ve nereye gittiğinden emindi. Daha sonraki *Top*’daysa parçalanmıştır ve umutsuz bir şekilde bir temas ihtiyacı içindedir, kendisinden ve amacının ne olduğundan tamamen kuşkuludur.

(4.- *Billie Holiday*: Gerçek adı Eleanora Fagan (1915-1959). Caz tarihinin en büyük şarkıcılarından biri. Gezgin bir gitaristin kızıydı. Çocukluğunda ayak işlerini gördüğü bir genelevde Louis Armstrong ve Bessie Smith'in kayıtlarını dinleyerek caz müziğiyle tanıştı. Bir süre fahişelik yapmasının ardından Harlem'deki küçük kulüplerde şarkıcılığa başladı. 1935 yılına kadar fazla tanınmadı. Son yıllarını ölümüne yol açacak olan eroin bağımlılığını yenmeye çalışarak geçildi. Bu notun asıl veriliş amacının televizyon seyretmeyi bırakmanın hiç de o kadar kolay olmadığını örnekleyebilmektir. yhn.)

(5.- *Junky;* İletişim Yayınları. Çeviren, Ayşe Düzkan.)

Bu farklılığın sebebi basittir Lee, junk kullanırken istekliydi, himaye altındaydı ve aynı zamanda şiddetli bir şekilde kısıtlanmıştı. Junk, insanın sadece seks dürtüsünü kısa devre yaptırmaz, kullanılan doza bağlı olarak, duygusal tepkileri de yok olma noktasına kadar körleştirir. Top'daki hareketi yeniden gözden geçirince, o akut yoksunluk[6] ayı cehennemi bir tehdit

ateşini *ve* neon ışıklı kokteyl barlarından sürünerek çıkan kötülüğü üstlenir, çirkin şiddet ve .45'lik bir tabanca, yüzeyin altındaki varlığını sürekli olarak sürdürür. Junk kullanırken yalıtılmıştım ben, içki içmiyordum, çok fazla dışarı çıkmıyordum, sadece iğneyi çakıyor ve bir sonraki çakışı bekliyordum.

(6- *Yoksunluk:* Junk kullanmayı bırakma. Junk'ın vücuttan geri çekilmesi, junk yoksunluğu. Yayınladığımız bir önceki WSB kitabı olan *Çıplak Şölen'de* bu kavramı "çekilme" sözcüğüyle karşılamıştım, ama şu anda bu kavram için "yoksunluk" un daha iyi oturduğuna inanıyorum, y.h.n.)

Kabuk kaldırıldığında, junk tarafından kontrol altına alınmış her şey dışarıya dökülür. Yoksunluk durumundaki bağımlı, gerçek yaşına bakılmaksızın, bir çocuğun ya da bir ergenin duygusal aşırılıklarıyla karşı karşıya gelir. Ve seks dürtüsü tüm gücüyle geri döner. Altmış yaşında adamlar rüyada boşalma ve spontane orgazm deneyimleri (Fransızların dediği gibi *agaçant,* dişleri sonuna kadar sıktıran türden, aşın derecede keyifsiz bir deneyimdir) yaşarlar. Okur bunları aklında tutmadığı sürece, Lee'nin karakterindeki dönüşüm açıklanamaz ya da psikotik görünecektir. Ve aynı zamanda aklında taşımalıdır ki, yoksunluk sendromu, kendi kendini kısıtlar ve bir aydan daha uzun sürmez. Ve Lee, yakalandığı yoksunluk hastalığının bütün safhalarının en kötü ve en tehlikeli bölümünü daha da şiddetlendiren, aşın içme aşamasındadır: dikkatsiz, uygunsuz, insafsız, aşın duygusal - kelimenin tam anlamıyla korkunç - bir ruh halidir.

Yoksunluk döneminin ardıldan organizma kendini yeniden düzenler ve junk öncesi düzeyde tekrar dengeler. Anlatının içinde, bu denge noktasına, en sonunda Güney Amerika gezisi sırasında ulaşılmaktadır. Artık ne junk vardır, ne de Panama'da aldığı 'paregorik'in[7] ardından herhangi başka bir ilaç. Lee'nin içki içişi, gün batımmda birkaç sıkı ve sert kadeh atmaya kadar düşmüştür. Allerton'ın hayali varlığı dışında, buradaki Lee karakteri, daha sonraki *Yage* Leffers'daki Lee'den pek farklı değildir.

(7-Paregorik. Kâfurlu afyon tentürü. Kısaca P.G. Bir ons'un da (283 gr.) iki greyn afyon var. İki onsu, hasta bir bağımlı için bir vuruş eder. A.B.D.'nin bazı eyaletlerinde reçetesiz alınabilir. Yakılarak alkolden, süzülerek kâfurdan arındırılırsa damardan enjekte edilebilir:
Tentür: Alkolün bir veya birden çok bitki üstündeki eritici etkisiyle elde edilen stvıüaç.
Kâfur : Kâfur ağacından (defnegillerden, Uzak Doğu'da yetişen bir ağaç) elde edilen ve hekimlikte kullanılan, yan saydam ve beyaz, kolayca parçalanabilen, çok güzel kokulu bir madde, yhn.)

Canki'yı yazmıştım ve onu yazarken beni harekete geçiren dürtü, göreceli olarak çok daha basitti: bir bağımlı olarak geçirdiğim deneyimleri, en doğru ve basit terimlerle ortaya koymaktı. Kitabın yayınlanmasını, para ve şöhret kazanmayı umuyordum. *Canki'yi* yazmaya başladığım sıralarda, Kerouac'ın *The Town and The* City'si yayınlanmıştı. Kitabı yayınlandığında,

ona bir mektup göndererek para ve ünün artık garanti altında olduğunu yazdığımı hatırlıyorum. Gördüğünüz gibi, o zamanlar, yazı işi hakkında hiçbir şey bilmiyordum.

Top'u yazarken beni harekete geçiren dürtülerse çok daha karmaşıktı ve onlar şu anda benim için pek açık değiller. Niçin aşın derecede üzücü, keyifsiz ve yıpratıcı olan anıların günlüğünü böylesine dikkatli bir şekilde yazmalıydım ki? *Canki'yi* yazan ben olduğum halde, *Top'da* yazılanın ben olduğumu hissediyordum. Aynı zamanda yazmaya devam edebilmeyi garanti altına almak için de acı çekiyordum, kayıtlan düzgün kurabilmek için: bir aşılama olarak yazmak. Bir şeyler, yazıldığı anda hemen şaşırtma gücünü kaybeder, tıpkı bir virüsün, zayıflamış bir virüsün uyarılmış antikorları yarattığı zaman avantajım kaybedişi gibi. Böylece, kendi deneyimlerimi yazdığım bu satırlar boyunca, ileride çıkabilecek daha tehlikeli risklere karşı bağışıklık kazanmayı başardım.

Top'un el yazması parçalarının başlangıcında, beceriksiz çılgın bir Lazarus[8] gibi junkın yatılmasından yaşama geri dönen Lee, sözcüğü cinsel göndermesiyle kullanıyorum, sayı yapmaya[9] kararlı görünmektedir. Aklın tamamıyla çökmesiyle derlenmiş gibi görünen bir listede yer alan bir ümitten diğerine geçerek sürdürdüğü uygun bir seks nesnesi bulma macerasında, merak uyandırıcı bir şekilde sistematik ve cinsellik dışı bir şeyler vardır. Çok derinlerde bir noktada, başarılı olmak istememektedir, ama aslında bir cinsel temas aramadığının farkına varmaktan kaçınmak için sonuna kadar gidecektir.

(8.- *Moritz Lazarus:* (1824-1903). Karşılaştırmalı psikolojinin kumcularından Yahudi felsefeci ve psikolog. Lazarus'un felsefesinin temel ilkesi, hakikatin, metafizik ya da a *priori* soyutlamalarda değil, psikolojik araştırmalarda aranması gerektiği ve bu araştırmanın bireysel bilinçle sınırlanamayacağı, bir bütün olarak topluma yönelmek zorunda olduğuydu. Psikolog, toplumun yapısını oluşturan unsurları, görenekleri gelenekleri ve temel gelişme eğilimleriyle birlikte çözümleyerek insanoğlunu tarihsel ve karşılaştırmalı bir bakış açısından incelemeliydi.)

(9.- *Sayı yapmak ya da sayı almak:* (İng. *score):* Cinsel anlamdaki göndermesi sevişmek olan bu deyim, aynı zamanda bir 'satıcı'dan mal satın alabilmek anlamına da gelmektedir. y.h.n.)

Ama Allerton kesinlikle bir *tür* temastır. Peki, Lee'nin aradığı temas neydi? Buradan göründüğü kadarıyla, bu, bir karakter olarak Allerton ile pek ilgisi olmayan ve oldukça karışık bir kavramdır. Bağımlı, diğerlerinin üzerinde uyandırdığı izlenimlere karşı kayıtsız kalırken, yoksunluk süreci sırasında bir izleyiciye karşı zorlayıcı bir şekilde gereksinim duyabilir ve işte bu, açıkça, Lee'nin Allerton'da aradığı şeydir: bir izleyici, gösterdiği performansın onaylanışı ve elbette sarsıcı bölünüşünü gizleyebilmek için bir maske. Ve böylece, Rutin diye isimlendirdiği, çılgın bir dikkat çekme

biçimi icat eder: sarsıcı, eğlenceli ve perçinleyici. "İhtiyar bir Denizci bu, / Ve durdurur üçünden birini:..."[10]

(10.- *İhtiyar Denizcinin Ezgisi*, Samuel Taylor Coleridge. Türkçesi: Alper Çeker, Alhkırkbeş Yayın, 1996; sayfa 25)

Performans rutin biçiminin yerini alır: Satranç Oyuncuları, Teksaslı Petrolcü, Mısır Deliği Gus'ın Kullanılmış Köle Dükkânı hakkında fanteziler. *Top*'da Lee bu rutinleri gerçek bir dinleyiciye yöneltmiştir. Daha sonrasında, bir yazar olarak geliştiği zaman, izleyici içselleştirilir. Ama A.J. ile Doktor Benway karakterlerini[11] üreten aynı mekanizmadır, aynı yaratıcı dürtüdür ve bu kez, içinde kendisini anlaşılabilir bir şekilde rahatsız hissettiği onaylayan Esin Perisi rolünü oynamaya zorlanan Allerton'a adanmıştır.

(11.- Bu karakterleri daha yakından tanımak için, WSB'nin diğer eserlerini de, örneğin *Çıplak Şölen*, okumanız gerekmektedir, yhn)

Lee'nin aradığı şey, Allerton'ın bilincinde silinmez bir kayıt bırakmak üzere maddesizliğin karmaşasından doğan bir foton benzeri, temas ya da tanınmadır. Uygun bir gözleyici bulamadığı için, gözlenmemiş bir foton gibi acı verici bir dağılmayla tehdit edilmektedir. Lee, çoktan yazmaya adanmış biri olduğunu bilmemektedir, çünkü bu olay, yani yazmak, Allerton gözlemek için ilgilenmiş olsa da olmasa da, silinemez bir kayıt yaratabilmek için sahip olduğu tek yoldur. Lee merhametsiz bir şekilde kurgu dünyasma bastırılmaktadır. Yaşamı ile işi arasındaki seçimi çoktan yapmıştır.

El yazmaları, Yolun Sonundaki kente, Puyo'ya doğru sürüklenir. . . Yage arayışı başarısız olmuştur. Esrarengiz Doktor Cotter, sadece davetsiz konuklarını başından defetmek istemektedir. Onların, çeşitli maddelerin bileşiminden oluşan ve oklara sürülen zehirden kürarı[12] ayrıştırma konusundaki dahice çalışmasını elinden çalmaya niyetlenen hain ortağı Gill'in ajanları olduklarından şüphelenmiştir. Sonradan duyduklarıma göre, kimya şirketleri temel olarak, ok zehirlerini toplu miktarlarda satın almaya ve küran kendi Amerikan laboratuvarlannda ayrıştırmaya karar vermişler. İlaç kısa bir süre içinde sentezlenmişti ve şimdi, birçok kas gevşetici karışımın içine konulan standart bir madde haline gelmiştir. Bu yüzden Cotter'ın aslında kaybedecek hiçbir şeyi yokmuş gibi görünüyor: bütün çabaları zaten boşa gitmişti.

(12.- *Kürar :* Felç yapıcı bir etkiye sahip bitkisel zehir. Güney Amerika Yerlileri'nce ok zehiri olarak kullanılan ve adını Yerli dilinde "zehir" anlamına gelen *urari* ya da *woorari* sözcüğünden alan bu zehir, başlıca *Chonâodenâron* ve *Strychnos* cinsi bitkilerden elde edilir; ayrıca içine bazı hayvansal zehirler de konulur. Koyu kahverengiyle siyah arasında değişen renklerde,

yapışkan ya da sert kıvamlı ve katran kokulu reçinemsi bir maddedir. Kürar hazırlandıktan sonra konduğu kabın cinsine göre değişik isimler alır.
Bir kas-sinir ketleyicisi olan kürar, bedene şırınga edildiğinde çizgili kasların gevşemesine yol açar, ilkin ayak parmaklan, kulak ve göz kaslarını etkileyen, daha sonra boyun, bacak ve kollarda felç oluşturan bu madde en sonunda solunum felci yaratarak ölüme yol açar. yhn.)

Çıkmaz sokak. Ve Puyo, *The Place of The Dead Roads* için bir model olabilir: üzerlerine sürekli olarak yağan şiddetli yağmurun altında teneke çatılı evlerin oluşturduğu ölü ve anlamsız bir yığın. Shell şirketi, arkasında prefabrik bungalovlar ve paslanan makineler bırakarak oradan ayrılıp gitmişti. Ve Lee, yolunun sonuna gelmişti, başlangıçta ima edilen bir sona. Birbirine bağlanamaz mesafelerin etkisiyle baş başa kalmıştı, sonunda hiçbir şey elde edilemeyen uzun, acılı bir yolculuğun yenilgisi ve yorgunluğuyla, yanlış dönüşlerle, kaybedilen izlerle, yağmur altında bekleyen bir otobüsle ... Ambato, Quito, Panama, Mexico City'ye geri dönüş.

*Top'*a rehber olarak bu metni yazmaya başladığım zaman, ağır bir isteksizlikle felç olmuştum, yazarın bir deli gömleği içinde engellenmesi gibi: "*Top'*un el yazmalarına baktığımda onu bir türlü okuyamadığımı hissediyordum. Herhangi birinin kurtulduğunda kendisini şanslı sayacağı ve olayların kaydedilişinden yıllar sonra kendini hâlâ tehdit ediliyor hissedeceği geçmişim, zehirlenmiş bir ırmaktı. Acı o kadar büyüktü ki, bırakın bu konuda yazmayı, okumayı bile zor buluyorum. Her sözcük ve eylem, dişleri sonuna kadar sıktırıyordu." Bu isteksizliğin nedeni, kendimi onu görmeye zorladığım zaman açıklık kazanacaktı: Bu kitap, içinde asla bahsedilmeyen ve bu durumdan aslında dikkatle sakınılan bir olay tarafından harekete geçirilip biçimlendirilmişti: Karım Joan'ın, 1951 Eylülü'nde kazayla vurularak ölüşüyle.

The Place ofDead Roads'u yazarken, kendimi son dönem İngiliz yazarlarından Denton Welch ile ruhsal bir temas içinde hissetmiş ve romanımın kahramanı Kim Carson'ı doğrudan doğruya ondan model almıştım. Kitabımın bütün bölümlerini, masanın üzerinde parmaklarımı tıkırdatırcasına çok rahatça yazdım, sanki birisi bana onu dikte ediyordu. Denton'ı, kısa yaşamının geri kalanı boyunca sakat bırakan kazanın olduğu yazgı sabahını yazdım. Eğer sağda solda biraz daha oyalanmış, bir yerlerden biraz daha erken ayrılmış olsaydı, belirgin hiçbir neden olmaksızın bisikletine arkadan çarpan motorsikletli kadınla olan

randevusunu kaçırmış olacaktı. Denton, bir yerde kahve içmek için durmuştu, kafenin pencere kanatlarının bazıları kırılmış olan pirinç menteşelerine bakarken evrensel bir yalıtılmışlık ve kaybetme duygusuna kapılır. İşte bu yüzden o sabah oluşan her olay, sanki altı çizilmiş gibi özel bir önem taşır. Bu uğursuz ikinci görü, Welch'in yazdıklarına nüfuz eder: küçük bir ekmek, bir fincan çay, birkaç şiline alınan mürekkep hokkası, özel ve genellikle uğursuz bir önem taşır.

Top'un el yazmalarını okuduğumda, neredeyse dayanılmaz bir derecede tıpatıp aynı hissi duymuştum. Olay, Lee'nin kendisini merhametsizce sürüklendiğini hissettiği şeye yönelir, karısının Lee'nin kendi eliyle ölümüne, bir eldiven gibi kayarak ona sahip olmayı bekleyen ölü bir el, sahip olmanın bilgisi. Bu yüzden kitabın sayfalarından tehditkârlığın ve kötülüğün sisi yükselmektedir, öyle bir kötülük ki Lee onu bilmekte ama henüz bilmemektedir, hayallerin çılgın uçuşlarıyla ondan kaçıp kurtulmaya çalışmakladır: bir sis kadar dokunulabilir bir varlık olarak, çirkin bir tehditkârlığın hemen arkasında ya da yanında olduğu için dişleri sonuna kadar sıktıran, anlattığı rutinleriyle.

Brion Gysin, Paris'te bana şöyle demişti: "Çirkin ruh Joan'ı vurdu çünkü ..." Tamamlanmamış medyumca bir mesaj parçası - yoksa tamamlanmış mıydı? Eğer şöyle okursanız, tamamlanması gerekmez: "Çirkin Ruh Joan'ı *neden olmak için vurdu,"*[13] yani nefret dolu parazitsel bir alışverişi sürdürmek için. Benim sahip olma kavramım, bu tür bildirilerin içerden gelmesi ve asla, asla, asla dışarıdan gelmemesi gerektiği konusundaki (sanki içerisi ve dışarısı arasında çok açık bir fark varmış gibi) dogmatik ısrarları sürdüren modern psikolojik açıklamalar yerine ortaçağ yaklaşımına çok daha yakındır. Bahsettiğim, kesin bir sahip olma varlığıdır. Ve gerçekten de, psikolojik kavram sahip olmanın varlığından türemiş olabilir, çünkü bir sahip için işgal ettiği yuva tarafından işgalci ayn bir yaratık olarak görülmekten daha tehlikeli bir şey yoktur. İşte bu yüzdendir ki, sahip kendisini yalnızca mutlaka gerekli olduğu zaman ortaya çıkarır.

(13.- Burada WSB'nin "because" ile "to be cause" sözcükleri arasında keyifle oynadığını belirtmekte yarar görüyorum, yhn.)

1939 yılında Mısır hiyeroglifleriyle ilgilenmeye başlamıştım ve Şikago Üniversitesinin Mısır Bilimi Bölümü'nden birini görmeye gittim. Ve kulağımın içinde bir şey çığlık çığlığa bağırıyordu: "BURAYA AİT DEĞİLSİN!" Evet, hiyeroglifler sahip olmanın mekanizması hakkında bir

anahtar sağlıyordu. Tıpkı bir virüs gibi, sahip olmanın varlığı da bir giriş noktası bulmalıydı.

Bu olay, kendi varlığım içinde bulunan, ben olmayan ve kontrolüm altında olmayan bir şeyin varlığını ilk kez açıkça fark etmemi sağlamıştı. Bu dönemden bir rüya hatırlıyorum: 1930'lann sonunda Şikago'da bir "böcek öldürücüsü" olarak çalışıyor ve yakın Kuzey Yakası'nda bir pansiyonda oturuyordum. Rüyamda, kesin bir ölüm ve ümitsizlik duygusu içinde tavana yakın bir yerlerde havada yüzüyordum ve aşağıya doğru baktığımda ölümcül bir amaç içindeki bedenimin kapıdan dışarı yürüyerek çıkıp gittiğini görüyordum.

İnsan, Yage'nin ilhamı körelterek günü koruyup koruyamayacağını merak ediyor. Daha sonraki Paris yıllarımda yaptığım bir 'cut-up'ı hatırlıyorum: "Nefret ve talihsizliğin kabaca soyulmuş rüzgârları vuruşu uçurdular." Ve yıllarca bunun bir tıkanma yüzünden junk'ın şırınganın ya da damlalığın yanından fışkırışında oluşu gibi bir junk vuruşunun uçuşu olduğunu düşündüm. Brion Gysin gerçek anlamını gösterdi: Joan'ı öldüren vuruş.

Quito'da bir izci bıçağı satın almıştım. Metal bir sapı ve yıpranmış eski bir görünüşü vardı, yüzyıl öncesindeki bir ıvır zıvır dükkânından kalma bir şey gibiydi. Onu parça parça soyulmuş kaplamasıyla gümüş bir tepsinin içinde, eski bıçakların ve yüzüklerin yanında görebiliyorum. Saat, aşağı yukarı öğleden sonra üçe yakındı ve Mexico City’ye döndükten birkaç gün sonra bıçağı bileyletmeye karar verdim. Bileycinin hafif bir ıslığı ve sabit bir rotası vardı; caddeden aşağıya, onun arabasına doğru yürürken, bütün gün boyunca beni nefessiz bırakacak gibi üzerime çöken kaybediş ve keder duygusu öylesine bir noktaya yükseldi ki gözyaşlarımın yüzümden aşağı aktığını farkettim.

"Dünyada kötü olan ne var ki?" diye düşündüm.

Bu ağır depresyon ve hükmünün verildiği duygusu, metinde tekrar tekrar ortaya çıkmaktadır. Lee, bunu genellikle Allerton ile ilgili başarısızlıklarına bağlar: "Ağır bir sürükleniş, hareketi ve düşünceyi yavaşlatıyordu. Lee'nin yüzü sert ve sesi tonsuzdu." Allerton bir akşam yemeği davetini reddetmiş ve aniden ayrılmıştır: "Lee, gözlerini masaya dikti, düşünceleri yavaşlamıştı, sanki çok üşümüş gibiydi." (Bu cümleyi okuduğum zaman üşüyor ve kederleniyorum.)

İşte Cotter'ın Ekvador'daki kulübesinden öngörülü bir rüya: "Ship Ahoy'un önünde dikiliyordu. Mekân terk edilmiş görünüyordu. Birisinin ağladığını duydu. Küçük oğlunu gördü, dizlerinin üzerine çöktü ve çocuğu kollarının arasına aldı. Ağlama sesi giderek yaklaşmıştı, bir keder dalgası . . . Küçük Willy'yi göğsünün üzerinde sıkta. Bir grup insan mahkûm giysileri içinde orada dikiliyorlardı. Lee onların orada ne yaptığını ve niçin ağladığını merak ediyordu."

Joan'ın ölüm gününü, o güçlü mahkûmiyet ve kaybediş duygusunu hatırlamak için kendimi iyice zorladım . . . cadde boyunca yürürken, birdenbire gözyaşlarımın yüzümden aşağı boşaldığını fark etmiştim. "Benim sorunum ne?" Metal saplı küçük İzci bıçağı, soyulmuş kaplaması, bir eski metal para kokusu, bileycinin ıslığı. Asla geri almadığım o bıçağa ne olmuştur acaba?

Joan'ın ölümü olmasaydı, asla bir yazar olamayacağım gibi ürkütücü bir sonuca ve bu olayın benim yazmamı ne dereceye kadar motive ve formüle ettiğinin farkına varmaya zorlanıyorum. Sabit bir sahip olma tehdidi ve sabit bir sahip olmadan.

Kontrol'den kaçma ihtiyacıyla yaşıyorum. Bu yüzden Joan'ın ölümü, beni işgalciyle, Çirkin Rüh'la temasa geçirdi ve kurtuluşumu, yazmak dışında hiçbir seçimimin olmadığı yaşam boyu bir mücadeleye yönlendirdi.

Kendimi ölümden kaçmaya zorladım. Delton Welch, neredeyse benim yüzümdü. Eski metal paraların kokusu. Allerton adındaki bu bıçağa her ne olduysa oldu, ürkütücü Margaras Inc.'e dönelim. Farkına varış kavramı, basitçe formüle edilecek olursa, bir ***edim*** *midir? Joan'ın öldüğü ve yok olduğu gün. Batılı bir silahşor gibi, aynı onun gibi derisi dökülen Allerton'dan boşalan gözyaşlarının farkına vardım.* ***Neyi yeniden yazıyorsun?*** *Kontrol ve Virüs ile yaşam boyu süren bir uğraş. Virüs erişim hakkını kazandığında, kendisinin kopyalarını üretmek için yuvanın enerjisini, kanını, etini ve kemiklerini kullanır. Asla yokluktan gelmeyen dogmatik ısrar modeli, kulağımda çığlık atıyordu. "SEN BURAYA AÎT DEĞİLSİN!"*

Ağır bir isteksizlik yüzünden özenli bir şekilde felç edilmiş bir deli gömleğinin kaydedilmesi. Olayların kaydedilişinden yıllar sonra Önceden yazılmış satırlarından kaçmak. Bir yazar tıkanması Joan'ı ölümden

kurtardı. Denton Welch, bir bulutla altı çizilmiş kınk bir masanın üzerindeki parmak tıkırtıları boyunca Kim Carson'un sesidir.

William S. Burroughs
Şubat 1985

top

birinci bölüm

Lee, rastlantı sonucu bir yıldır tanıdığı Cari Steinberg isimli Yahudi bir oğlana çevirdi dikkatini Carl'ı ilk kez gördüğünde, "Aile mücevherleri Junk Amca'ya rehine verilmiş olmasaydı, bunu kullanabilirdim.” diye düşünmüştü Lee.

Oğlan sarışındı, biraz çilli olan yüz hatları ince ve keskindi, kulakları ve burnunun etrafı sanki yeni yıkamış gibi sürekli olarak hafifçe pembeydi. Lee, daha önce Cari kadar temiz görünen birini hiç tanımamıştı. Küçük, yuvarlak, kahverengi gözleri ve kabarık san saçlarıyla, Lee'ye genç bir kuşu anımsatıyordu. Münih'te doğan Cari, Baltimor'da büyümüştü. Davranışları ve dış görünüşüyle bir Avrupalı gibiydi. Karşılaştıklarının elini hafif bir topuk vuruşu görüntüsüyle sıkardı. Lee, genellikle, Avrupalı gençlerle konuşmayı, Amerikalarla konuşmaktan çok daha kolay bulurdu. Çoğu Amerikalının sahip olduğu kabalık, bütün davranış kurallarının katı bir şekilde reddedilişi ve sosyal amaçlar için tüm insanların aşağı yukarı eşit ve değiştirilebilir oldukları kabulüne dayanan bir kabalık, onun canını sıkardı.

Lee'nin herhangi bir ilişkide aradığı şey, bir temas duygusuydu. Carl'da bunu biraz hissediyordu. Oğlan onu nazik bir şekilde dinliyor ve Lee'nin dediklerini anlıyor gibi görünüyordu. Başlangıçtaki hafif direnişinin ardından, Lee'nin onun kişiliğine yöneltitiği cinsel bir ilginin var olduğu gerçeğini kabul etmişti. "Senin hakkındaki düşüncemi değiştiremeyeceğim için, diğer şeyler hakkındaki düşüncelerimi değiştirmek zorunda kalacağım.” demişti Lee'ye.

Ama Lee, kısa bir süre içinde oğlanın bu konuda hiçbir gelişme göstermediğini anlamıştı. "Eğer bu Amerikalı çocukla bu kadar ileriye gittiysem," diye düşündü "yolun bundan sonrasını da gidebilirim. Yani o bir top değil. İnsanlar zorlayıcı olabilirler. O zaman engel neydi ki?" Lee, sonunda yanıtı tahmin etmişti: "Bunu imkânsız yapan şey, durumun annesinin hoşuna gitmeyecek olmasıydı.” Ve Lee işlerin yoluna konulması için zaman gerektiğini biliyordu. Oklahoma City'de yaşayan Yahudi bir homoseksüel arkadaşını hatırladı. "Neden burada yaşıyorsun? İstediğin herhangi bir yerde yaşamak için gereken paraya sahipsin," diye sormuştu

bir seferinde Lee. Yanıt, "Eğer taşınırsam bu annemi öldürür" olmuştu. Lee'nin buna söyleyecek hiçbir şeyi yoktu.

Bir öğleden sonra Lee, Cari ile birlikte Amsterdam Caddesi parkında yürüyordu. Cari, birdenbire başını hafifçe eğip selam verdi ve Lee'nin elini sıktı. "İyi şanslar," dedi ve bir tramvaya doğru koştu.

Lee, arkasından bakakalmıştı, sonra parkın içine doğru yürümeye devam etti ve ahşaba benzetilerek kalıba dökülmüş beton bir bankın üzerine oturdu. Tomurcuklanmış bir ağaçtan, bankın üzerine ve önündeki yola mavi çiçekler dökülmüştü. Lee orada oturup ılık bahar rüzgârında çiçeklerin yol boyunca savruluşunu izledi. Gökyüzü bir ikindi yağmuru için bulut topluyordu. Lee, kendisini yalnız ve yenilmiş hissediyordu. "Bir başkasını aramalıyım," diye düşündü. Elleriyle yüzünü kapattı. Çok yorgundu.

Karanlıkta kalmış bir oğlan sırası gördü. Her oğlan sıranın başına geldiğinde "İyi şanslar" diyor ve bir tramvaya doğru koşuyordu.

"Üzgünüm... yanlış numara ... yeniden deneyin... başka bir yerde... başka bir mekânda -burada değil... ben değilim ... onu kullanamam, ihtiyacım yok, istemiyorum. Neden beni seçtin?" Son yüz, öylesine gerçek ve çirkindi ki, Lee yüksek sesle haykırdı, "Sana kim sordu ki, seni çirkin orospu çocuğu?"

Lee gözlerini açtı ve etrafa bakındı. İki Meksikalı delikanlı, kollarım birbirlerinin boyunlarına dolamış olarak yanından geçtiler. Kurumuş, çatlamış dudaklarını yalayarak arkalarından baktı.

Lee, bundan sonra da Carl'ı görmeye devam etti, ta ki sonunda Cari son kez "İyi şanslar," diyerek yürüyüp gidene kadar. Lee, daha sonra, onun ailesiyle birlikte Uruguay'a gittiğim duyacaktı.

Lee, Winston Moor ile duble tekilalarını içerek Rathskeller'da oturuyordu. Guguklu saatler ve güve yeniği geyik başları, lokantaya kasvetli, münasebetsiz ve garip bir görünüm veriyordu. Dökülmüş biraların, taşmış tuvaletlerin ve ekşimiş çöplerin karışımından oluşan bir koku, mekânın içinde kalın bir sis tabakası gibi havada asılı kalıyor ve daracık, kullanışsız yaylı kapılardan dışarıya doğru süzülüyordu. Zamanının yansım bozuk olarak geçiren ve korkunç, gırtlaktan yükselen çığlıkları etrafa yayan bir televizyon, zevksizliğin en uç dokunuşunu oluşturuyordu.

"Geçen gece de buradaydım," dedi Lee, Moor'a. "Top bir doktor ve onun erkek arkadaşıyla konuşuyordum. Herif askeri bir doktordu, binbaşı. Erkek

arkadaşıysa belirsiz bir tür mühendis. Rezil görünümlü küçük orospu. Yani doktor beni onlarla bir içki içmeye davet etmişti ve erkek arkadaşı da kıskanmaya başlamıştı, ben de zaten doktorun kendi kişiliğinin ve Meksika'nın bir yansıması olarak gördüğü birayı istemiyordum. Meksika'yı sevdin mi rutinine başladı. Ben de ona Meksika iyidir dedim, bir kısmı, ama herif kişisel olarak bir kıç ağrısıydı. Bunu ona nazik bir şekilde söyledim, anlarsın. Üstelik, bir şekilde çoktan eve, karıma gitmeliydim.

"O da bana 'Senin karın falan yok, sen de benim kadar topsun.’ dedi. Ben de ona 'Senin ne kadar top olduğunu bilemem Doktor ve bunu öğrenmeye de hiç niyetim yok. Eğer yakışıklı bir Meksikalı olsaydınız böyle olmazdı. Sen Allahın belası yaşlı çirkin bir Meksikalısın. Ve güve yeniği erkek arkadaşın da iki katın kötü' dedim. Elbette ki, tartışmanın uç bir noktaya gelmeyeceğim umuyordum...

"Hatfield'i tamyor musun? Elbette tanımıyorsundur. Senin zamanından önce. Bir *pulqueria'd*a bir *cargador*[14] öldürmüştü. Tartışma ona tam beş yüz dolara patlamıştı. Şimdi, bir *cargador'*u en alt nokta olarak ele alırsak, Meksika Ordusundan bir binbaşıyı vurmanın sana kaça patlayacağım bir düşün bakalım."

(14.- *Cargador :* Yaptığım küçük araştırmaya ve tahminime göre, "hamal" anlamına gelen, İspanyolca bir sözcük, yhn.)

Moor garsonu çağırdı. *"Yo quiero un sandzuich,"* dedi, garsona gülümseyerek. *"Quel sandıviches tierte?"*

"Ne istiyorsun?" diye sordu Lee, sözünün kesilmesine kızarak.

'Tam olarak bilmiyorum," dedi Moor, menüyü incelerken. "Kızartılmış kepekli ekmekle, erimiş peynirli sandviç yapıp yapamayacaklarını merak ediyorum?" Moor, oğlanvari olmasını tasarladığı gülümseyişiyle garsona döndü.

Moor kepekli tost ekmeğinde erimiş peynir kavramını anlatmaya çalışırken, Lee gözlerini kapattı. Moor yetersiz İspanyolcasıyla aciz kalarak çekici oluyordu. Yabana bir ülkedeki küçük oğlan çocuğu rutinini sahneliyordu. Moor, insanların içindeki bir aynaya doğru gülümsüyordu, sıcaklık izi taşımayan bir gülümseme, ama soğuk bir gülümseme de değildi: bunamaya özgü bir zayıflığın anlamsız gülümsemesiydi, takma dişlere uygun bir gülümseme, yaşlanmış ve kişiye özel bir kendini sevmenin hücre hapsindeki kodes rahatlığına sahip bir adamın gülümseyişi.

Moor, genelde biraz uzun olan sarışın saçlarıyla, ince yapılı, genç bir adamdı. Solgun mavi gözleri ve çok beyaz bir teni vardı. Gözlerinin altında

koyu lekeler ve ağzının çevresinde iki derin çizgi vardı. Çocuk gibi görünüyordu, aynı zamanda vaktinden önce yaşlanmış bir adam gibiydi. Yüzü ölüm sürecinin tahribatlarını gösteriyordu, etteki çürüyüşün yaptığı saldırılar temasın canlı enerjisini kesiyordu. Moor nefretle motive oluyor, kelimenin tam anlamıyla canlanıp harekete geçiyordu, ama onun nefretinde hiçbir tutku ya da şiddet yoktu. Moor'un nefreti yavaş, sürekli bir itişti; zayıf ama sonsuz derecede inatçı bir nefretti, başka birindeki herhangi bir güçsüzlüğü kullanmak için bekliyordu. Moor'un nefretinin yavaşlamış damlası, yüzündeki çürüyüşün oyuklarını oluşturmuştu. Kiler rafında çürüyen bir et parçası gibi, Moor, bir yaşam deneyimi geçirmeksizin yaşlanıp gitmişti.

Moor, asıl meseleye ulaşılmadan hemen önce bir hikâyeyi bölme denemeleri yapardı. Genellikle bir garson ya da uygun durumda olan herhangi biriyle uzun bir konuşma başlatır ya da dalgınlaşarak uzak bir yerlere dalar, esner ve diğerlerinin kavrayamayacakları yansımalardan sıradan gerçekliğe geri dönmüş gibi "O da neydi?" diye sorardı.

Moor, karısı hakkında konuşmaya başladı. "Önceleri, Bili, çalıştığım müzeye gitmem gerektiğinde kelimenin tam anlamıyla histeri krizleri geçirecek kadar aşın bağlıydı bana. Egosunu bana ihtiyaç duymayacağı bir noktaya kadar geliştirmeyi başardım ve bundan sonra yapabileceğim tek şey onu terk etmekti. Artık onun için yapabileceğim başka hiçbir şey kalmamıştı."

Moor, gerçekten samimi bir şekilde oynuyordu. 'Tanrım," diye düşündü Lee, "buna gerçekten inanıyor".

Lee bir duble tekila daha söyledi. Moor ayağa kalktı. "Şey, artık gitmeliyim," dedi. "Yapmam gereken bir sürü şey var."

"Tamam, dinle" dedi Lee. "Bu akşam yemeğe ne dersin?"

"Peki, olur," dedi Moor.

"Saat altıda, K.C. Biftek Evi'nde"

'Tamam." Moor gitti.

Lee, garsonun önüne koyduğu tekilanın yarısını içti. New York'ta da ara sıra gördüğü Moor'u birkaç yıldır tanıyordu ve ondan asla hoşlanmamıştı. Moor da Lee'den hoşlanmıyordu, ama zaten Moor hiç kimseyi sevmiyordu. "Onun nasıl bir orospu olduğunu bildiğin halde, böylesi ataklar yaptığın

için çıldırmış olmalısın. Bu sınır kişilik[15] karakterleri herhangi bir topu orospuya çevirebilir.” diye kendi kendine söylendi Lee.

(15.- *Borderline: Sınır Kişilik Bozulduğu ve Sınır Bozukluğu:* Çeşitli psikiyatrik bozuklukların özelliklerini göstermesi nedeniyle sınıflandırılması güç psikiyatrik durumları belirten terim. Genellikle genç erişkinlik döneminde ortaya çıkan sınır kişilik bozukluğunda, kimlik duygusu, kişiler arası ilişkiler ve duygulanımda dengesizlik ve tutarsızlık görülür. En yakın arkadaşlarımdan birisi, sevgilisi tarafından bu hastalığa yakalanmış olmakla suçlanmıştı. Yaz vakti, güneyde, yhn.)

Lee, K.C. Biftek Evi'ne gittiğinde Moor çoktan oraya gelmişti bile. Yanında başka bir Salt Lake City’li olan Tom Williams vardı. "Yanında bir koruyucu da getirmiş," diye düşündü Lee.

"... O herifi severim, Tom ama onunla yalnız kalmaya dayanamıyorum. Durmadan beni yatağa atmaya çalışıyor. İşte bu yüzden, toplan sevmiyorum ben. Olayı bir arkadaşlık temelinde tutamazsın ..." Evet, Lee böyle bir konuşmayı duyabiliyordu.

Akşam yemeği boyunca Moor ve Williams, Ziuhuatenejo'da yapmayı planladıkları bir tekne hakkında konuştular. Lee bunun salakça bir proje olduğunu düşündü. "Tekne yapmak profesyonel bir iştir, değil mi?" diye sordu Lee. Moor, bunu duymazdan geldi.

Yemeğin ardından Lee, Moor ve Williams'la birlikte Moor'un pansiyonuna yürüdü. "Siz centilmenler, bir içki içmek ister misiniz? Bir şişe alacağım da . . ." diye sordu Lee, kapıya geldiklerinde. Ona ve diğer herife baktı.

"Yo, hayır. Yapacağımız şu teknenin planlan üstünde çalışmak istediğimizi görüyorsun," dedi Moor.

"Ya," dedi Lee. "İyi, yarın görüşürüz. Benimle Rathskeller'da bir içki için buluşmaya ne dersin? Beş civarında diyelim."

"Şey, sanırım yarın meşgul olacağım."

"Tamam, ama yiyip içmek zorundasın."

"Eee, görüyorsun tekne şu anda benim için her şeyden daha önemli. Bütün zamanımı alacak."

"Sen bilirsin," dedi Lee ve yürüyerek uzaklaştı.

Lee derinden yaralanmıştı. Moor’un "Bu işe karıştığın için sana teşekkür ederim, Tom. Şey, umarım anlamıştır. Elbette ki Lee ilginç bir heriftir ... ama bu top durumları kaldırabileceğimin çok ötesinde," diye konuştuğunu duyabiliyordu. Anlayışlı, sorunun her iki yüzüne de bakabilen, bir noktaya kadar sempatik, sonunda nazik ama katı bir çizgi çizmeye zorlanmış biri gibiydi. "Ve buna gerçekten inanıyor," diye düşündü Lee. "Karısının egosunu inşa etmek hakkında anlattığı o saçmalık gibi. Zehirli

orospuluğunun sağladığı tatminlerle eğlenebilir ve aynı anda kendisini bir aziz olarak görebilir. Tam bir üçkâğıt"

Aslında Moor’un başından savışı, bu şartlar altında mümkün olabilecek en fazla zararı verecek şekilde hesaplanmıştı. Bu olay, Lee'yi, Moor’u bir çizgi çekmenin tatsız gerekliliğine zorlayan ve ona yöneltti̇ği ilgisinin istenmediğini fark etmeyecek kadar aptal, duyarsız ve iğrenç derecede ısrara bir top durumuna düşürmüştü.

Lee birkaç dakika boyunca bir elektrik direğine yaslanarak dikildi. Darbe onu ayıltmış, üzerindeki sarhoşluk halini temizlemişti. Ne kadar yorgun ve ne kadar zayıf olduğunun farkına vardı, ama henüz eve gitmeye hazır değildi.

ikinci bölüm

"Bu ülkede yapılan her şey dökülüp dağılıyor," diye düşündü Lee. Paslanmaz çelik çakısının bıçak kısmını inceliyordu. Krom kaplama, gümüş bir kâğıt gibi soyulup dökülmekteydi. "Hiç şaşırmazdım ki, eğer ben Alameda'da bir erkek çocuğu olsaydım ve onun... İşte dürüst Joe geliyor."

Joe Guidry, masanın ve boş bir sandalyenin üzerine paketler bırakarak Lee'nin masasına oturdu. Bir bira şişesinin ağzını koluyla sildi ve koca bir yudumla şişenin yansını dikti. Bir politikacının kızarmış İrlandalı yüzüne sahip, geniş yapılı biriydi.

"Ne biliyorsun?" diye sordu Lee.

"Fazla bir şey değil, Lee. Birisinin daktilomu çaldığı dışında. Ve onu kimin aldığını da biliyorum. O Brezilyalıydı ya da o artık her neyse. Onu tanırsın. Maurice."

"Maurice? Bu senin geçen haftaki mi? Güreşçi olan?"

"Louie demek istiyorsun, spor salonu öğretmeni. Hayır, bu başka biri. Louie bütün bu tarz şeylerin çok yanlış olduğuna karar verdi ve bana benim cehennemde yanacağımı söyledi, ama o cennete gidiyormuş."

"Ciddi mi?"

"Ya, öyle işte. Evet, Maurice de en az tenim kadar top." Joe geğirdi. "Affedersin. Eğer ibneci değilse. Ama bunu kabul etmeyecektir. Sanırım benim daktilomu çalmak, canının istediği her şeyi alabileceğini - bana ve kendisine - göstermek için seçtiği bir yoldu sadece. İşin aslında, o kadar top ki, ona olan ilgimi kaybettim. Tamamen değil elbette. Küçük piçi gördüğümde, yapmam gerektiği gibi onu parçalamak yerine apartmanıma geri çağırmam daha mümkün."

Lee sandalyesini duvara dayadı ve mekânda çevresine bakındı. Yan masada birisi mektup yazıyordu. Konuşmalarına kulak misafiri olmuşsa bile, bunu hiç belli etmemişti. Barın sahibi, önündeki tezgâhın üzerine yaydığı gazetedeki boğa güreşi bölümünü okuyordu. Meksika'ya özgü bir sessizlik, titreşen, sessiz bir uğultu mekânın içine sızmıştı.

Joe birasını bitirdi, elinin tersiyle ağzını sildi, sulanıp kan oturmuş mavi gözlerini duvara dikti. Sessizlik Lee'nin bedeninin içine doğru sızdı, yüzü

sarktı ve ifadesizleşti. Etki, merak uyandıracak kadar hayaletimsiydi, yüzünü sanki zorlukla görebiliyordunuz. Yüzü tahribata uğramıştı, bozuk ve yaşlıydı, ama parlak, yeşil gözleri hülyalı ve masumdu. Açık kahverengi saçlan son derece güzeldi ve pek tarak tutmazdı. Genellikle alnının üzerine düşer, arada sırada yediği yemeğe sürtünür veya içkisine girerdi.

"Şey, artık gitmeliyim," dedi Joe. Paketlerini topladı ve Lee'ye tatlı politikacı gülümsemelerinden birini sundu, başıyla selamladı ve dışarı çıktı, gözden kaybolmadan önce kabarık, yarı kelleşmiş başı güneş ışığının altında bir an için görünüverdi.

Lee esnedi ve yandaki masadan bir çizgi roman eki aldı. İki gün öncenin sayısıydı. Eki yerine bıraktı ve yeniden esnedi. Kalktı, içkisini ödedi ve ikindi güneşinin içine doğru yürüyüp gitti. Gidebileceği hiçbir yer yoktu, bu yüzden o da Sears'ın dergi bölümüne gitti ve yeni dergileri beleşe okudu.

Geri dönerken K.C. Biftek Evi'nin yanından geçiyordu.
Moor lokantanın içinden kendisine işaret etti. Lee içeri girdi ve onun masasına oturdu. "Korkunç görünüyorsun," dedi. Moor'un duymak istediği şeyin bu olduğunu biliyordu. Aslında, Moor alışılmıştan çok daha kötü görünüyordu. Her zaman solgun görünürdü: ama şimdi sarımtıraktı.

Tekne projesi suya düşmüştü. Moor, Williams ve Williams'ın karısı Lil, Ziuhuatenejo'dan geri dönmüşlerdi. Moor, Williams'lar hakkında pek iyi sözcüklerle konuşmuyordu.

Lee bir fincan çay söyledi. Moor, Lil hakkında konuşmaya başladı. "Bilirsin, Lil oradaki peyniri yedi. Kan, oradaki her şeyi yedi ve asla hastalanmadı. Doktora falan da gitmiyor. Bir sabah uyandığında bir gözü kör olmuştu ve diğer gözü de zar zor görüyordu. Ama doktora gitmedi. Birkaç gün içinde yeniden her zamanki kadar iyi görüyordu. Onun kör olacağını umuyordum."

Lee, Moor'un kesinlikle ciddi olduğunu fark etti. "Bu adam deli," diye düşündü.

Moor, Lil hakkında konuşmaya devam etti. Kadın elbette -ona birtakım iyilikler de yapmıştı. Moor, kira ve yiyeceklerden payına düşenden daha çoğunu ödemişti. Kadın korkunç bir aşçıydı. Kendisini orada hasta bir halde bırakıp gitmişlerdi. Ve böylece kendi sağlığı konusuna geçti. "Sana idrar testimi göstereyim," dedi Moor çocuksu bir heveskârlıkla. Kâğıt parçasını masanın üzerine yaydı. Lee, ilgisiz bir tavırla kâğıda baktı.

"Şuraya bak," diye işaret etti Moor. "Üre on üç. Normali on beş ila yirmi iki arasıdır. Ciddi midir, dersin?"

"Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum."

"Ve şeker izleri. Bütün bunlar birleşince ne anlama geliyor?" Moor'un bu sorun üzerinde yoğun bir ilgiyle düşündüğü açıktı.

"Niye bir doktora göstermiyorsun?"

"Gösterdim. Herhangi bir fikir beyan etmeden önce yirmi dört saatlik bir test yapacağım, yani yirmi dört saatlik bir periyotta sidik örnekleri alacağını söyledi . . . Bilirsin, göğsümde, belirsiz bir acı var, işte tam şurada. Verem olup olmadığını merak ediyorum?"

"Röntgen çektir."

"Çektirdim. Doktor, bir deri reaksiyon testi yapacak. Ah, başka bir şey daha var, malta hummasına yakalanmış olduğumu düşünüyorum . . . Sence şu anda ateşim var mı?" Lee'nin hissedebilmesi için alnını ileriye doğruyu uzattı. Lee bir kulak memesi hissetti. "Pek sanmıyorum," dedi.

Moor, gerçek bir hastalık hastasının dairesel döngüsünü izliyor, verem ve idrar testine dönerek konuşmasını sürdürdükçe sürdürüyordu. Lee, hayatı boyunca asla bu kadar yorucu ve iç karartıcı şeyler duymadığını düşündü. Moor, verem değildi, bir böbrek sorununa ya da malta hummasına yakalanmamıştı. O ölüm hastalığına yakalanmıştı. Ölüm, onun bedeninin her hücresine yerleşmişti. Üzerinden çürüyüşün yeşilimsi, hafif buharı yayılıyordu. Lee, onun karanlıkta ışıldayabileceğini hayal etti.

Moor, çocuksu bir heveskârlıkla konuştu. "Sanırım ameliyat olmam gerekiyor."

Lee, gerçekten gitmesi gerektiğini söyledi.

Lee, sanki bir soygun yerinden ayrılıyormuş gibi, bir ayağını diğerinin tam önüne düşürerek, hızlı ve amaç dolu bir şekilde yürüyerek Coahuila'ya döndü. Mülteci giysileri içindeki bir grubun yarandan geçti: kemerin dışına çıkarılmış kırmızı ekose gömlek, kot pantolon ve sakal; pejmürde olsa da daha geleneksel giysiler içinde olan başka bir genç adam grubu da vardı. Lee, bunların arasında Eugene Allerton isimli bir genci tamdı. Allerton uzun boylu ve çok zayıftı, çıkık elmacık kemikleri, küçük parlak kırmızı bir ağzı ve sarhoş olduğu zaman hafif mor bir kızarıklık bulunduran kehribar renkli gözleri vardı. Altınımsı kahverengi saçlarının rengi, güneş tarafından beceriksiz bir boyama işi çıkarılmış gibi parça parça açılmıştı. Düz siyah

kaşları ve siyah kirpikleri vardı. Çok genç, yakışıklı ve oğlanımsı, aynı zamanda da narin, egzotik ve Doğulu bir makyajın etkilerini taşıyan belirsiz bir yüz. Allerton asla tamamen titiz veya temiz değildi, ama onu pek kirli olarak da düşünemezdiniz. Sadece dış görünüşü konusunda dikkatsiz ve tembel biriydi, bu konuda yalnızca zaman zaman yarı uyanık olurdu. Genel olarak, birisinin onun kulağının bir ayak ötesinde söylediği şeyleri işitmezdi. "Pallagra, sanırım" diye tatsız bir şekilde düşündü Lee. Allerton'ı başıyla selamladı ve gülümsedi. Allerton da başıyla selamladı, şaşırmış görünüyordu ve gülümsemedi.

Lee yürümeye devam etti, biraz canı sıkılmıştı. "Belki bu tarafta bir şeyler bulabilirim. Aslında, *çok* . . ." Bir lokantanın önünden geçerken, bir av köpeği gibi donup kalmıştı: "Acıktım. Bir şeyler satın alıp onları pişirmektense burada yemek daha hızlı olur." Acıktığında, bir içki ya da bir morfin vuruşu istediğinde, Lee için gecikme dayanılmaz bir şey olurdu.

İçeri girdi, *a la Mexicana* bir biftek ile bir bardak süt söyledi ve ağzının suyu akarak yiyecekleri bekledi. Lokantaya yuvarlak yüzlü ve gevşek ağızlı genç bir adam girdi. "Merhaba, Horace," dedi, Lee yüksek sesle. Horace konuşmadan başıyla selam verdi ve küçük lokantanın içinde Lee'den olabildiğince uzak bir noktaya oturdu. Lee gülümsedi. Yemeği gelmişti ve bir hayvan gibi, ekmek ve biftek parçalarını ağzına tıkıştırarak, onları gırtlağından aşağıya süt yudumlarıyla yıkayıp süpürerek yemeğini hızla yedi. Sandalyesine yaslandı, sigara yaktı.

"Un cafe solo," diye seslendi yanından geçen garson kıza, ince çizgili kruvaze takım elbiseler içindeki iki genç Meksikalıya ananas sodası götürüyordu kız. Meksikalılardan birisinin nemli kahverengi patlak gözleri, yağlı siyah saçlan ve incecik bir bıyığı vardı. Doğrudan Lee'ye baktı ve Lee başını başka bir yöne doğru çevirdi. "Dikkatli ol," diye düşündü, "yoksa buraya damlayacak ve Meksika'yı sevip sevmediğimi sormaya başlayacak." Yan içilmiş sigarasını fincanında kalan soğumuş yarım inçlik kahvenin içine attı, kasaya yürüdü, hesabı ödedi ve Meksikalı bir açılış cümlesi kuramadan önce lokantadan çıkıp gitti. Lee, bir yerden ayrılmaya karar vermişse, gidişi çok ani olurdu.

Ship Ahoy'a, denizciliğe özgü bir atmosfer yaratabilmek için birkaç sahte kasırga lambası yerleştirilmişti. İçinde masalar olan iki küçük bölme, bar bulunan bir bölme ve yüksek, güvenilmez tabureler. Mekân her zaman

loş ve uğursuz görünecek bir şekilde aydınlatılırdı. Patronlar toleranslıydı, ama hiçbir şekilde bohem değillerdi. Sakallı gruplar Ship Ahoy'u pek sık ziyaret etmezlerdi. Mekânın içki ruhsatı yoktu, birçok yönetim değişikliği geçirmişti ve daha ne kadar açık kalacağı belli değildi. Şu anda Tom Weston isimli bir Amerikalı ve Amerika doğumlu bir Meksikalı tarafından işletiliyordu.

Lee doğrudan bara doğru yürüdü ve bir içki söyledi. İçkisini içti ve Allerton'ın orada olup olmadığını görmek için etrafına bakınmadan önce İkincisini söyledi. Allerton bir masada tek başına oturuyordu, bir bacağını diğerinin üzerine atmış ve arkasına yaslanmıştı, dizinin üstünde bir bira şişesi tutuyordu.

Lee'yi başıyla selamladı. Lee, kısa tanışıklıklarını zorlamaksızın ilgisini göstermek için, hemen orada tasarlanmış, dostça ve rastlantısal bir selam vermeyi denedi. Sonuç iğrençti.

Lee ağırbaşlı Avrupai bir selamlama için eğilmek üzere kendisini toparlarken, bunun yerine çıplak ihtirasın şehvetli bir süzüşü ortaya çıktı, mahrum edilmiş bedeni nefret ve acı içinde büküldü, eş zamanlı olarak üst üste pozlanmış gibi gülümsedi, sevimli bir çocuğun sevgi ve güven dolu gülümseyişiyle birlikte sarsıcı bir şekilde mekân dışı, zaman dışı, sakatlanmış ve umutsuz bir gülümseyiş.

Allerton dehşete düşmüştü. "Belki de bir tür tiki vardır," diye düşündü. Adam daha da tatsız bir şeyler yapmadan önce kendisini Lee ile kurulacak temastan kurtarmaya karar verdi. Etki kopuk bir bağlantı gibiydi. Allerton soğuk veya düşmanca bir tavırda değildi; basitçe anlatılırsa sadece onunla pek ilgilenmiyordu. Lee, bir an için umutsuz bir şekilde adama baktı, sonra yeniden bara doğru döndü, yenilmiş ve sarsılmıştı.

Lee, ikinci içkisini de bitirdi. Yeniden etrafına bakındığında, Allerton'ın Mary ile, bu arada bara gelmiş olan, saçları kızıla boyanmış ve makyajını özenli bir şekilde yapmış Amerikalı bir kızla satranç oynadığını gördü. "Niye burada zaman kaybedeyim ki?" diye düşündü. İki içkiyi ödedi ve dışarı çıktı.

Meksikalılar tarafından mekân tutulan bir homo ban olan Chimu Bafa kadar bir taksi tuttu ve gecenin kalanını orada karşılaştığı genç bir oğlanla geçirdi.

Askeri öğrenciler, o zamanlar gündüzleri Lola’nın yerine, geceleri de Ship Ahoy’a takılıyorlardı. Lola'nın yeri tam olarak bar sayılmazdı. Küçük bir bira ve soda noktasıydı. İçeri girdiğinizde kapının solunda bira, soda ve buzla dolu bir Coca-Cola kutusu vardı. Sarı parlak deriyle kaplanmış metal boru taburelerin bulunduğu bir tezgâh odanın bir ucundan müzik kutusuna kadar uzanıyordu. Masalar tezgâhın karşısındaki duvar boyunca sıralanmıştı. Tabureler, ayaklarının altındaki kauçuk kapaklan yitireli uzun zaman olmuştu ve garson kız yerleri süpürmek için onları sağa sola ittiğinde korkunç cızırdayan gürültüler çıkarıyorlardı. Arka tarafta bir mutfak vardı ve orada şapşal görünümlü bir aşçı, her şeyi pis bir yağın içinde kızartırdı. Lola’nın yerinde ne geçmiş ne de gelecek vardı. Mekân, belirli insanların belirli zamanlarda bulunduğu bir bekleme odasıydı.

Chimu'daki götürme olayının birkaç gün sonrasında, Lee, Lola’nın yerinde oturmuş Jim Cochan'a *Ûltimas Notîdas'* tan parçalan yüksek sesle okuyordu. Karısını ve çocuklarını öldüren bir adam hakkında bir hikâye vardı. Cochan kaçmak için fırsat kolluyor, ama gitmek için harekete geçtiği her seferinde Lee şöyle diyerek onu yerine çiviliyordu: "Şunu da bir diple... 'Karısı marketten döndüğünde kocası, daha şimdiden sarhoştu, 45'liğini ona doğru sallıyordu.' Onu niye daima sallamak zorundadırlar ki?"

Lee, bir saniye içinden okudu. Cochan sabırsız bir şekilde kıpırdandı. "Tanrım," dedi Lee, başını kaldırıp bakarak. "Karısı ve üç çocuğunu öldürdükten sonra adam bir jilet almış ve intihar girişiminde bulunmuş." Başını gazeteye indirdi: " 'Ama bu girişim sadece tıbbi müdahale gerektirmeyen çiziklerle sonuçlandı.' Ne kadar aptalca bir performans." Sayfayı çevirdi ve başlıkları hafif yüksek bir sesle okumaya başladı: "Vazelin ile tereyağı kesiyorlar. İyi iş. Istakozu K.Y. ile temizliyorlar... İşte taco tezgâhının önünde azarlanmış bir köpekle şaşkın bir adam ,.. büyük uzun sıska bir av köpeği bu... Adamın taco tezgâhının[16] önünde köpekle birlikte poz verirken bir fotoğrafı var . . . Bir vatandaş, bir başkasından bir ateş istedi. İkinci adamın kibriti yoktu ve bu yüzden birinci adam bir buz kıracağı alarak diğerini öldürdü. Adam öldürmek, Meksika'nın milli nevrozudur."

(16.- Moda'nın girişinde, Pasific Pastanesinin yanındaki sokağın içinde bir bodrum katında, bir arkadaşımla birlikte yaşıyordum. Sanırım, 1990 yılıydı. Hemen yakınımızda, bir taco dükkânının açıldığını gördüm. Daha önce hiç taco dükkânı görmemiştim. Birkaç gün önünden geçtim ve sonra, bir pazar günü içeri girip taco ve başka bir şeyler daha yedim. Hatta plastik bir kabın içine acılı fasulye koydurup eve götürdüğümü ve dükkândaki diğer Texas ıvır zıvırlarının arasında büyük bir EIvis resmi olduğunu hatırlıyorum. Derken, pek de uzun olmayan bir sürenin ardından, bütün ilginç yerlerin başına geldiği gibi kapandı ve yerine bir Antep dürümcüsü açıldı. Zaman içinde orada -aralarında bir arkadaşımın tezgâhı da dahil olmak üzere- bir sürü tezgâh açılıp kapandı. Taco'cunun laneti yüzünden hiçbiri tutunamayacaktı. yhn.)

Cochan ayağa kalktı. Lee de anında ayaklandı. "Otur kıçının üzerine ya da Donanma'da geçen dört yılın ardından geriye ne kaldıysa onun üzerine," dedi.

"Gitmem gerekiyor."

"Nesin sen, kılıbık mı?"

"Şaka yapmıyorum. Çok uzun zamandır dışarılardayım. Benim hatun..."

Lee, onu dinlemiyordu. Tam o anda Allerton'ın kapının dışında gezindiğini ve içeriye bakındığını görmüştü. Allerton, Lee'yi selamlamadı ve bir anlık duraklamanın ardından yürüyüp gitti. "Gölgedeydim," diye düşündü Lee. "Kapıdan baktığında beni göremedi." Lee, Cochan'ın gidişini de fark etmemişti:

Ani bir uyarıyla kapıdan dışarıya fırladı. Allerton yarım blok ötedeydi. Lee ona yetişti. Allerton ona doğru döndü, kalemle çizilmiş gibi düz ve siyah kaşlarını havaya kaldırmıştı. Şaşkın ve biraz da tetikteydi, Lee'nin hafif delirmiş olduğunu düşünüyordu. Lee, o anda umutsuzca bir şeyler uydurdu.

"Sana sadece Mary'nin daha biraz önce Lola’nın yerinde olduğunu söylemek istiyorum. Kız, sana, saat beş sularında Ship Ahoy'da olacağını söylememi istemişti." Bu kısmen gerçekti. Mary oraya gelmişti ve Lee'ye Allerton'ı görüp görmediğini sormuştu.

Allerton rahatladı. "Ya, teşekkür ederim," dedi, şimdi oldukça samimiydi. "Bu gece ortalıkta olacak mısınız?"

"Evet, sanırım." Lee başıyla selamladı, gülümsedi ve hızla dönüp uzaklaştı.

Lee, Ship Ahoy'a gitmek için saat beşin hemen öncesinde apartman dairesinden ayrıldı. Allerton barda oturuyordu. Lee oturdu ve bir içki söyledi, ardından sanki bildik ve dostça bir ilişkileri varmış gibi tesadüfi bir selamlamayla Allerton'a doğru döndü. Allerton, Lee'nin bir şekilde kendisini dostane bir temele oturttuğunu fark etmeden önce otomatik olarak selamı yanıtladı, oysa daha önce, Lee ile mümkün olduğunca az ilişki kurmaya karar vermişti. Allerton'ın insanları görmezden gelmek gibi bir yeteneği vardı, ama birisini zaten kazanılmış bir pozisyondan çıkarmak konusunda başarılı değildi.

Lee konuşmaya başladı - rastgele, gösteriş yapmayan entelektüel bir tavırla ve sulandırılmamış bir mizahla. Allerton üzerindeki alışılmamış ve

sakıncalı bir karakter olduğu izlenimini yavaşça dağıttı. Mary geldiğinde, Lee kızı hafif çakırkeyif bir Avrupalı cesaretiyle selamladı ve ardından izin isteyerek satranç oynamaları için onları yalnız bıraktı.

"Kim bu?" diye sordu Mary, Lee dışarı çıkıp giderken.

"Hiçbir fikrim yok.” dedi Allerton. Daha önce Lee'yle tanışmış mıydı? Buna emin değildi. Askeri öğrenciler arasında resmi tanışmalar beklenmezdi. Lee bir öğrenci miydi? Allerton onu okulda hiç görmemişti. Tanımadığınız birisiyle konuşmakta alışılmadık bir şey yoktu, ama Lee, Allerton'ı biraz dikkatli davranmaya sevkediyordu. Adam, ona bir şekilde tanıdık geliyordu. Lee konuşurken, söylediklerinden daha fazla bir şeyler anlatıyormuş gibiydi. Bir sözcük veya selamlamaya yüklenen özel bir önem gibi, başka bir zaman ve yerdeki tanışmayı ima ediyordu. Lee sanki, *"Sen* ne demek istediğimi biliyorsun. *Sen* hatırlarsın," der gibiydi.

Allerton sinirli bir şekilde omuzlarını silkti ve satranç tahtasındaki taşlan düzenlemeye başladı. Huysuzluğunun kaynağını bir türlü bulamayan somurtkan bir çocuk gibi görünüyordu. Birkaç dakika oynadıktan sonra her zamanki sakinliği geri geldi ve mırıldanmaya başladı.

Lee, Ship Ahoy’a döndüğünde vakit gece yansını geçmişti. Sarhoşlar, sanki geri kalan herkes kütük gibi sağırmış gibi yüksek sesle konuşarak barın içinde hırsla geziniyorlardı. Allerton bu grubun kıyısında oturuyor ve kendisini duyurmayı başaramıyor gibi görünüyordu. Lee'yi sıcakça selamladı, bara doğru yolunu açarak ilerledi ve elinde iki rom kola ile ortaya çıktı. "Gelin, şurada oturalım," dedi.

Allerton sarhoştu. Gözleri hafif mor bir kızarıklıkla ışıldıyordu, gözbebekleri iyice büyümüştü. Küçük bir çocuğun bedeninden kurtulmuş, ürkütücü, tiz sesiyle bağırarak, çok hızlı bir şekilde konuşuyordu. Lee, daha önce Allerton'ın böyle konuştuğunu hiç duymamıştı. Bir medyumun sahiplenme sesinin etkisi gibiydi. Delikanlının üzerinde insanlık dışı bir neşe ve masumiyet vardı.

Allerton, Almanya'da Karşı İstihbarat Servisi'nde başından geçen bir olay hakkında bir hikâye anlatıyordu. Bir muhbir bölüme yanıltıcı haberler vermekteydi.

"Bilginin doğruluğunu nasıl kontrol ediyorsunuz?" diye sordu Lee. "Muhbirlerinizin size söylediklerinin yüzde 90'mın uydurma olmadığını nasıl biliyordunuz?"

"Aslında bilmiyorduk, bir sürü sahte haberde sıçmıştık. Ama elbette ki bütün bilgileri diğer muhbirlerimizle karşılaştırırdık ve ortalıkta kendi ajanlarımız da vardı. Muhbirlerimizin çoğu *bazı* sahte bilgiler verirlerdi, ama bu herif hepsini uydurmuştu. O herif yüzünden bütün ajanlarımız uydurma bir Rus casus ağı aramaya başladılar. Ve sonunda rapor Frankfurt'tan geri döndü - tümüyle saçmalıktı, ama herif verdiği bilginin kontrol edilmesinden önce kasabadan ayrılıp gitmektense daha fazla bilgiyle geri dönmüştü.

"Bu noktada hepimiz, herifin saçmalıklarına yeterince doymuştuk. Bu yüzden onu bir bodruma kilitledik. Kapatıldığı oda oldukça soğuk ve rahatsızdı, ama elimizden gelenin hepsi buydu. Mahkûmları çok dikkatli korumak zorundaydık. İtiraflar yazmayı sürdürdü, inanılmaz şeylerdi."

Bu hikâyenin Allerton'ı eğlendirdiği açıkça belliydi ve bunu anlatırken sürekli kahkahalar atıyordu. Lee, ondaki zekâ ve çocuksu çekiciliğin birleşiminden oldukça etkilenmişti. Allerton, artık ona dostça davranıyordu, korunma ya da savunma olmaksızın, hayatı boyunca incitilmemiş bir çocuk gibi. Şimdi bir başka hikâye anlatıyordu.

Lee, onun incecik ellerini seyretti, güzel mor gözlerini, delikanlının yüzündeki heyecanlanma kızarıklıklarını. Allerton'ın kulaklarını okşayan ektoplazmik parmakların, saçlarını yüzünden geriye doğru iten ve kaşlarını düzelten hayalet başparmakların dokunuşunu hissetmesini zorlayan hayali bir el ortaya çıkmıştı sanki. Lee'nin elleri şimdi kaburgaların ve midenin üzerinden aşağıya doğru geziniyordu. Lee akciğerlerinde arzunun ağrıyan acısını hissetti. Ağzı biraz açılmıştı, şaşkın bir hayvanın yan hırıldayışında olduğunu gibi dişlerini gösteriyordu. Dudaklarını yaladı.

Lee, hayal kırıklığına uğramaktan hoşlanmazdı. Arzularının sınırlanması bir kafesin demirleri gibiydi, bir zincir ve bir tasma gibi, zincirin küçümseyişi ve demirlerin boyun eğmezliği yaşadığı bütün o günler ve yıllar boyunca, bir hayvan gibi öğrendiği bir şeydi bu. Kendisinin teslimiyet göstermesine asla izin vermemişti ve gözleriyle, görülmeyen demir parmaklıkların arasından sürekli olarak etrafına bakınıyordu, dikkatli bir şekilde, tetikte davranarak, gardiyanın kapıp açık unutmasını, tasmanın yıpranışını, demirlerin gevşemesini bekliyordu. . . razı olmaksızın ve ümitsizliğe düşmeksizin acı çekmeyi sürdürerek.

"Kapıya doğru gittim ve herif işte orada, ağzında bir dalla dikiliyordu," diyordu Allerton.

Lee, onu dinlemiyordu. "Ağzında bir dalla," dedi Lee ve ardından saçma bir şekilde ekledi, "büyük bir dal mıydı?"

"Yaklaşık iki ayak kadardı. Ona gebermesini söyledim ve birkaç dakika sonra herif pencerede göründü. Ben de ona bir sandalye fırlattım ve herif balkondan aşağıya avluya doğru atladı. Yaklaşık on sekiz ayak bir mesafe. Çok çevikti. Neredeyse insan ötesiydi. Uğursuz bir şey vardı ve işte bu yüzden sandalyeyi ona fırlatmıştım. Korkmuştum. Hepimiz onun ordudan kaçmak için rol yaptığını düşünüyorduk."

"Nasıl biriydi?" diye sordu Lee.

"Nasıl mı? Tam olarak hatırlamıyorum. Yaşı on sekiz civarındaydı. Temiz pak bir delikanlı gibi görünüyordu. .Üzerine bir kova soğuk su boşalttık ve onu bodrum katında bir portatif karyolaya yatırdık. Sonra etrafta dolanmaya başladı, ama bu konuda hiçbir şey söylemedi. Hepimiz bunun uygun bir ceza olduğuna karar vermiştik. Sanırım ertesi gün onu hastaneye götürdüler."

"Zatürreemi?" .

"Bilmiyorum. Belki onun üzerine su atmamalıydık."

Lee, apartmanının kapısında Allerton'dan ayrıldı.

"Buraya mı giriyorsun?" diye sordu Lee.

"Evet, burada bir odam var."

Lee iyi geceler diledi ve evine doğru yürüdü.

O akşamdan sonra, Lee, her gün saat beşte Ship Ahoy'da Allerton'la buluştu. Allerton, arkadaşlarını kendisine göre daha yaşlı olan kişilerden seçmeye alışkındı ve Lee'yi görmeyi dört gözle bekliyordu. Lee, Allerton'ın daha önce asla duymadığı hikâyeler anlatıyordu. Ama zaman zaman sanki Lee'nin varlığının başka her şeyi kapatıyormuş gibi kendisini baskı altına aldığını hissediyordu. Lee'yi çok sık gördüğünü düşündü.

Allerton, sorumluluk altında kalmaktan hoşlanmazdı, asla âşık olmamıştı veya hiç yakın dostu olmamıştı. Şimdi kendisini şu soruyu sormaya zorluyordu: "Benden ne istiyor?" Topluğu en azından biraz açık kadınsılığa bağladığı için Lee'nin top olabileceğini düşünmedi. En sonunda, Lee'nin kendisini bir dinleyici olarak takdir ettiğine karar verdi.

üçüncü bölüm

Güzel, berrak bir Nisan öğleden sonrasıydı. Tam vaktinde, saat beşte, Lee, Ship Ahoy'a girdi. Allerton, akşama bir ayyaşla, Lee'nin tanıdığı en pis, en aptal, en boş sarhoşlardan biri olan Al Hyman'la birlikte bardaydı. Ama buna karşılık adam, ayık olduğu zamanlarda akıllı, iyi huylu ve yeterince nazik biriydi. Şu anda ayıktı.

Lee'nin boynunda san bir atkı ve iki pezoluk bir güneş gözlüğü vardı. Atkıyı ve siyah gözlüklerini çıkarıp barın üzerine koydu. "Stüdyoda zor bir gün geçti," dedi taklitçi teatral bir aksanla. Bir rom kola söyledi. "Bilirsiniz, bir petrol kuyusu açacağız gibi görünüyor. Şu anda dört numaralı dörtgeni deliyorlar ve oradan kırk dönümlük pamuk çiftliğim olan Tex-Mex'e neredeyse tükürebilirsin."

"Hep bir petrolcü olmak istemişimdir," dedi Hyman.

Lee, herife bir göz attı ve ardından başını salladı. "Korkarım olamazsın. Bilirsin, herkes bu işe uygun değildir. Mesleğe uygun olmalısın. İlk şey, bir petrolcü gibi görünmelisin. Hiç genç petrolcü yoktur. Bir petrolcü elli yaşlarında olmalı. Derisi güneşte kurumuş çamur gibi çatlak ve buruşuk olmalıdır, özellikle boynunun arkası buruşuktur ve buruşuklar genellikle blokları ve dörtgenleri eğilerek incelemek yüzünden tozla dolmuştur. Bol gabardin pantolonlar ve beyaz kısa kollu spor gömlek giyerler. Ayakkabıları incecik bir tozla iyice kaplanmıştır ve belirsiz bir toz sisi, sanki onun kişisel kum fırtınasıymış gibi her yerde onu izler.

"Böylece mesleğe uygun bir görünüşün olur. Kira kontratı yapmak için ortalıkta dolanırsın. Üzerine kuyu açılması için arsalarını sana kiralamaları adına sıraya giren beş ya da altı kişi bulursun. Bir bankaya gider ve müdürle konuşursun: 'Şimdi, Clem Farris, bu Vadi'de bir adamın olabileceği kadar iyi bir adamdır ve akıllıdır, taşaklarına kadar da bu işin içindedir ve Koca Scranton, Fıed Crockly, Roy Spigot ve Ted Bane, hepsi eski iyi adamlardır. Şimdi izin ver sana birkaç gerçeği göstereyim. Buraya kurulup oturur, senin zamanını alarak bütün sabah boyunca osurabilirim, ama senin gerçekler ve sayılarla uğraşmaya alışık bir adam olduğumu biliyorum ve bunlar da şimdi sana göstermek için burada bulunduğum şeylere tamamen uygunlar.’

"Dışarıya çıkıp arabasının yanına gider, arabaları her zaman iki kişilik ya da tek kapılıdır - ben hayatım boyunca hiç dört kapılı büyük bir arabası olan bir petrolcü görmedim[17] - ve koltuğun arkasına ulaşarak oradaki haritalarını çıkarır, bir hah kadar büyük haritalardan oluşan kocaman bir pakettir. Onları banka müdürünün masasının üzerine yayar ve haritaların üzerinden koca bir toz bulutu havaya kalkar ve bütün bankayı doldurur.

(17.- Burada bahsi geçen arabaları biraz daha iyi anlatmak için WSB'fiin sözcüklerini kullanabilirim: "bir 'coupe' ya da bir 'roadster'e biniyorlar, asla bir 'sedan' değil, yhn.)

" 'Şuradaki dörtgeni görüyor musun? İşte o Tex-Mex. Şimdi tam buradan, Jed Marvin'in yerinden geçeri bir fay hattı var. Geçen gün oraya gittiğimde, Yaşlı Jed'i de gördüm, eski sıkı heriflerdendir. Bu Vadi'de Jed Marvin'den daha iyi bir herif yoktur. Tamam şimdi, Socony tam burayı delmişti.'

"Masanın üzerine daha fazla harita yayar. Başka bir masa daha çeker ve haritaları tükürük hokkalarını kullanarak sabitler. 'Tamam, şimdi onlar kuru bir delik buldular ve bu harita.. .' Başka bir harita daha açar. 'Şimdi lütfen karşı tarafa otur ve haritayı tut ki masanın üstünde yuvarlanmasın, tamam, sana tam olarak neden bir kuru delik bulduklarını ve niçin ilk olarak orayı delmemeleri gerektiğini göstereceğim, çünkü sen şimdi bu fayın Jed'in artezyen kuyusuyla Tex-Mex sınırının hemen arasından dördüncü dörtgene doğru uzandığını görebilirsin. Şimdi bu blok en son 1922 yılında incelenmişti. Sanırım bu işi yapan eski oğlanı biliyorsun. Herifin ismi Earl Hoot'tu, o da eski sıkı heriflerdendi. Evi yukarıda Nacogdoches'deydi, ama onun damadının aşağıda buralarda bir yeri vardı, burada yakanda, Tex-Mex'in kuzeyindeki eski Brooks kısmında, tam sınırın yarımda, şuradan...'

"O ana gelindiğinde müdür can sıkıntısından sarhoş gibi olmuştur ve toz bütün akciğerlerini kaplamaktadır - petrolcülerin tozun etkilerine karşı kurumsal olarak bir bağışıklığı vardır - ve sonunda konuşur, 'peki, yani orası bu çocuklar için yeterince iyiyse, sanırım benim için de yeterince iyidir. Bu işe gireceğim'

"Petrolcü geri döner ve maden araştırma işindeki her zamanki rutini yapmaya başlar. Ardından Dallas'dan ya da bir yerlerden, faylar, sızıntı yerleri, zorlayarak delme, tortu ve kum hakkında bir şeyler saçmalayan ve delmeye başlamak için gereken noktayı aşağı yukarı rastgele bir şekilde seçen bir jeolog bulur.

"Şimdi delicinin sırasıdır. Delici, gerçekten kasırga gibi bir herif olmalı. Onu Oğlanlar Kenti'nde - sınır kasabalarındaki orospu bölgelerinden - aramış ve içinde üç orospuyla takıldığı boş şişelerle dolu bir odada bulmuşlardır. Orada herifin kafasına boş bir şişe geçirir, herifi sürükleyerek dışarı çıkarır ve ayıltırlar, sonra herif gidip delinecek bölgeyi bakar ve bir yere tükürür, İşte, sizin deliğiniz burası.” der.

"Sonra eğer delik kuru çıkarsa petrolcü şöyle der, 'Evet, işler böyle yürür. Bazı delikler yağlanmıştır ve bazıları da bir orospunun pazar sabahlarındaki a.cığı kadar kurudur. Bir petrolcü vardı, Kuru Delik Dutton derlerdi - pekâlâ, Allerton, demek Vazelin hakkında espriler yapmayacaksın - tedavi olmadan önce tam yirmi tane kuru delik açtırmıştı. Tedavi olmak, petrolcü kardeşliğinin tuzlu lehçesinde 'zengin olmak' demektir."

Joe Guidry içeri girdi ve Lee onunla el sıkışmak için taburesini hafifçe kaydırdı. Joe'nun top mevzusunu ortaya atacağını ve böylece Allerton'ın vereceği tepkiyi ölçebileceğini umdu. Allerton'ın sayı yapmanın[18] ne olduğunu öğrenmesine izin vermenin zamanının geldiğini anlamıştı - çok sakin oynamak gibi bir şey.

(18.- Bkz. 9. dipnot, yhn.)

Birlikte bir masaya oturdular. Birisi Guidry’nin radyosunu, binici botlarını ve kol saatini çalmıştı. "Benim sorunum," dedi Guidry, "beni soyan tipten hoşlanmam."

"Bu konuda senin hatan, onları kendi evine götürmen," dedi Lee. "Oteller bu işler içindir."

"Bu konuda haklısın. Ama otel kullanmak için çoğu zaman param olmuyor. Ayrıca kahvaltıyı pişirip deliği süpürmek için etrafta birisinin olmasını seviyorum."

"Deliğini *temizlet."*

"Saati ve radyoyu dert etmiyorum, ama o botları kaybetmek, beni gerçekten üzüyor. Onlar benim için sonsuza dek bir güzellik ve haz kaynağıydılar." Guidry, öne doğru eğilip Allerton'ı şöyle bir inceledi. "Böyle şeyleri burada, Ufaklık'ın önünde konuşmalı mıyım bilmiyorum. Gücenmek yok, delikanlı."

"Devam et," dedi Allerton.

"Size aynasızı nasıl benzettiğimi anlattım mı? Herif *vigilante’*ydi, benim yaşadığım mahallede bekçiydi. Ne zaman odamdaki ışığın yandığını görse, bir shot rom atmak için içeri gelirdi. Şey, yaklaşık beş gece önce beni

sarhoş ve azgınken yakaladı, bir şeyler başka bir şeylere yol açtı ve sonunda ona ineğin lahanayı nasıl yediğini gösterdim...

"Sonra, onu becerişimden sonraki gece, köşede bira noktasının yanında yürüyordum ve o *borracho*[19] olarak çıktı, 'Bir içki iç.' dedi. 'İçmek istemiyorum.' dedim. Ardından *pistola'sını* çıkardı ve 'Bir içki iç.' dedi. *Pistola'sını* elinden almayı başardım ve herif takviye kuvvetleri çağırmak için telefon etmek üzere birahaneye girdi. Ben de onun ardından içeri girdim ve telefonu duvardan söküp almak zorunda kaldım. Şimdi herifler telefonun parasını bana ödetmeye çalışıyorlar. Odama geri döndüğümde gördüm ki, odam zemin kattadır, o herif pencereye sabunla *El Puto Gringo* yazmış. Sonuçta, yazıyı silmek yerine orada bıraktım. Reklam yapmaya yarıyor."

(19.- *Borracho:* İspanyolca sarhoş anlamına gelen bir sözcük, yhn.)

İçkiler gelmeye devam etti. Allerton tuvalete gitti ve geri döndüğünde bardaki bir sohbete katıldı. Guidry, Hyman'ı top olmakla ve böyle değilmiş gibi davranmakla suçluyordu. Lee, Guidry'ye Hyman'ın gerçekten top olmadığını açıklamaya çalışıyor ve Guidry de ona "O bir top ve sen değilsin Lee. Sen sadece olaya girmek için topmuş gibi davranarak ortalıkta geziniyorsun."

"Kim senin yorgun eski olayına girmek ister ki?" dedi Lee. Allerton'ın barda John Dume ile konuştuğunu gördü. Dum6 karargâhlarını Campeche'de Green Lantern denilen bir birahanede kuran küçük bir top grubuna üyeydi. Dume'nin kendisi açıkça top değildi ama diğer Green Lantern oğlanları, Ship Ahoy'da hoş karşılanmayacak bir şekilde bas bas bağıran toplardı.

Lee, bara doğru yürüdü ve barmenle konuşmaya başladı. "Umarım Dume ona benden söz eder," diye düşündü. Lee, "sana söylemek istediğim bir şey var" tarzındaki dramatik rutinlerde kendisini rahatsız hissederdi ve sinir bozucu deneyimlerden tesadüfi görünen tuzaklar kurmanın zorluklarını da biliyordu: "Bu arada söyleyeyim ki, bilirsin, ben bir topum." Bazen doğru dürüst duymazlar ve "Ne?" diye bağırırlardı. Ya da şansınızı denerdiniz: "Eğer sen de benim kadar topsan." Diğeri esner ve konuyu değiştirirdi, siz de onun anlayıp anlamadığını bilemezdiniz.

"Hatun bana neden içtiğimi soruyor. Ona ne diyebilirim ki? Bunun nedenini bilmiyorum. Söyle, sen niye maymunu sırtına çıkardın?[20] Bunun nedenini biliyor musun? Bunun hiçbir nedeni yoktur, ama gel bu durumu

Jerri gibi birine açıklamaya çalış bakalım. Herhangi bir kadına açıklamaya çalış," diye konuşuyordu barmen. Lee sempatik bir şekilde başını sallayarak onayladı. "Hatun, bana neden daha çok uyumuyorsun, neden daha iyi yemiyorsun diye soruyor? O bunu anlamaz ve ben de açıklayamam. Hiç kimse bunu açıklayamaz."

(20.- Maymunu sırtına çıkarmak, Amerikan jargonunda yaygın olarak "alkole düşkünlük" anlamında kullanılan bir deyimdir, işin sonu, 'maymun tarafından ele geçirilmeye' kadar varabilir, yhn.)

Barmen, bekleyen diğer müşterilerin yanma gitmek için uzaklaştı. Dume, Lee'ye doğru geldi. "Bu çocuğu nasıl buluyorsun?" dedi, elindeki bira şişesini sallayarak Allerton'ı işaret ediyordu. Allerton, odanın karşı tarafında Mary ve Perulu bir satranç oyuncusuyla konuşuyordu. "Benim yanıma geldi ve 'Sanırım sen Green Lantem'de takılan oğlanlardansın.’ dedi. Ben de ona 'Evet, öyleyim.’ dedim. Kendisini etraftaki bazı homo mekânlarına götürmemi istiyor."

Lee ve Allerton, Cocteau'nun *Orpheus'unu* görmeye gittiler. Karanlık sinemanın içinde Lee, bedeninin Allerton'a doğru çekildiğini hissetti, amipsel protoplazmik bir akış, bir diğerinin bedenine girmek için kör bir solucan açlığıyla zorlanan, onun ciğerleriyle solumak, onun gözleriyle görmek, onun iç organlarının ve jenital organlarının hissini öğrenmek için. Allerton koltuğunda yer değiştirdi. Lee keskin bir sana hissetti, ruhun gerilmesi ya da yerinden çıkışı. Gözleri ağrıdı. Gözlüklerini çıkardı ve elini kapalı gözlerinin üstünde gezdirdi.

Sinemadan çıktıklarında, Lee, kendisini bitkin hissediyordu. Beceriksizce yürüyor ve bir şeylere çarpıp duruyordu. Sesi gerginlikten tonsuzlaşmıştı. Zaman zaman elini başına götürüyor, beceriksiz ve gayri ihtiyari bir acı jesti yapıyordu. "Bir içkiye ihtiyacım var," dedi. Caddenin karşısındaki bir barı işaret etti. "Orada," dedi.

Bölmelerden birine oturdu ve bir duble tekila söyledi. Allerton ise rom ve kola söylemişti. Lee tekilayı bir kere başına dikti, aşağı inerkenki etkisini görmek için kendisini dinliyordu. Bir tane daha söyledi.

"Film hakkında ne düşünüyorsun?" diye sordu Lee.

"Bazı kısımlarını sevdim."

"Evet." Lee başını sallayarak onayladı, dudaklarını büzmüştü ve önüne, boşalmış bardağına bakıyordu. "Ben de." Sözcükleri çok dikkatli bir şekilde, bir güzel konuşma öğretmeni gibi telaffuz etti.

"Cocteau, her zaman tuhaf etkiler bulmuştur." Lee güldü. Büyük bir coşku duygusu, midesinden yayılmaya başlamıştı. İkinci tekilasının da yarısını içti. "Cocteau hakkındaki en tuhaf şey, onun mitolojiyi modern terimlerle canlandırma yeteneğidir."

"Bu doğru değil mi?" dedi Allerton.

Akşam yemeği için bir Rus lokantasına gittiler. Lee, menüyü inceledi. "Sırası gelmişken," dedi, "kanun güçleri jöne Ship Ahoy'u sıkıştırmaya başladı. Ahlak masası. İki yüz pezo. Federal Bölge'nin vatandaşlarını silkeledikleri yorucu bir günün ardından onları polis karakolunda hayal edebiliyorum. Bir polis diyor ki, 'Ah, Gonzalez bugün ne yakaladığımı görmeliydin. Oh la la, sağlam bir ısırık kopardım!'

" 'Oooo, sen sadece bir otobüs durağında iki *peseta* için bir *puto'yu*, yani bir topu silkeledin. Hemandez, biz hepimiz seni ve ucuz numaralarını biliyoruz. Sen Federal Bölge'deki en ucuz polissin.'"

Lee garsonu işaret ederek çağırdı. "Hey, Jack. *Dos* martini, sek olsun. *Seco.* Ve *dos* porsiyon Sheeshka Babe. *Sabe?"*

Garson başını sallayarak onayladı. "Yani iki sek martini ve iki porsiyon şiş kebap. Doğru mu, beyler?"

'Tamam, Pops... Peki Dume'yle geçildiğin akşam nasıldı?"

'Toplarla dolu birkaç bara gittik. Gittiğimiz barların birinde, topun biri benimle dans etmek ve birlikte olmak istedi"

"Kabul ettin mi?"

"Hayır."   .

"Dume hoş bir herif."

Allerton gülümsedi. "Evet, ama o, sırlarımı çok fazla açabileceğim biri de değil. Yani özel kalmasını istediğim bazı şeyleri."

"Belirli bir düşüncesizlikten mi bahşediyorsun?"

"Dostça söylemem gerekirse, evet."

"Anladım," diye düşündü Lee, "Dume asla kaçırmaz."

Garson masanın üzerine iki martiniyi koydu. Lee, martinisini muma doğru tutarak, hoşnutsuz bir tavırla baktı. "Ayrıştırılmış zeytinli ve kaçınılmaz sulandırılmış bir martini," dedi.

Lee, garson mutfağa gittiğinde lokantanın içine dalan on yaşlarında bir oğlandan bir piyango bileti satın aldı. Oğlan, son bilet rutinini oynuyordu. Lee, parayı sarhoş bir Amerikalı gibi fazla fazla ödedi. "Git kendine biraz

marijuana satın al, oğlum," dedi. Oğlan gülümsedi ve gitmek için döndü. "Beni beş yıl içinde yeniden bul ve kolayından on pezo kazan," diye seslendi çocuğun arkasından Lee.

Allerton duruma gülümsedi. "Tanrı'ya şükürler olsun," diye düşündü Lee. "Orta sınıf ahlakı ile uğraşmak zorunda kalmayacağım."

"İşte geldi, efendim," dedi garson, masanın üzerine şiş kebapları yerleştiririrken.

Lee, iki kadeh kırmızı şarap söyledi. “Peki, Dume seninle benim, ah, eğilimlerim hakkında konuştu mu?" diye sordu birdenbire.

"Evet," dedi Allerton dolu ağzıyla.

"Bu bir lanet. Kuşaklar boyunca ailemizde varlığını sürdürüyor. Lee'ler her zaman sapıktı. O mahvedici sözcük, sendeleyip dönüp duran beynimi dağladığında, bezlerimdeki lenfi -lenf bezlerimi demek istiyorum elbette - donduran ifade edilemez o korkuyu asla unutmayacağım: Ben bir homoseksüeldim. Baltimore'daki bir gece kulübünde gördüğüm, o boyalı ve pişmiş kelle gibi sırıtan kadın taklitçilerini düşündüm. Benim o insanlık dışı şeylerden biri olmam mümkün olabilir miydi? Caddelerde şaşkınlık içinde şuursuzca yürüdüm, hafif bir beyin sarsıntısı geçirmiş bir adam gibi - bir dakika, Doktor Kildare, bu sizin el yazınız değil. Kendi kendimi yok edebilirdim, sonuçta grotesk bir ıstırap ve rezillikten başka bir şey sunmuyor gibi görünen bir varlığı ortadan kaldırmak. Daha soylu bir davranış, diye düşündüm, bir seks canavarı olarak yaşamaktansa bir erkek olarak ölmek. Yaşamak ve yükümü herkesin görmesi için gururla taşımak, önyargı, cehalet ve nefreti, bilgi, samimiyet ve sevgiyle fethetmek gibi bir görevim olduğunu bana öğreten kişi -ona Bobo derdik- bilgili yaşlı bir kraliçeydi[21]. Düşman bir varlık tarafından tehdit edildiğin zaman, bir mürekkepbalığının mürekkep püskürtmesi gibi etrafına kalın bir sevgi bulutu yayarsın...

(21- *Kraliçe:* Argodaki anlamı, avlarını daha rahat bulabilmek için çevrelerini genç eşcinsel erkeklerle dolduran yaşlanmış toplar..)

"Zavallı Bobo'nun sonu çok ıstırap verici oldu. Sarkmış basur memeleri, patlayıp arabanın dışına çıktığında ve arka tekerleğe dolandığında Dük de Ventre'nin Hispano-Suiza'sını sürüyordu. Zürafa derisi döşemenin üzerinde oturan boş bir kabuk bırakarak içi tamamen boşalmıştı. Gözleri ve beyni bile korkunç bir şlap sesiyle kayıp gitmişti. Dük o dehşet verici şlap sesini mezarına kadar taşıyacağını söylüyordu...

"Bu olayın ardından yalnızlığın anlamını öğrendim. Ama sibilantlan[22] kibarca çatırdayan Bobo'nun sözcükleri, mezarından çıkarak bana döndüler. Hiç kimse gerçekten yalnız değildir. Sen yaşayan her şeyin bir parçasısın.' Sorun olan şey, bir başkasını onun gerçekten senin parçan olduğuna ikna etmektir, başka nedir? Bizim parçalarımız birlikte çalışmalıdır. Doğru mu?"

(22- *Sibilant*: Islığa benzer sesler çıkaran harfler (s, z¸ ş, j gibi) anlamına gelen İngilizce bir sözcüktür, yhn.)

Lee, ara verdi, Allerton'a kışkırtıcı bir şekilde bakıyordu. "Bu çocukla neredeyiz acaba?" diye düşündü. Konuşma aralarında gülümseyerek, kibarca dinlemişti. "Yani demek istediğim, Allerton, hepimiz muazzam bir bütünün parçalarıyız. Savaşmanın anlamı yok." Lee bu hikâyeden yorulmaya başlamıştı. Mevzuyu bir yere bağlamak için rahatsız bir şekilde etrafına bakındı. "Bu homo barları seni rahatsız etmiyor mu? Elbette ki buradaki homo barları ABD'deki homo mekânlarıyla karşılaştırılamaz."

"Bilmem," dedi Allerton. "Dume'nin götürdüklerinden başka herhangi bir homo mekânında bulunmadım. Sürekli aynı şey dönüyor etrafta."

"Hiç gitmedin mi, gerçekten?"

"Hayır, hiç."

Lee yemeğin parasını ödedi ve dışarıya serin gecenin içine yürüdüler. Hilal şeklinde bir gökyüzünde parlak ve yeşildi. Amaçsız bir şekilde yürüdüler. .

"Bir içki için benim yerime gidelim mi? Biraz Napolyon brendim var."

'Teki," dedi Allerton.

"Bu tamamen üçkâğıtsız küçük bir brendi, anlarsın, dilin tamamına hitap eden açıkça tat verme etkileriyle turist pekmezleri gibi değil. Benim brendimin damağı sarsıp zorlamak için taklit aletlerin hiçbirine ihtiyacı yoktur. Haydi gel." Lee bir taksi çağırdı.

"Insurgentes ve Monteney için üç pezo," dedi Lee şoföre berbat İspanyolcasıyla. Şoför, dört dedi. Lee elini sallayarak olmaz dedi. Şoför bir şeyler mırıldandı ve kapıyı açtı.

İçerde Lee, Allerton'a döndü, "insanoğlu, tahrip edici düşünceleri gösterişsiz bir şekilde barındırır. Bilirsin, ben Princeton'dayken Komünizm bir şeydi. Özel olmak ve sınıf toplumu için ortaya çıkmak adına kendini aptal bir eşek ya da Yüce Episkopalyan bir oğlana olarak gösterirdin. Ama ben enfeksiyona karşı dayandım - Komünizmden bahsediyorum, elbette."

"Aquî." Lee, hâlâ bir şeyler mırıldanmakta olan ve gıcırtılı bir vites geçişiyle arabayı harekete geçiren şoföre üç pezoyu uzattı.

"Bazen onların bizden hoşlanmadıklarını düşünüyorum," dedi Allerton.

"Benden hoşlanmayanlara önem vermem," dedi Lee. "Sorun şu, onlar bu konuda bir şeyler yapabilecek durumdalar mı? Şu an için, hiçbir şey yapamazlar görünüyor. Onlar için yeşil ışık yanmadı. Örneğin, bu şoför, gringolardan nefret eder. Ama eğer birini öldürürse -ve büyük olasılıkla bunu yapacaktır- o bir Amerikalı olmayacak. Başka bir Meksikalı olacaktır. Belki onun yakın bir arkadaşı. Arkadaşlar yabancılardan daha az korkutucudur."

Lee, apartmanının kapısını açtı ve ışığı yaktı. Apartman dairesi umutsuz görünen düzensizlik tarafından istila edilmişti. Sağda solda, eşyaları yığınlar halinde düzenlemek için yapılmış etkisiz çabalar göze çarpıyordu. İçinde hiçbir yaşanmışlık izi yoktu. Resimler ya da dekorasyon amaçlı şeyler yoktu. Açıkça, mobilyanın hiçbiri onun değildi. Ama Lee'nin varlığı daireye nüfuz etmişti. Sandalyenin arkasında bir paltonun ve masanın üzerine konulmuş te şapkanın Lee'ye ait olduğu hemen anlaşılabiliyordu.

"Sana bir içki hazırlayayım." Lee mutfaktan iki su bardağı aldı ve içlerine ikişer parmak Meksika brendisi koydu.

Allerton brendinin tadına baktı. '"Aman Tanrım," dedi. "Napoleon bunun içine işemiş olmalı."

"İşte benim korktuğum da buydu. Eğitilmemiş bir damak. Sizin kuşağınız, eğitilmiş bir damağın disiplinli bir azınlığa sağladığı zevkleri asla öğrenemedi."

Lee, brendiden büyük bir yudum aldı. Hayran kalmışçasına bir "aah" sesi çıkarmayı denedi, ama brendinin bir kısmını nefes borusuna kaçmıştı ve öksürmeye başladı. "Çok rezil bir şey," dedi konuşabildiği zaman. "Ama yine de, California brendisinden daha iyidir. Bir konyak tadı varmış gibi."

Uzun bir sessizlik oldu. Allerton başını arkaya kanepeye yaslamış, oturuyordu. Gözleri yarı kapalıydı.

"Sana evi gösterebilir miyim?" dedi Lee ayağa kalkarak. "İşte şurada yatak odamız var."

Allerton yavaşça ayağa kalktı. Yatak odasına girdiler, Allerton yatağın üstüne yattı ve bir sigara yaktı. Lee, tek sandalyenin üzerine oturdu.

"Biraz daha brendi?" diye sordu Lee. Allerton başını sallayarak onayladı. Lee yatağın kenarına oturdu ve bardağını doldurdu ve eline verdi.

Genç adamın süveterine dokundu. "Tatlı bir şey, canım," dedi. "Bu şey, Meksika'da yapılmamış."

"İskoçya'da satın almıştım," dedi. Sert bir şekilde hıçkırmaya başladı, kalktı ve banyoya doğru koştu.

Lee kapı ağzında dikiliyordu. "Çok kötü," dedi. "Sorun ne olabilir ki? Çok fazla içmedin." Bir bardağı suyla doldurdu ve Allerton'a uzattı. "Şimdi iyi misin?" diye sordu.

"Evet, sanırım." Allerton yeniden yatağa uzandı.

Lee elini uzatıp Allerton'ın kulağına dokundu, yanağını okşadı. Allerton uzandı, Lee'nin ellerinden birini tutup hafifçe sıktı.

"Haydi, bu süveteri çıkaralım."

'Tamam." dedi Allerton. Süveterini çıkardı ve yeniden uzandı. Lee kendi ayakkabılarını ve gömleğini çıkardı. Allerton'ın gömleğini açtı ve elini, parmaklarının altında kasılan Allerton'ın kaburgalarının ve midesinin üzerinden aşağıya doğru indirdi. 'Tanrım, sen inceciksin," dedi.

"Oldukça inceyim."

Lee, Allerton'ın ayakkabı ve çoraplarını çıkardı. Allerton'ın kemerini açtı, pantolonunun düğmelerini çözdü. Allerton bedenini yay şeklinde gerdi, Lee onun pantolonunu ve külotunu sıyırdı. Kendi pantolonuyla şortunu da çıkarıp attı, onun yanına uzandı, Allerton, herhangi bir düşmanlık ya da nefret göstermiyordu, ama Lee, onun gözlerinde tuhaf bir dalgınlık gördü, bir hayvanın ya da bir çocuğun kişisel olmayan sakinliğini.

Daha sonra, yan yana uzanmış sigaralarını içerlerken konuştu Lee, "Ah, bu arada, rehine verdiğin ve kaybetmek üzere olduğun bir fotoğraf makinesinden bahsetmiştin?" Lee'ye, bu konuyu şu anda ortaya çıkarmak pek iyi bir taktik değilmiş gibi geldi, ama diğerinin bunu kendisine yapılmış bir saldın olarak görecek bir tip olmadığını düşündü.

"Evet. Dört yüz pezo için içeride. Biletim gelecek Çarşamba yanıyor."

"İyi, o zaman gidelim ve onu alalım."

Allerton, çıplak bir omzunu çarşaftan kaldırdı. "Tamam," dedi.

dördüncü bölüm

Cuma gecesi Allerton çalışmaya gitti. Bir İngilizce gazetenin prova okumasını yapmak için oda arkadaşının yerini alması gerekiyordu.

Cumartesi gecesi Lee, Allerton'la Cuba'da buluştu, içi gerçeküstücü bir balenin dekoruna benzetilmiş bir bardı. Duvarlar sualtı sahnelerini tasvir eden resimlerle kaplanmıştı. Devasa bir kırmızı balığın[23] yanında, dikkatle işlenmiş ayrıntılı düzenlemelerin içine yerleştirilmiş denizkızlan ve denizadamlan, benzer bir şekilde aa verici ümitsizlik ifadeleriyle gözlerini müşterilere dikmiş bakıyorlardı. Balık bile başarısız bir tetikte durma havasıyla kuşatılmıştı. Etki öylesine rahatsız ediciydi, sanki bu androjen varlıklar, bu ifade edilebilir görüntü tarafından rahatsız edilen müşterilerin arkasında ya da etrafında bulunan bir şeyden korkmuş gibiydiler. Müşterilerin çoğu işlerini başka yarlere taşıdılar.

(23.- Kırmızı *balık:* İngilizcesi 'goldfish'; bir tür havuz balığı, Carassius auratus. Ayrıntılı olarak inceleyebilirsiniz, yhn.)

Allerton biraz somurtkandı ve Lee, iki martiniyi devirene kadar kendisini oldukça sıkıntılı ve hastalıklı hissediyordu. "Bilirsin, Allerton . . ." dedi, uzun bir sessizliğin ardından. Allerton, kendi kendine bir şeyler mırıldanıyor, masanın üzerinde parmaklarıyla ritim tutuyor ve sürekli olarak etrafına bakınıyordu. Şu anda mırıldanmayı bırakmıştı ve bir kaşını havaya kaldırdı.

"Bu çöp, giderek akıllanmaya başladı," diye düşündü Lee. Onun aldırmazlığını ya da küstahlığını cezalandırmak için elinde hiçbir yol olmadığını biliyordu.

"Meksika'daki yetersiz terziler bir gezgin olarak geçirdiğim hayatım boyunca gördüğüm en beceriksiz heriflerdir. Sen onlara herhangi bir iş yaptırdın mı?" Lee, büyük bir dikkatle Allerton'ın bakımsız giysilerini inceledi. O da giysiler konusunda en az Lee kadar özensiz görünüyordu. "Yaptırmamışsın gibi görünüyor. Beni oyalayıp duran şu terziyi ele alalım. İş basit. Hazır bir pantolon almıştım. Ve onu benim bedenime göre ayarlamak hiç zaman almazdı. O pantolonun içine ikimiz birden girebilirdik."

"Bu durum hiç iyi görünmezdi," dedi Allerton.

"İnsanlar, bizim siyam ikizleri olduğumuzu düşünürlerdi. Sana hiç, kardeşini junk'tan kurtarmak için onu kanuna teslim eden siyam ikizini anlatmış mıydım? Ama şu terzi meselesine geri dönelim. Pantolonu başka bir pantolonla birlikte almıştım. 'Bu pantolon çok geniş,' dedim ona. 'Onun buradaki şu diğer pantolonun boyutuna indirilmesini istiyorum.' İşi iki gün içinde tamamlayacağına söz verdi. Bu iki aydan daha önceydi. *'Manana', 'mâs tarde'*, '*ahora', 'ahorita'*[24] ve ne zaman pantolonları almaya gitsem, *'todavîa no'* - henüz hazır değil. Düne kadar bütün bu *'ahora'* hikâyesine dayandım. Sonra ben de ona dedim ki, 'Hazır ya da değil, bana pantolonumlarımı ver.' Pantolonun bütün dikişleri sökülmüştü. Ona dedim ki, 'İki ay geçti ve yaptığın tek şey, sadece pantolonumun bağırsaklarım dökmek.' Başka bir terziye götürdüm ve ona dedim ki 'Dik şunları'. Acıktın mı?"

(24.- *Ahora*: Şimdi; *Ahorita:* Hemen şimdi; *Mâs tarde:* Ama gecikir; anlamlarına gelen İspanyolca sözcüklerdir. yhn.)

"Evet, kesinlikle."

"Pat'in Biftek Evi'ne ne dersin?"

"İyi fikir."

Pat'in sunduğu biftekler mükemmel olurdu. Lee mekânı seviyordu, çünkü orası asla kalabalık olmazdı. Pat'in yerine gittiklerinde bir duble sek martini söyledi. Allerton da rom ve kola aldı. Lee telepati hakkında konuşmaya başlamıştı.

"Kendim de denediğim için, telepatinin bir gerçek olduğunu biliyorum. Bunun kanıtlanmasıyla ilgilenmiyorum ya da aslında, hiç kimseye hiçbir şey kanıtlamakla ilgileniyorum. Beni ilgilendiren, onu nasıl kullanabileceğimdir? Güney Amerika'da Amazon'un kaynağında telepatik hassasiyeti arttırdığı düşünülen Yage isimli bir bitki yetişiyor. Kabile büyücüleri, onu kendi işlerinde kullanır. Kolombiyalı bir bilim adamı, şu anda adını hatırlayamıyorum, Yage'yi ayrıştırarak ondan Telepathine adını verdiği bir drug üretmiş. Bunları bir dergide okumuştum.

"Sonrasında başka bir makale daha gördüm - Ruslar, Yage'yi zoraki yaptırılan işler üzerinde deneylerde kullanıyorlar. Görünüşe göre onlar, otomatik olarak itaat etmenin evrelerini incelemek ve bunun en üst noktası olarak, elbette ki, düşünce kontrolünü teşvik etmek istiyorlar. Temel yönlendirme. Gelişme yok, konuşma yok, rutinler yok, sadece birinin ruhu içinde ileri geri hareket etmek ve emirler vermek. Maya rahiplerinin,

köylüleri bütün o işlerde çalışmaya yönlendirmek için bir tür tek yönlü telepati geliştirdikleri hakkında bir teorim var. Bu olayın sonunda geri teptiği de açık, çünkü telepati doğasında tek yönlü bir araç değildir ve sadece verici ile abadan oluşan bir araç da değildir.

"Şimdiye dek Birleşik Devletler de Yage deneyleri yapıyor olmalı, eğer yapmıyorlarsa düşündüğümden de daha aptallar demektir. Yage, telepati için kullanılabilir bir araç olabilir. Kimyasal olarak yapılabilen her şey, diğer yollarla da yapılabilir." Lee, Allerton'ın pek ilgilenmediğini gördü ve hemen konuyu değiştirdi.

"Paltosunun içine diktiği dört buçuk kilo altını gümrükten kaçırmaya çalışan yaşlı Yahudi hakkında bir şeyler okudun mu?"

"Hayır. Ne yapmış ki?"

"Bu yaşlı Yahudi Küba'ya gitmek üzereyken havaalanında yakalanmış. Duyduğuma göre, heriflerin havaalanında, eğer birisi kapıdan kendi üzerinde alışılmamış bir miktarda madenle geçerse çalan bir maden bulucusu varmış. Gazetede böylece yazıyordu. Ardından bu Yahudi'yi iyice sallamışlar ve altını bulmuşlar, oldukça kalabalık sayıda Yahudi görünümlü yabancı herif, büyük bir heyecan içinde havaalanının penceresinden içeriye bakıyormuş. 'Oy, gefilte balık! Abe'yi yakaladılar.’ Geçmişe dönersek, Romalılar zamanında Yahudiler ayaklanmıştı -Kudüs'teydi sanırım- ve elli bin Romalıyı öldürmüşler. Dişi Yahudiler - genç Yahudi bayanlar demek istiyorum, kendimi bir anti-semitizm suçlamasıyla karşı karşıya bırakmaktan kaçınmalıyım - Romalıların bağırsaklarıyla striptiz yapmışlar.

"Bağırsaklardan söz etmişken, sana hiç arkadaşım Reggie'den söz etmiş miydim? İngiliz Gizli Servisi'nin tanınmamış kahramanlarından birisiydi. Hizmette kıçını ve bağırsaklarının alt kısmının üç metresini kaybetmişti. Merkezde sadece 'Numara *69* olarak bilinen bir Arap oğlanı olarak yıllarca kılık değiştirmiş olarak yaşamıştı. Aslında bu oldukça safça umut edilen bir yaklaşımdı, çünkü Araplar kesinlikle tek yönlüdür. Evet, ender rastlanan bir Doğu hastalığına yakalandığı ortaya çıktı ve zavallı Reggie işkembesinin büyük bir bölümünü kaybetti. Tanrısı ve ülkesi adına, eee? Kendisiyle ilgili nutuklar atılmasını ya da bir madalya verilmesini istemiyordu, o sadece hizmet ettiğini bilmek istiyordu, hepsi bu kadar. Yap-bozun başka bir parçasının yerine oturmasını bekleyip durduğu bütün o sabırlı yılları bir düşün.

"Reggie gibi görevlilerin yaptıklarını asla duymazsın, ama ortaya çıkan şeyler onların topladıkları bilgilerdir, acı ve tehlike içinde topladıkları, ki böylece ön cephedeki bir generaline parlak bir karşı-saldırı planını oluşturur ve göğsünün madalyalarla kaplanmasını sağlar. Örneğin, K.Y[25] jeli bittiğinde, düşmanın petrol kıtlığı çektiğini ilk tahmin eden oydu ve bu da onun parlak öldürücü darbelerinden sadece biriydi. İkimiz için bir bonfileye ne dersin?"

(25.- K.Y.: Anal sekste, kayganlık sağlaması için yaygın olarak kullanılan bir tür jel. yhn.)

"İyi olur."

"Az pişmiş?"

"Orta pişmiş."

Lee, menüye bakıyordu. "Listede fırında pişmiş Alaska var," dedi. "Hiç yedin mi?"

"Hayır."

"Gerçekten iyidir. Dışı sıcak, içi soğuk."

"Ona fırınlanmış Alaska demelerinin nedeni bu, sanırım."

"Aklıma yeni bir yemek türü geldi. Cardı bir domuz al ve onu çok sıcak bir fırının içine at, böylece dışı kızarmış olsun ve kestiğinde hâlâ canlı ve iç kısmı seğirebilsin. Ya da eğer bir batakhanede dramatik bir sahne görmek istersek, yanan brendiyle kaplanmış bir domuz çığlıklar atarak mutfaktan fırlar ve tam senin sandalyenin yanında yığılıp ölüyor. Eğilip gevrek, çıtırdak kulaklarını koparabilir ve onları kokteylinle birlikte yiyebilirsin."

Dışarıda, Mexico City, mor bir sisin altında yatıyordu. Ilık bir bahar rüzgârı parktaki ağaçların arasından esti. Parkın içinden yürüyerek, arada sırada durup birbirlerine dayanarak, gülmekten zayıf düşmüş bir şekilde Lee'nin evine doğru gittiler. Bir Meksikalı, yanlarından yürüyerek geçerken, *“Cabrones”* dedi. Lee, herifin arkasından *"Chinga tu madre"* diye seslendi ve sonra İngilizce olarak ekledi. "Buraya küçük önemsiz ülkenize geliyorum ve güzel Amerikan dolarlarımı harcıyorum, bunun sonucunda ne oluyor? Halka açık bir caddede saldırıya uğruyorum." Meksikalı döndü ve durakladı, Lee paltosunun düğmelerini açtı ve elini kemerindeki tabancanın üzerine koydu. Meksikalı yürüdü gitti.

"Bir gün yürüyüp gitmeyecekler," dedi Lee.

Lee'nin dairesinde biraz brendi içtiler. Lee kolunu Allerton'ın omzuna doladı.

"Pekâlâ, eğer ısrar ediyorsan," dedi Allerton.

Pazar gecesi Allerton, Lee'nin dairesinde akşam yemeği yedi. Lee tavuk ciğeri pişirmişti, çünkü Allerton lokantaya gittiklerinde daima tavuk ciğeri söylemek isterdi Ve lokantalardaki tavuk ciğerleri genellikle taze olmazdı. Yemeğin ardından Lee, Allerton ile sevişmeye başladı, ama o, Lee'nin asılmalarını geri çevirdi ve Ship Ahoy'a giderek rom kola içmek istediğini söyledi. Lee ışığı söndürdü ve tam kapıdan çıkmak üzerelerken Allerton'ı kucakladı. Allerton'ın sıkıntı içindeki bedeni kaskatıydı.

Ship Ahoy'a ulaştıklarında, Lee bara gitti ve iki rom kola söyledi. "Bunlar ekstra sert olsun," diye belirtti barmene.

Allerton, Mary ile birlikte bir masada oturuyordu. Lee rom kolaja getirdi ve Allerton'ın yanına koydu. Sonra Joe Guidry’nin bulunduğu masaya oturdu. Joe Guidry'nin yanında genç bir adam vardı. Genç adam, Ordu psikiyatristinin kendisine nasıl davrandığını anlatıyordu. "Sonuçta psikiyatristinden ne öğrendin?" dedi Guidry. Sesinde dırdırcı ve ters bir ton vardı.

"Oedipus olduğumu anladım. Annemi sevdiğimi anladım."

"Neymiş ki, herkes annesini sever, oğlum," dedi Guidry.

"Demek istiyorum ki, annemi fiziksel olarak seviyorum."

"İşte buna inanmam oğlum," dedi Guidry. Bu durum sanki çok komikmiş gibi Lee'yi etkilemişti ve kahkahalarla gülmeye başladı.

"Jim Cochan'ın Birleşik Devletlere döndüğünü duydum," dedi Guidry. "Alaska'da çalışmayı planlıyormuş."

"Tanrıya şükür ki, ben kendi gelir kaynaklarına sahip olan bir beyefendiyim ve kendimi Kutup kıyısı koşulların sertliklerine maruz bırakmam gerekmiyor," dedi Lee. "Bu arada, Jim'in karısı Alice ile hiç tanışmış mıydın? Tanrım, o asla vazgeçmeyecek olan Amerikalı bir fahişe. Henüz ona denk birini hiç görmedim. Jim'in eve götürebildiği bir tek arkadaşı bile yok. Kendisi orada onun yiyişini seyretmediği sürece hiçbir gıda almasına izin vermediği için dışarıda yemesini yasaklamış. Hiç buna benzer bir şeyi daha önce duymuş muydun? Söylemeye gerek yok, benim evim de Jim'in sınırlarının dışında ve beni görmeye geldiğinde, her zaman gözlerinde o yakalanmış bakışı vardır. Amerikan erkeklerinin neden bir kadının böyle boklarına dayandığım bilmiyorum. Elbette ki ben kadın etinin uzman bir değerlendiricisi değilim ama, Alice'in zayıf ve iştah kapatıcı kişiliğinin her yerine 'bitli fahişe' yazısı yazılmış durumda."

"Bu gece iyice orospulaşıyorsun, Lee," dedi Guidry.

"Ve bu durum da nedensiz değil. Sana şu Wigg denen heriften bahsetmiş miydim? Etrafta dolaşan Amerikalı bir hipster, iyi bas keman çaldığı söylenen bir junky. Kendisinin iyi bir herif olduğunu düşünmesine rağmen, kelimenin tam anlamıyla bir dolandırıcı ve sürekli beleş junk kullandığı halde, hep "Hayır, artık daha fazla *satırı almak* istemiyorum. Bırakmak üzereyim. Sadece yarım doz istiyorum," der. Bu herife dayanabileceğim kadar dayandım. Üç bin dolarlık yepyeni bir Chrysler'le geziyor ve kendi junk'ıın satın alamayacak kadar ucuz biri. Neyim ben, Junky'lere Yardım Demeği mi Allah Aşkına? Bu Wigg, bir insanın olabileceği kadar çirkin bir herif."

"Onunla mı yapıyorsun?" diye sordu Guidry ve bu soru, genç arkadaşım şoka uğratmış gibi göründü.

'Tek değil. Kızartmak için daha büyük bir balığım var," dedi Lee. Döndü ve Mary’nin söylediği bir şeye gülmekte olan Allerton'a doğru baktı.

"Balık doğru sözcük," diye dalga geçti Guidry. "Soğuk, kaygan ve yabalaması zordur."

beşinci bölüm

Lee'nin, pazartesi sabahı saat on birde, National Rehin Dükkânı'na giderek fotoğraf makinesini rehinden kurtarmak için Allerton'la anlaşmıştı. Allerton'ın odasına gitti ve saat tam on birde onu uyandırdı. Allerton somurtuyordu. Uyumaya devam etme noktasındaymış gibiydi. Sonunda Lee "Evet, şimdi kalkıyor musun ya da..." dedi.

Allerton gözlerini açtı ve bir kaplumbağa gibi kırpıştırdı. "Kalkıyorum," dedi.

Lee, Allerton'ın giyinmesini izlemekten özenle kaçınarak oturdu ve gazete okudu. İncinmişliğini ve öfkesini kontrol altında tutmaya çalışıyor ve bu çaba onu tüketiyordu. Ağır bir sürükleniş, hareketi ve düşünceyi yavaşlatıyordu. Lee'nin yüzü sert ve sesi tonsuzdu. Gerginlik kahvaltı boyunca devam etti. Allerton, domates suyunu sessizce yudumladı.

Fotoğraf makinesini geri almak bütün günlerini alacaktı. Allerton bileti kaybetmişti. Bir ofisten diğerine gittiler. Memurlar başlarını salladılar ve parmaklarıyla masaların üzerinde ritim tuttular ve beklediler Lee fazladan iki yüz pezo rüşvet verdi. Sonunda dört yüz pezoyu, artı faizleri ve çeşitli cezalan ödedi. Fotoğraf makinesini, tepkisiz bir şekilde alan Allerton'a uzattı

Konuşmaksızın Ship Ahoy'a döndüler. Lee içeri girdi ve bir içki söyledi. Allerton ortadan kaybolmuştu. Yaklaşık bir saat sonra içeri geldi ve Lee'nin yanma oturdu.

"Bu akşam yemeğe ne dersin?" diye sordu Lee.

"Hayır," dedi, Allerton. "Sanırım, bu akşam çalışacağım."

Lee, üzülmüş ve kırılmıştı. Cumartesi gecesinin sıcaklığı, neşesi kaybolup gitmişti ve bunun nedenini bilmiyordu. Bütün aşk ya da arkadaşlık ilişkilerinde Lee, sözcüklere dökülmeyen sezgi düzeyinde bir temas, düşünce ve duyguların suskun bir alışverişini kurmaya çalışırdı. Allerton şimdi teması birdenbire kesip atmıştı ve Lee, sanki bir parçasının ayrılarak diğerine doğru geçici olarak gerilmesine benzeyen fiziksel bir acı hissediyor, kanayan uzvuna şaşkınlık içinde ve inanamadan bakıyordu.

"Wallace yönetiminin yaptığı gibi, sana üretim dışı parasal yardım yapacağım. Bu gece çalışmaman için sana yirmi pezo ödeyeceğim," dedi Lee. Lee, bu düşünceyi geliştirebilirdi ama Allerton'ın tavırlarındaki sabırsız soğukluk onu durdurdu. Şoka uğramış, incinmiş gözleriyle suskun bir şekilde Allerton'a bakakalmıştı.

Allerton sinirli ve alıngandı, masanın üzerinde parmaklarıyla ritim tutuyor ve etrafına bakınıyordu. Kendisi bile Lee'nin onu niçin sinirlendirdiğini anlayamıyordu.

"Bir içkiye ne dersin?" dedi Lee.

"Hayır. Şimdi olmaz. Her neyse, artık gitmeliyim."

Lee, sarsak tavırlarla ayağa kalktı, "Pekâlâ, görüşürüz," dedi. "Yarın görüşürüz."

'Tamam. İyi geceler."

Lee orada ayakta dikilirken, Allerton ayağa kalktı ve onu gidişini engellemek için bir plan oluşturmaya, ertesi gün için bir randevu koparmaya ve incinmişliğini bir şekilde yatıştırmaya çalışırken bırakıp gitti.

Allerton çekip gitmişti. Lee, sandalyesine bir kez daha oturmaya ihtiyaç duydu ve hastalık yüzünden zayıf düşmüş bir adam gibi sandalyenin üzerine doğru yavaşça çöktü. Gözlerini masaya dikti, düşünceleri yavaşlamıştı, sanki çok üşümüş gibiydi.

Barmen, Lee'nin önüne bir sandviç koydu. "Ha?" dedi Lee. "Bu ne?"

"Söylediğin sandviç."

"Ha, evet." Lee, sandviçten birkaç ısırık aldı ve onu suyla ıslattı. "Hesabıma yaz, Joe" diye seslendi barmene.

Kalktı ve yürüyerek dışarıya çıktı. Yavaşça yürüyordu. Birkaç kez ağaçlara dayandı, sanki midesi ağrıyormuş gibi yere doğru bakıyordu. Dairesine girdiğinde paltosunu ve ayakkabılarını çıkardı, yatağın üzerine oturdu. Boğazı ağrımaya başlamıştı, gözleri nemlenmişti ve hıçkıra hıçkıra ağlayarak yatağa kapandı. Dizlerini yukarıya çekti ve elleriyle yüzünü kapattı, yumruklan sıkılıydı. Sabaha doğru sırtüstü döndü, gergin bir şekilde yattı. Hıçkırıkları durmuştu ve yüzü sabah ışığı altında rahatlamıştı.

Lee, öğleye doğru uyandı ve uzun bir süre boyunca, elinden sarkan bir ayakkabı tekiyle birlikte, yatağın kenarında öylece oturdu. Gözlerine biraz su serpti, paltosunu giydi ve dışarı çıktı.

Lee, Zocalo'ya gitti ve birkaç saat boyunca etrafta gezinerek dolandı. Ağzı kurumuştu. Bir Çin lokantasına girdi, bölmelerden birine oturup bir kola söyledi. Istırap bedeni boyunca yayılmıştı, dikkatini dağıtacak bir hareket yapmaksızın öylesine oturuyordu. "Ne oldu?" diye merak içinde düşündü.

Gerçekleri düşünmek için zorladı kendisini. Allerton, karşılıklı bir ilişki kurabilmeye yetecek kadar top değildi. Lee'nin sevgisi onu rahatsız etmişti. Yapacak hiçbir şeyi olmayan çoğu insan gibi kendi hayatı üzerine yapılan herhangi bir talep onu kızdırıyordu. Hiç yakın arkadaşı olmamıştı. Kesin randevulardan hoşlanmazdı. Herhangi birinin ondan bir şeyler beklediğini hissetmekten hoşlanmazdı. Mümkün olduğu kadar, dış baskılar olmaksızın yaşamak istiyordu. Allerton, Lee'nin fotoğraf makinesini geri almak için parayı ödemesine gücenmişti. 'Düzmece bir anlaşma içinde emildiğini' ve üzerine istemediği bir yükümlülüğün yüklendiğini hissetmişti.

Allerton, altı yüz pezoluk hediyeler verebilecek arkadaşlar tanımamıştı, ne de Lee'yi hiçbir rahatsızlık hissetmeden sömüremezdi. Durumu açıklamak için hiçbir çaba göstermemişti. Kabul ettiği bir iyiliğe kızmasının ardında yatan çelişkiyi görmek istememişti. Allerton'ın kayıtsızlığının sınırlarını görmeyi de içerdiği için kendisine acı veren bütün bu sürece rağmen Lee, olayları Allerton'ın bakış açısından görebildiğini fark etmişti. "Ondan hoşlandım ve onun da benden hoşlanmasını istedim," diye düşündü. "Herhangi bir şey satın almaya çalışmıyordum."

"Kentten ayrılmalıyım," diye karar verdi. "Bir yerlere gitmeliyim. Panama, Güney Amerika." Veracruz'a ilk trenin ne zaman kalktığını öğrenmek için istasyona gitti. O gece bir tren vardı, ama bilet almadı. Allerton'dan çok uzakta, başka bir ülkeye tek başına gitme düşüncesiyle birlikte üzerine soğuk bir yalnızlık duygusu çökmüştü.

Lee, Ship Ahoy'a gitmek için bir taksi tuttu. Allerton orada değildi ve Lee üç saat boyunca barda oturarak içki içti. Sonunda Allerton kapıda göründü, Lee'ye belirsiz bir şekilde el salladı ve Mary ile birlikte üst kata çıktı. Lee, muhtemelen bar sahibinin dairesine gittiklerini biliyordu, çünkü onlar sık sık birlikte yemek yerlerdi.

Tom Weston'ın dairesine çıktı. Mary ve Allerton oradaydılar. Lee oturdu ve Allerton'ın ilgisini çekmeye çalıştı, ama bir şey becerebilmek için çok fazla sarhoştu. Tesadüfi görünen, esprili bir konuşmayı sürdürmek için yaptığı çabayı izlemek acı vericiydi.

Uyumuş olmalıydı. Mary ve Allerton gitmişlerdi. Tom Weston ona biraz sıcak kahve getirdi. Kahveyi içti, kalktı ve sendeleyerek daireden dışarı çıktı. Tükenmiş bir halde, ertesi sabaha kadar uyudu.

Kaotik ve sarhoş geçen bir ay boyunca oluşan sahneler gözlerinin önünden geçti. Tanıyamadığı bir yüz vardı, kehribar rengi gözlü, san saçlı, güzel dümdüz kara kaşlı yakışıklı bir gençti. Kendisini Insurges'te bir barda, çok az tanıdığı bir herife ten kendisine bir bira ısmarlamasını ister ve pis bir fırça yerken gördü. Kendisini Coahuila'da vicdansız bir şekilde pahalı bir mekândan çıktığında izleyen ve soymaya çalışan birisine silah doğrulturken gördü. Kendisini eve götüren insanların dostça ve rahatlatıcı ellerini hissetti. "Aldırma, Bili." Çocukluk arkadaşı Rollins orada dikiliyordu, katı ve erkekçe, yanında Norveç tazısıyla birlikte. Cari, tramvaya doğru koşuyordu. O kötü niyetli orospu gülümseyişiyle Moor. Yüzler, bir kâbusun içinde eriyerek iç içe geçiyordu, önceleri anlayamadığı ve sonunda artık duyamadığı tuhaf iniltili aptal sesler çıkarak onunla konuşuyorlardı.

Lee, kalktı ve tıraş oldu, kendini daha iyi hissetti. Biraz ekmek yiyebildiğini ve birazcık kahve içebildiğini fark etti. Allerton hakkında düşünmemeye çalışarak, sigara içti ve gazeteyi okudu. Biraz sonra şehre indi ve silah mağazalarına bakındı. Bir Colt Frontier dükkânında iki yüz pezoya aldığı oldukça kelepir bir mal buldu. Seri numarası üç yüz binlerde olan ve mükemmel durumda bir 32:20'likti. Birleşik Devletler'de en az yüz dolar ederdi.

Lee, Amerikan kitapçısına gitti ve satranç hakkında bir kitap satın aldı. Yanında kitapla Chapultepec'e[26] gitti ve gölcüğün önünde bir soda tezgâhında oturdu ve okumaya başladı. Tam önünde, üstünde kocaman bir servi ağacı olan bir adacık vardı. Ağacın üstüne yüzlerce akbaba tünemişti. Lee, onların ne yediklerini merak etti. Fırlattığı bir ekmek parçası, adanın üzerine düştü. Akbabalar bu durumla hiç ilgilenmediler.

(26.- *Chapuîtepec:* Mexico City'nin batı kıyısında yer alan (Nahuva dilinde "Çekirge Tepesi") ve Meksika tarihinde önemli bir rol oynamış, yaklaşık 60 metre yüksekliğinde kayalık bir tepedir. Tepeyi surlarla çeviren Aztekler, yöredeki diğer halklar tarafından oradan sürüldüler. İspanyol istilasının ardından tepeye bir şapel yapıldı. İspanyol genel valileri oraya yazlık bir saray yaptırdı. 1841'de Ulusal Askeri Akademi, bu binaya yerleşti. Chapultapec, Meksika ile ABD arasındaki savaşta (1846-48) Meksika direnişinin son noktası oldu. Bu tepede yapılan göğüs göğüse çarpışmalara sahne olan ölen askeri öğrenciler Meksika tarihine Kahraman Çocuklar (Los Ninos Heroes) olarak geçmişlerdir. 1940'lara kadar Meksika devlet başkanlarının resmi konutu olan şato, müze haline getirildi. Müzeleri ve parkıyla, kentin en önemli kültür ve eğlence merkezi haline gelecekti. Aztek imparatoru Montezuma'nın av yerinde 1926 yılında kurulan Chapultapec Hayvanat Bahçesi, 13,5 hektarlık alanı içinde 280 türden iki bine yakın hayvanı barındırmaktadır. Toynaklılar ve suaygırları üzerine uzmanlaşmış olan CHB, Çin dışında panda yetiştirebilen birkaç hayvanat bahçesinden biridir, yhn)

Lee oyun kuramı ve tesadüfi davranış stratejisiyle ilgilenirdi. Onun düşüncesine göre, oyun kuramı satranca uygulanamazdı, çünkü satranç şans elementini dışarıda bırakırdı ve tahmin edilemeyen insan faktörünün ortadan kaldırılması işlemine meyilliydi. Eğer satrancın mekanizması tamamen anlaşılabilseydi, herhangi bir başlangıç hareketinden sonra sonuç tahmin edilebilirdi. "Düşünen makineler için bir oyun," diye düşündü Lee. Zaman zaman gülümseyerek okumaya devam etti. Sonunda kalktı, kitabı gölcüğün üstünde yüzdürdü ve yürüyerek uzaklaştı.

Lee, Allerton'da istediği şeyi bulamayacağını biliyordu. Gerçekler mahkemesi, dilekçesini reddetmişti: Ama Lee vazgeçemiyordu. "Belki de gerçeği değiştirecek bir yol bulabilirim," diye düşündü. Herhangi bir riski almaya, herhangi bir aşın eylem noktasına kadar ilerlemeye hazırdı. Tıpkı bir aziz ya da aranan bir suçlu gibi kaybedecek hiçbir şeyi olmayan biri olarak Lee, dırdırcı, tedbirli, yaşlanmış ve korkulara boğulmuş bedeninin isteklerinin ötesine geçmişti.

Ship Ahoy'a bir taksi tuttu. Allerton, Ship Ahoy'un önünde dikiliyor ve gün ışığı altında yavaşça gözlerini kırpıyordu. Lee ona baktı ve gülümsedi. Allerton da gülümsedi.

"Nasılsın?"

"Uykulu. Daha yeni kalktım." Esnedi ve Ship Ahoy'a girmek için harekete geçti. Bir elini kaldırdı - "Görüşürüz" - ve yürüyerek içeri girip bara oturdu, bir domates suyu söyledi Lee de içeri girdi ve onun yanma oturup bir duble rom kola söyledi. Allerton kalktı ve Tom Weston'ın masasına oturdu. "Domates suyunu buraya getir, olur mu, Joe?" diye seslendi barmene.

Lee, Allerton'ın yanındaki masaya oturdu. Tom Weston çıkıyordu. Allerton da onun peşinden çıktı. Sonra geri geldi ve başka bir bölmeye oturup gazete okumaya başladı. Mary geldi ve onun yanına oturdu. Birkaç dakika konuştuktan sonra satranç tahtasını kuldular.

Lee, üç kadehi çoktan içmişti. Yürüdü ve Mary ile Allerton'ın satranç oynadığı masaya bir sandalye çekerek oturdu. "N'aber?" dedi. "Burada otursam ve arada oyununuza karışıp gevezelik yapsam, buna bozulmazsınız, değil mi?"

Mary başını kaldırıp kızgın bir şekilde baktı, ama Lee'nin sabit, pervasız bakışını gördüğünde gülümsedi.

"Satranç hakkında bir şeyler okuyordum. Araplar icat etmiş ve bu duruma hiç şaşırmadım. Hiç kimse bir Arap kadar oturamaz. Klasik Arap satranç oyunu, basitçe söylemek gerekirse temelde bir oturma yarışmasıydı. İki yarışmacı da ölümüne acıktığı zamanlar, pat olurdu." Lee, sustu ve içkisinde uzun bir yudum aldı.

"Satrancın Barok Çağı'nda, karşınızdaki rakibi birtakım sinir edici davranışlar yaparak rahatsız etmek işlemi, genel kullanıma açılıyordu. Bazı oyuncular diş temizleme ipleri kullanıyor, diğerleri eklemlerini çatırdatıyor ya da ağızlarının yanında tükürük baloncukları şişiriyorlardı. Yöntemler, sürekli olarak geliştirildi. Bağdat'ta 1917 maçında, Arap Arachnid Khayam, Alman usta Kurt Schlemiel'i I'll Be Around When You're Gone'ı kırk bin kere mırıldanarak ve her seferinde elini sanki bir hamle yapacakmış gibi masaya uzatarak yenmişti. Schlemiel, sonunda kasılıp katılmaya başlamıştı.

"Siz hiç İtalyan usta Tetrazzini'nin performansını izleme şansına ulaşmış mıydınız?" Lee, Mary'nin sigarasını yaktı. "Özellikle 'performansını' diyorum, çünkü çok büyük bir şovmendi ve bütün şovmenler gibi, yaptıkları şarlatanlıktan pek farklı değildi ve bazı zamanlarda doğrudan doğruya hilekârlığa kaçıyordu. Bazen yaptığı manevraları rakibinden saklamak için duman perdeleri kullanırdı - sözünü ettiğim şey, kelimenin gerçek anlamıyla duman perdeleri. Verilecek bir sinyalle oyuna dalan ve bütün satranç taşlarını yiyen, eğitilmiş bir salaklar ordusu vardı. Bir yenilgiyle yüz yüze geldiği zamanlarda - genelde böyle olurdu, çünkü satranç hakkında kuralların dışında başka bir şey bilmezdi ve onlardan da pek emin değildi - bağırarak yerinden fırlar, 'Seni ucuz piç! O veziri oynattığını gördüm!' ve kırık bir çay fincanını rakibinin suratına fırlatırdı. 1922'de Prag'tan trenle kaçmıştı. Onu bir sonraki görüşümde Tetrazzini, Yukarı Ubangi'deydi. Tam bir yıkıntı halindeydi. Seyyar satıcılık yapıyor, ehliyetsiz prezervatif satıyordu. O günler sığır vebası[27] yılıydı, her şeyin öldüğü zamanlar, hatta sırtlanların bile."

(27.- *Sığır vebası:* Gevişgetiren hayvanlarda, özellikle sığırlarda görülen virüse bağlı çok bulaşıcı akut hastalık. Afrika, Hindistan ve Ortadoğu'da çok yaygındır. Brezilya ve Avustralya'ya da sıçrayan bu hastalık etkin bir mücadeleyle ortadan kaldırılmıştır. Sığır hastalıklarının en korkuncu ve bulaşıcısı olan sığır vebası aniden ortaya çıkarak kitlesel hayvan ölümlerine yol açar.
Hastalığa neden olan (Morbillivirus cinsi) paramiksovirüs, insanlarda kızamığa ve köpeklerde gençlik hastalığına yol açan virüslerle yakın akrabadır. Virüs, doğrudan ya da dolaylı temas ile geçer.
Hastalığın bulaştığı hayvanda, 3-9 günlük kuluçka döneminin ardından ateş ve iştahsızlık görünür. Birkaç gün sonra gözlerde ve burunda akıntılar, ağız ülserleri, tükürük salgısının artışı, çok kötü ve pis bir koku oluşmaya başlar. Virüs iç organlara yayıldıkça hayvanda solunum zorluğu, su kaybı, karın ağrılı ishal, sonunda da bağırsakları boşaltmak için ıkınma görülür. İlk belirtilerin ortaya çıkışından yaklaşık 6 ila 12 gün sonra bitkinlik ve komaya girişin ardından ölüm gelir. Ölüme asıl neden olan şey, su kaybıdır, yhn.)

Lee durdu. Anlattığı rutin sanki ona dikte ediliyormuş gibiydi. Bundan sonra ne söyleyeceğini bilemiyordu, ama monologun giderek pisleşmeye başlayacağından kuşkulanıyordu. Mary'ye baktı. Kadın ve Allerton birbirlerine anlamlı bakışlar atıyorlardı. "Bunun bir tür âşıklar arası şifre olduğuna" karar verdi Lee. "Kadın, adama artık gitmeleri gerektiğini belirtiyor." Allerton, ayağa kalktı ve işe gitmeden önce saçlarını kestirmesi gerektiğini söyledi. Mary ve Allerton çıktılar. Lee, barda yalnız kalmıştı.

Monolog devam etti. "General Von Klutch'ın emir subayı olarak çalışıyordum. Çok titiz biriydi. Tatmin etmesi zor bir adam. İlk haftanın ardından onunla uğraşmaktan vazgeçmiştim. Yemekhanede aramızda kullandığımız bir söz vardı: Taşlı Klutchy'ye asla yan dönme.' Evet, Klutchy'ye bir gece daha dayanamayacaktım, bu yüzden mütevazı bir kervan oluşturdum ve Abdül'le birlikte, yerel Adonis, yola koyulduk. Tanhajaro'nun on mil dışında, Abdül sığır vebasına yakalandı, onu orada ölmeye bırakmak zorunda kalmıştım. Bunu yapmaktan nefret etmiştim, ama başka bir yol yoktu. Tamamen dağılmış görünüyordu, anlarsınız.

"Zambesi ırmağının kaynağında yaşlı bir Hollandalı tüccara rastladım. Çok sıkı bir pazarlığın ardından yan Efendi ve yan Lulu bir oğlan için ona küçük bir fıçı paregorik verdim. Oğlanın bana Tîmbuktu'ya, belki de Dakar'a kadar tüm yol boyunca yetebileceğini düşünmüştüm. Ama Lulu-Efendi, daha Tîmbuktu'ya bile varmadan önce bitkinlik alametleri göstermeye başlamıştı ve onu düz bir Bedevi modelle takas etmeye karar verdim. Melezler güzel görünürler, ama dayanıldı değillerdir. Tımbuktu'ya vardığımda, takas olayında benim için ne yapabileceğini görmek için Mısır Deliği Gus'ın Kullanılmış Köle Dükkânı'na gittim.

"Gus, dışarı fırladı ve hemen ikna konuşmalarına başladı: 'Ah, Sahib Lee. Seni Allah gönderdi! Tam sizin kıçınız için bir malım var, yani biçilmiş kaftan demek istiyorum. Haydi içeri gelin Eskiden bir sahibi vardı ve o da doktordu. Yavaşça bir kez ve haftada iki kez tipi bir vatandaştı. Genç ve nazik. Aslında, tıpkı bir bebek gibi konuşuyor... bak orada!'

" 'Sen bu bunamış salyalı şeyin bebek gibi konuşması mı diyorsun? Büyükbabam bunu mutlaka tokatlamıştır. Tekrar dene, Gussie.'

" 'Beğenmedin mi? Yazık. İyi, herkesin bir zevki vardır, der eskiler. Burada bir tane, şeceresi doğrudan Peygambere dek uzanan yüzde yüz çöl doğumlu bir Bedevim var. Onun davranışlarını beğeneceksin. Öylesine gururlu! Öylesine ateşli!'

" 'Görünüşü iyi, Gus ama yeterince iyi değil. O Moğol ırkından albino bir aptal. Bana bak, Gussie, senin karşında Yukarı Ubangi'deki en eski oğlana var ve bu yüzden elindeki asıl malı ortaya çıkar. Şu yağlı çukuruna in ve bu güve yeniği pazardaki en yakışıklı çöpünü bulup çıkar.'

" 'Pekâlâ Sahib Lee, kalite istiyorsun, değil mi? Lütfen beni izle. İşte burada. Ne söyleyebilirim ki? Kalite, kendi adına konuşuyor. Şimdi burada kalite görmek isteyen ve sonra da fiyatı duyduğunda çığlıklar atan bir sürü ucuz tipte müşterim oluyor. Ama sen ve ben biliriz ki kalite pahalıya patlar. Bu olayda aslında ve Peygamber'in kamışı üzerine yemin ederim ki, bu kalite ticaretinde para kaybediyorum ben.'

" 'Ahha. Birileri üzerinde gizliden çalışmış, ama bu olur. Bir deneme sürüşüne ne dersin?'

" ‘İsa aşkına, Lee ben burada ev çalıştırmıyorum. Bu dükkânda kesinlikle sadece paketleme yapılır. Sattığımız mallar burada tüketilmez. Lisansımı kaybedebilirim.’

" 'Senin selofanlarla yapıştırılıp çimentoyla düzeltilmiş işlerinden biriyle, en yakın soukh'tan[28] yüz mil ötede kalakalmak istemiyorum. Ayrıca, onun bir Liz olmadığını nereden bileceğim?'

(28.-Arap ülkelerinde pazar, çn.)

" 'Sahib Lee! Burası namuslu bir dükkân.'

" 'Bu şekilde Marakeş'te bir kez aldatılmıştım. Herifin biri, travesti bir Yahudi Lizzie'yi, bana bir Habeş prensi diye geçirmişti.'

" 'Ha ha ha, komik şakalarla dolusun, değil mi? Buna ne dersin: Bu gece kentte kal ve onu dene. Eğer sabaha onu istemezsen, her kuruşunu sana geri ödeyeceğim. Bu yeterince adil mi?'

" Teki, şimdi söyle bakalım, şu Lulu-Efendi için bana ne verebilirsin? Mükemmel durumda. Yeni elden geçirilmiş. Çok fazla yemez ve hiç konuşmaz.'

" İsa aşkına, Lee! Bilirsin senin için kafamın sağ yarısınıkeserim, ama annemin yarığı üstüne yemin ederim ki, eğer bu karışmış herifi harekete geçirmek, bir junky'nin bağırsaklarını hareket ettirmekten daha zor değilse hemen yere yığılıp felç olayım ve çüküm düşsün.’

" 'Rutini kes. Ne kadar?'

"Gus, ellerini kalçalarına koyarak Lulu-Efendi'nin önünde dikilir. Gülümser ve kafasını sallar. Oğlanın çevresinde döner Eğilir ve parmağıyla oğlanın dizinin arkasında bulduğu, küçük, azıcık varisli bir daman işaret

eder. 'Şuna bak der,' hâlâ gülümsemekte ve kafasını sallamaktadır. Çevresinde yeniden döner . . . 'Basuru da varmış.’ Başını sallar. 'Bilmiyorum. Sana ne söyleyeceğimi gerçekten bilmiyorum. Ağzını aç, oğlum . . . İki dişi eksik.’ Gus gülümsemeyi kesti. Şimdi bir müteahhit gibi kısık, saygılı bir sesle konuşuyordu.

" 'Sana karşı dürüst olacağım Lee. Bende bu maldan bir dükkân dolusu var. Bu işi unutup diğeri hakkındaki nakit olayı üzerinde konuşmayı tercih ederim.’

" 'Peki ben bununla ne yapacağım? Sokakta dolaşarak mı satacağım?'

" 'Yedek olarak yanma alabilirsin. Ha, ha . . .’

'"Ha. Bana ne verebilirsin?'

'"Şey ... delirmek yok ama ... iki yüz kuruş.’ Gus benim öfkemden kaçmak için ürkek küçük bir koşu yaparken, avluda koca bir toz bulutunu havaya kaldırıyordu."

Rutin birdenbire sona erdi ve Lee etrafına bakındı. Bar neredeyse boşalmış durumdaydı. İçtiklerinin parasını ödedi ve gecenin içine doğru yürüyüp gitti.

altıncı bölüm

Perşembe günü Lee, Tom Weston'ın tavsiyesine uyarak yarışlara gitti. Weston amatör bir astrologdu ve Lee'ye işaretlerin doğru olduğu hakkında güvence vermişti. Lee, beş yarış kaybetti ve bir taksi tutarak Ship Ahoy'a döndü.

Mary ve Allerton, Perulu satranç oyuncusuyla birlikte bir masada oturuyorlardı. Allerton, Lee'ye yanlarına gelip masaya oturmasını teklif etti.

"Nerede o sahtekâr orospu palavracı?" dedi Lee, etrafına bakınarak.

'Tom sana kötü bir tavsiyede mi bulundu?" diye sordu Allerton.

"Evet, öyle yaptı."

Mary, Peruluyla mekândan ayrıldı. Lee üçüncü içkisini bitirdi ve Allerton'a döndü. "Yakında Güney Amerika'ya gitmeyi hesaplıyorum," dedi. "Niye sen de gelmiyorsun? Sana tek bir sente bile mal olmaz."

"Belki sorun para değildir."

"Ben geçirtilmesi zor bir adam değilim. Tatmin edici bir ayarlama yapabiliriz. Kaybedecek neyin var?"

"Bağımsızlık."

"Peki bağımsızlığını kim kısıtlayacak. Eğer istersen Güney Amerika'daki bütün kadınlarla yatabilirsin. Tek istediğim Baba'ya karşı iyi olman, mesela haftada iki diyelim. Bu aşın değil, değil mi? Ayrıca, sana bileti gidiş dönüş olarak alacağım, böylece istediğin zaman ayrılabilirsin."

Allerton omuzlarını silkti. "Bu konu üzerinde düşüneceğim," dedi. "İşim on gün daha sürüyor. İş bittiğinde sana kesin bir cevap veririm."

"İşin ... Sana on günlük maaşını veririm," demek üzereydi Lee, ama vazgeçti. 'Teki," dedi.

Allerton'ın gazete işi geçiciydi ve bir şekilde düzenli bir işte çalışmak için çok tembeldi. Sonuç olarak verdiği yanıt, aslında "Hayır," anlamına geliyordu. Lee, on gün içinde konuşmayı hesapladı. "Şimdilik bu konuyu pek zorlamamak daha iyi," diye düşünmüştü.

Allerton, gazetede çalıştığı insanlarla birlikte Morelia'ya üç günlük bir gezi planlamıştı. Onun gidişinden bir önceki gece, Lee manik bir ruh haline

girmişti. İnsanlarla dolu, gürültülü bir masa oluşturdu. Allerton, Mary ile satranç oynuyor ve Lee yapabildiği kadar gürültü çıkarıyordu. Masasındakileri sürekli güldürüyordu, ama etrafındakilerin hepsi aslında başka bir yerde olmayı tercih ediyorlarmış gibi hafif, belirsiz bir rahatsızlığın içindeymiş görünüyorlardı. Lee'nin biraz deli olduğunu düşünüyorlardı. Ama tam skandal yaratacak bir söz ya da davranış aşırdığı noktasına gelmiş gibi göründüğünde, kendisini kontrol ediyor ve tamamen adi bir şeyler söylüyordu.

Lee yeni gelen birini kucaklamak için yerinden fırladı. "Ricardo! *Amigo miol"* dedi. "Seni görmeyeli bir köpek ömrü geçti. Nerelerdeydin? Bir bebeğin mi oldu? Kıçının ya da Donanmada geçen dört yılın ardından geriye ne kaldıysa onun üstüne otur. Senin derdin nedir Richard? Kadınlar mı? Üst kattaki şu şarlatanlar yerine bana gelmene sevindim."

Tam bu noktada, Allerton ve Mary, bir saniye kadar fısıltılı bir sesle tartıştıktan sonra çıkıp gittiler. Lee, arkalarından sessizce baktı. "Şimdi boş bir eve oynuyorum," diye düşündü. Bir rom daha söyledi ye dört Benzedrine tableti yuttu. Sonra gitti ve biraz çay[29] tüttürdü. "Şimdi, toplumumun ırzına geçeceğim," diye düşündü.

(29.- *Çay (tea):* Amerikan beat jargonunda esrar ya da marihuana anlamına gelir çn.)

Komi çocuk, bir fare yakalamıştı ve onu kuyruğundan tutmuş kaldırıyordu. Lee, arada sırada yanında taşıdığı, eski moda .22'lik altıpatlarını çıkardı. "Orospu çocuğunu, dışarı doğru tut, onu patlatacağım," dedi, Napolyonvari bir poz takınarak. Oğlan farenin kuyruğuna bir ip bağladı ve onu bir kol uzaklığında dışarıya doğru tuttu. Lee, yaklaşık bir metrelik bir mesafeden ateş etti. Mermi farenin kafasını koparıp attı.

"Eğer farenin yanına biraz daha yaklaşsaydın, ağzına yapışacaktın," dedi Richard.

Tom Weston içeri girdi. "İşte bizim yaşlı orospu palavracı da geldi," dedi Lee. "Kıçını o yozlaşmış Satürn mü sürüklüyor, adamım?"

"Kıçım sürükleniyor, çünkü bir biraya ihtiyacım var," dedi Weston.

"Evet, doğru yere geldin. Astrologluk yapan arkadaşım için bir bira ... O da ne? Üzgünüm dostum," dedi Lee, Weston'a dönerek, "ama barmen, sana bira servisi yapmak için işaretlerin uygun olmadığını söylüyor. Anlarsın, Venüs, rastlantı sonucu altmış dokuzuncu evde Neptün'le birlikteymiş ve böyle kehanetler altında barmen sana bira veremiyor." Lee, küçük bir afyon parçasını sade kahveyle yuttu.

Horace içeri girdi ve Lee'ye başıyla küçük, soğuk bir selam verdi. Lee ona doğru fırladı ve herifi kucakladı. "Bu şey ikimizden de büyük, Horace," dedi. "Niçin aşkımızı saklayalım?"

Horace, onun kollarını sertçe ittirdi. "Yapma şunu," dedi. "Yapma şunu."

"Sadece bir Meksika *abrazo'*su, Horace. Bu ülkenin geleneklerinden biri. Burada herkes böyle yapar."

"Geleneklerin ne olduğuyla ilgilenmiyorum. Sadece benden uzak dur."

"Horace, niçin bu kadar soğuksun?"

"Yapma şunu, tamam mı?" dedi Horace ve dışarıya çıktı. Biraz sonra geri geldi ve barın en uç tarafında dikilerek bira içmeye başladı.

Weston, Al ve Richard, Lee'nin yanına geldiler. "Seninleyiz, Bili," dedi Weston. "Eğer sana bir parmağıyla bile dokunacak olursa, kafasında bira şişesi kırarım."

Lee, durumun şaka aşamasının ötesine geçmesini istemiyordu. "Oh, Horace iyi bir heriftir, sanırım. Ama kaldırabileceğim şeylerin bir sının var. İki yıldır bana bu soğuk selamlan veriyor. İki yıldır Lola’nın yerine giriyor, etrafa bakınıyor. 'Burada toplardan başka bir şey yok' diyor ve birasını içmek için dışarı çıkıyor. Dediğim gibi bir sınır vardır."

Allerton, Morelia gezisinden somurtkan ve alıngan bir ruh haliyle döndü. Lee, gezisinin iyi geçip geçmediğini sorduğunda "Ha, iyiydi" diye mırıldandı ve Mary ile satranç oynamak için diğer bölmeye gitti. Lee, bir öfke bulutunun bedeninin içinden geçtiğini hissetti. "Bunu, ona nasıl olsa bir şekilde ödetirim," diye düşündü.

Lee, Ship Ahoy'un yan hissesini satın almayı düşündü. Allerton'ın Ship Ahoy'da hesabı vardı ve dört yüz pezo borçlanmıştı. Eğer Lee mekânın yan sahibi olursa, Allerton onu ihmal edecek bir pozisyonda olamazdı. Lee, aslında misilleme yapmayı istemiyordu. Allerton ile özel bir temas kurmak konusunda ümitsiz bir ihtiyaç hissediyordu.

Lee, teması yeniden kurmayı başardı. Bir öğleden sonra Lee ve Allerton sarılık yüzünden hastanede yatan Al Hyman'ı ziyarete gittiler. Eve dönerken yolda bir kokteyl için Bottoms Up'ta durdular.

"Bu Güney Amerika gezisine ne diyorsun?" dedi Lee aniden.

"Şey, daha önceden görmediğin yerleri görmek güzeldir," dedi Allerton.

"Bu olaya zaman ayırabilir misin?"

"Her zaman."

Ertesi gün Lee gerekli vizeleri ve biletleri toplamaya başlamıştı. "Buradan biraz kamp teçhizatı satın alsak iyi olur," dedi. "Yage'yi bulmak için ormanın derinliklerine girmemiz gerekebilir. Yage'nin olduğu yere vardığımızda, bu işlerden anlayan birini bulacağız ve soracağız: ‘Yage için nerede sayı yapabiliriz?' "

"Yage'yi nerede arayacağını nasıl bileceksin?"

"Bogota'da bulmayı hedefliyorum. Bogota'da yaşayan Kolombiyalı bir bilim adamı Yage'den Telepathine'i ayrıştırmayı başarmıştı. O bilim adamını bulmalıyız."

"Ya konuşmazsa?"

"Boris, üzerlerinde çalışmaya başladığında herkes konuşur."

"Sen Boris misin?"

"Kesinlikle değilim. Boris'i Panama'da alırız. Barselona'da Kızıllarla ve Polonya'da Gestapo ile mükemmel işler yaptı. Yetenekli bir herif. Bütün işlerinde kendine özgü bir dokunuş vardır. Hafif, ama ikna edici. Gözlüklü, yumuşak başlı küçük bir adam. Bir kitapçı gibi görünür. Onunla Budapeşte'de bir Türk hamamında tanışmıştım."

Meksikalı sarışın bir oğlan bir el arabasını iterek geçti. "İsa aşkına!" dedi Lee, ağzı açık kalarak. "Sarışın bir Meksikalı! Çok acayip bir şey, Allerton. Ama her neyse, hepsi sadece Meksikalı. Haydi, bir içki içelim."

Birkaç gün sonra otobüsle yola çıktılar ve Panama'ya ulaşmalarına kadar Allerton, Lee'nin arzularına çok fazla kapıldığından şikâyet ediyordu. Bunun dışında iyi geçiniyorlardı. Lee şimdi günlerini ve gecelerini üzerine titrediği nesnesiyle birlikte geçirebildiği için artık kendisini kemirici boşluk ve korkudan kurtulmuş hissediyordu. Ve Allerton da iyi bir yol arkadaşıydı, hassas ve sakindi.

yedinci bölüm

Panama'dan Quito'ya, bir bulutun üstüne tırmanmak için epeyce uğraşılası gereken küçücük bir uçakla uçtular. Erkek hostes oksijeni bağladı. Lee, oksijen hortumunu kokladı. "Kesik," dedi tiksinti içinde.

Bindikleri araba, rüzgârlı ve soğuk bir alacakaranlıkta Quito'nun içine girdi. Otel, yüz yaşında gibi görünüyordu. Odanın siyah kirişleri olan yüksek bir tavanı ve beyaz alçı duvarları vardı. Yatakların üzerine oturdular, titriyorlardı. Lee, biraz junk hastası olmuştu.

Ana meydanın etrafında yürüyerek dolaştılar. Lee, bir eczane buldu - ama reçete olmaksızın paregorik yoktu. Yüksek dağlardan aşağıya doğru esen soğuk bir rüzgâr, kirli caddeler boyunca çöpleri sağa sola uçuruyordu, insanlar, yanlarından kasvetli bir sessizlik içinde yürüyerek geçiyordu. Çoğu, yüzlerinin etrafına battaniyeler sarmışlardı. Eski çuval bezleri gibi görünen kirli battaniyelerin içine sığınmış, çirkin ve yaşlı bir kocakarılar sırası, bir kilisenin duvarları boyunca yan yana uzayıp gidiyordu.

"Şimdi, oğlum, benim karşılaşabileceğin diğer vatandaşlardan farklı olduğumu bilmeni istiyorum. Bazı insanlar sana kadınlar iyi değildir masalını anlatır. Ama ben öyle değilim. Şimdi istersen bu *seftorita'lardan* birini kendin için seç ve onu yanında otele götür."

Allerton ona baktı. "Sanırım bu akşam yatırılacağım." dedi.

"Elbette," dedi Lee. "Haydi hemen git. Bu çöplükte çok fazla zerafet yoktur, ama bu durumun senin gibi genç bir herifi engellememesi gerekir. Otuzuna gelene kadar hiç çirkin bir Kadın görmediğini söyleyen Frank Harris miydi? Evet, oydu, kesinlikle ... Haydi, otele dönüp bir içki içelim."

Bar rüzgârlıydı. Siyah deri kaplı meşe sandalyeler vardı. Birer martini söylediler. Yandaki masada, pahalı kahverengi gabardin bir takım elbise içindeki kırmızı yüzlü bir Amerikalı sekiz bin dönümlük bir iş hakkında konuşuyordu. Lee'nin karşısında, Avrupa kesimi siyah bir takım elbise giymiş, uzun burunlu ve iki elmacık kemiğinde de kırmızı bir nokta olan Ekvadorlu bir adam vardı. Kahve içiyor ve tatlı kekler yiyordu.

Lee, birkaç kokteyl içti. Geçen her dakika biraz daha hastalanıyordu. "Niye biraz ot tüttürmüyorsun?" diye önerdi Allerton. "Sana biraz yardımı olabilir."

"İyi fikir. Haydi odaya çıkalım."

Lee, balkonda bir çay çubuğu tüttürdü. "Tanrım, bu balkon çok soğuk," dedi odaya geri dönerken.

" '. . . Ve güzel, eski koloni kenti Quito'ya alacakaranlık çöktüğünde ve serin meltemler Andlar'dan süzülerek inerken gelin, akşamın tazeliğinde etrafta gezinin ve ana meydana bakan on altıncı yüzyıldan kalma bir kilisenin duvarları boyunca, rengarenk yerel giysileri içinde oturan güzel *senorita'*ları inceleyin . . .' Bunları yazan herifi işten attılar. Her zaman bir sınır vardır, bir gezi rehberinde bile...

"Tibet de burası gibi bir yer olmalı. Yüksek, soğuk, çirkin görünümlü insanlarla, lamalar ve yaklarla dolu. Kahvaltı için yak sütü, öğle yemeği için yak peyniri ve akşam yemeği için kendi yağında pişirilmiş yak eti ve eğer bana sorarsan tüm bunlar yaklar için uygun bir ceza.

"Berrak bir günde, o kutsal adamlardan birinin kokusunu rüzgâr yönünde on mil öteden alabilirsin. Orada oturmuş eski dua silindirini[30] iğrenç bir şekilde çeviriyor. Eski çuval bezlerine sarınmış, boynunun bezden çıktığı yerde gezmen tahtakurularıyla birlikte. Burnu tümüyle çürüyüp düşmüş ve burun deliklerinden, tüküren bir kobra gibi yemiş[31] tükürüyor ... Bana şu Doğunun Bilgeliği'ni ver rutini.

(30.- *Dua Silindiri* : (İng. *prayer wheel)* Tibet budistlerine özgü, dua yazdı kâğıtların sarıldığı dönen silindir.)
(31.- *Yemiş* : (İng. *Betelnut*) Doğu Hindistan'da yerlilerin çiğnediği fındığa benzer bir yemiş, yhn.)

"Böylece elimizde bir kutsal adam ve onunla bir röportaj yapmaya gelen fahişe bir muhabirimiz var. Adamımız orada yemişini çiğneyerek oturur. Bir süre sonra, çömezlerinden birine şöyle der, 'Kutsal Kuyuya git ve bana bir kepçe paregorik getir. Biraz Doğunun Bilgeliği işine geçeceğim. Ve peştemalının içinde sallananı dışarı çıkar!' Ardından P.G.'yi içer ve hafif bir transa girer, kozmik bir bağlantı kurar - biz buna ticarette kafa atmak deriz. Muhabir şöyle sorar, 'Rusya ile savaş olacak mı, Mahatma? Komünizm uygar dünyayı yok edecek mi? Ruh ölümsüz müdür? Tanrı var mıdır?'

"Mahatma gözlerini açar, dudaklarını sıkar ve burun deliklerinden iki uzun, kırmızı yemiş suyu akıntısı çıkarır. Ağzına doğru akar, o uzun ve paslanmış diliyle yalayarak geri yutar, şöyle der 'Bu s.ktiğimin şeyini nereden bileyim?' 'Onun dediğini duydun. Artık tamam. Svami[32],

tedavisinde yalnız kalmak istiyor.’ der çömez. Haydi gel, bu konuda biraz düşün bakalım, işte budur Doğu'nun bilgeliği. Batılılar, keşfedebilecekleri birtakım surlar olduğunu düşünürler. Doğu ise şöyle der, 'Bu s.ktiğimin şeyini nereden bileyim?'"

(32.- *Svami*, sözlüğe göre Hindu dilinde hoca demektir. Ama daha ayrıntılı olmak gerekirse, ki Willie, bazen bundan hoşlanmaktadır; Hindistan'da ermiş ya da kutsal kişi anlamındadır. Bir yan grup olan, değişik inançlara bağlı gerçek ermişlerin yanı sıra yogim bir fiziksel ve tinsel disipline girmek için evini terk eden erkek ve kadınlar, münzeviler, büyücü ve falcılardan, yani *sadhu*'lardan farklı olarak *svami* terimi, genellikle belirli bir tarikata bağlı çileciler için, son yıllarda da özellikle Ramakrişna Misyoneri keşişler için kullanılmaktadır. Tanrı Şiva kültüne bağlı *sadhu'l*ara *sannyasin*, Tanrı Vişnu kültüne bağlı olanlaraysa genellikle *vairagin* adı verilir. Caynaa çüecilere *muni*, Buda öğretisine bağlı kalanlaraysa *bhikku* denir. Şu anda okurların büyük bölümünün bu konuda daha fazla bilgi istediğini ummuyorum, yhn.)

Lee, o gece rüyasında, bir ceza kolonisinde olduğunu gördü. Her tarafta yüksek ve sarp dağlar vardı. Asla ısınmayan bir pansiyonda kalıyordu. Bir yürüyüşe çıktı. Bir köşe başından arnavut kaldırımı döşenmiş pis bir caddeye döndüğü an, soğuk bir rüzgâr üzerine çarptı. Deri ceketinin kemerini sıktı ve son ümitsizliğin üşütücü rüzgârını hissetti.

Lee uyandı ve Allerton'a seslendi, "Uyanık mısın, Gene?"

"Evet."

"Üşüdün mü?"

"Evet."

"Yanma gelebilir miyim?"

"Aah, şey, pekâlâ."

Lee, Allerton'ın yatağına girdi. Soğuk ve junk hastalığı yüzünden titriyordu.

"Her yerin kasılıyor," dedi Allerton. Lee bedenini ona doğru bastırdı, junk hastalığının ergen şehvetiyle sarsılıyordu.

"Yüce İsa, ellerin çok soğuk."

Allerton uykuya daldığında yuvarlanarak döndü ve bir bacağını Lee'nin bedeninin üstüne attı. Lee, onun uyanıp geri çekilmemesi için hareketsiz bir şekilde yattı.

Ertesi gün Lee, gerçekten hastaydı. Quito'da etrafta gezindiler. Lee, Quito'yu ne kadar fazla görürse, mekân onu o kadar çok kötüleştiriyordu. Kent tepelikti, caddeleri daracıktı. Allerton yüksek setin üstünden atladı ve bir araba onu sıyırıp geçti. "Tanrıya şükür, yaralanmadın," dedi Lee. "Bu kente tıkılıp kalmaktan nefret edeceğime eminim."

Birkaç Alman mültecinin, vizeler, uzatmalar ve çalışma izinleri hakkında konuşarak takıldığı küçük bir kahvede oturdular ve yan masadaki bir adamla sohbete başladılar. Adam ince yapılı ve sarışındı, kafası şakaklarından içeri çöküktü. Lee, çizik çizik meşe masanın üzerinden yıpranmış ahşap zemine dökülen, soğuk, yüksek dağ ışığının altında, adamın yıpranmış zayıf yüzünü kaplayan mavi damarların nabız gibi atışını görebiliyordu. Lee, adama Quito'yu sevip sevmediğini sordu.

"Olmak ya da olmamak, işte bütün mesele bu. Sevmem gerekiyor."

Kahveden çıktılar ve caddeden yukarıya, bir parka doğru yürüdüler. Ağaçlar, rüzgâr ve soğuk yüzünden bodur kalmışlardı. Birkaç oğlan çocuğu, küçük yapay bir gölcükte kürek çekerek dolanıyorlardı. Lee, şehvet ve meraktan yırtılarak onları izledi. Kendisini, sürekli yinelenen bir kâbusun içinde, bedenler, odalar ve klozetler boyunca delice bir arayış içinde umutsuzca etrafına bakınırken bulmuştu. Arayışın sonu, boş bir odaydı. Soğuk rüzgârda titredi.

"Niye bir kafeye gidip bir doktor ismi sormuyorsun?" dedi Allerton.

"Bu iyi bir fikir."

Doktor, sessiz bir yan caddede, san sıvalı bir villada oturuyordu. Pürüzsüz, kırmızı yüzlü bir Yahudi'ydi ve iyi İngilizce konuşuyordu. Lee, bir dizanteri masalı ortaya atmıştı. Doktor birkaç soru sordu. Sonra bir reçete yazmaya başladı. "En iyi reçete bizmutlu paregoriktir," dedi Lee.

Doktor bir kahkaha attı. Lee'ye uzun bir bakış fırlattı. "Şimdi gerçeği söyle," dedi sonunda. Gülümseyerek işaret parmağını kaldırdı. "Afyon bağımlısı mısın? Söylersen daha iyi olur. Aksi halde sana yardım edemem."

"Evet," dedi Lee.

"Ah ha," dedi doktor ve yazdığı reçeteyi buruşturup çöp sepetine attı. Lee'ye ne kadar zamandır bağımlı olduğunu sordu. Lee'ye bakarak kafasını salladı.

"Ach," dedi, "sen genç bir adamsın. Bu alışkanlığı bırakmalısın. Yoksa hayatını kaybedeceksin. Şimdi acı çekmen, bu alışkanlığa devam etmenden daha iyi." Doktor, Lee'ye uzun, insancıl bir bakış attı.

"Tanrım," diye düşündü Lee, "bu işe neden tahammül ediyorsun ki." Başını sallayarak söylenenleri onayladı ve dedi ki, "Elbette, Doktor, bırakmak istiyorum. Ama biraz uyumalıyım. Yarın kıyıya gidiyorum, Manta'ya."

Doktor sandalyesine yaslandı, gülümsüyordu. "Bu alışkanlığı bırakmalısın." Söylediklerini bir kez daha aynen tekrarladı.
Lee, soyutlanmış bir halde başını sallayarak onayladı. Sonunda doktor reçete kâğıdını ona uzattı: üç cc'lik tentür.

Eczane Lee'ye tentür yerine paregorjk verdi. Üç cc'lik P.G. Bir çay kaşığından daha az. Hiçbir şey. Lee bir şişe antihistamin tableti satın aldı ve avuç dolusu yuttu. Biraz faydalı olmuş gibiydi.

Lee ve Allerton, ertesi gün uçakla Manta'ya gittiler.

Manta'daki Hotel Continental yarılmış bambu ve tahtadan yapılmıştı. Lee, odalarının duvarında birkaç budak deliği buldu ve delikleri kâğıtla tıkadı. Allerton'a "ikimiz de sınırdışı edilmek istemeyiz, değil mi," dedi. "Biliyorsun, biraz junk hastasıyım ve bu beni çoook seksi yapıyor. Komşular bazı ilginç görüntülere şahit olabilir."

"Anlaşmayı bozmak hakkında bir şikâyet dilekçesi vermek istiyorum," dedi Allerton. "Haftada iki kez demiştin."

"Öyle dedim. Şey, elbette ki sözleşmeler biraz esnektir, bunu bilirsin. Ama sen haklısın. Haftada iki kez, efendim. Ama şüphesiz, eğer arada pantolonun ıslanırsa bana bildirmekte sakın tereddüt etme."

"Sana fısıldarım."

Su, soğuk suya dayanamayan Lee için çok uygundu. Suya daldığında hiç şok yaşamadı. Bir saat kadar yüzdüler, sonra denize bakarak kumsalda oturdular. Allerton, kesinlikle hiçbir şey yapmaksızın saatlerce oturabilirdi. "Şu ilerideki tekne son bir saattir ısınıyor."

"Yerel *bodega'ları* araştırmak ve bir şişe konyak almak için kente iniyorum," dedi Lee.

Kireç taşından caddeleri, denizciler ve liman işçileriyle dolu pis batakhaneleriyle kent oldukça eski görünüyordu. Ayakkabı boyacılığı yapan bir oğlan çocuğu, Lee'ye "hoş bir kız" isteyip istemediğini sordu. Lee oğlana baktı ve İngilizce yanıtladı, "Hayır, seni de istemiyorum".

Bir Türk tüccardan bir şişe konyak aldı. Dükkânda her şey vardı: gemi malzemeleri, donanım, silah, yiyecek, likör. Lee silahların fiyatlarına baktı: Birleşik Devletlerde yetmiş iki dolara satılan bir 30-30'luk piston itişli bir Winchester karabina üç yüz dolar. Türk, silahlar üzerindeki gümrük vergisinin çok yüksek olduğunu söyledi. Fiyatın nedeni buydu.

Lee, kumsal boyunca yürüyerek geri döndü. Evler, tamamen ağaç çerçeve üzerine yarılmış bambulardan yapılmış ve dört kazık üzerinde doğrudan zemine çakılmışlardı. Ev inşaatının en kolay tipiydi: dört ağır kazığı derin bir şekilde zemine çakarsınız ve kazıkların üzerine evi çivilersiniz. Evler, zeminden yaklaşık altı ayak yüksekte inşa edilmişti. Caddeler çamur içindeydi. Binlerce akbaba çatıların üzerine tünemişlerdi ya da sakatatları gagalayarak sokaklar boyunca geziniyorlardı. Lee bir akbabayı tekmeledi ve kuş kızgın bir cıyaklamayla kanat çırparak uzaklaştı.

Lee bir barın yarımdan geçti, doğrudan doğruya toprağın üzerine inşa edilmiş büyük bir binaydı ve bir içki içmek için içeri girmeye karar verdi. Yarılmış bambudan yapılmış duvarlar gürültüyle sallanıyordu. Orta yaşlı, küçük yapılı, sırım gibi iki adam, karşılıklı olarak müstehcen bir mambo rutini yapıyorlardı, köseleye dönüşmüş yüzleri dişsiz gülümsemelerle buruşmuştu. Garson geldi ve Lee'ye gülümsedi. Onun da ön dişlerinin hiçbiri yoktu. Lee, kısa ahşap tezgâhın önüne oturdu ve bir konyak söyledi.

Yaklaşık on altı yaşlarında görünen bir oğlan çocuğu geldi ve Lee'nin yanma oturdu, içtenlikle ve dostça gülümsedi. Lee de gülümsedi ve oğlan için bir *refresco* söyledi. Oğlan elini Lee'nin kalçasına koydu ve içki için teşekkür anlamında sıktı. Oğlanın birbiri üstüne yığılıp yamulmuş dişleri vardı, ama genç bir oğlandı. Lee ona kışkırtıcı bir şekilde baktı; skoru hesaplayamadı. Oğlan haydi gel işareti mi veriyordu, yoksa sadece dostça mı davranıyordu? Latin Amerika ülkelerindeki insanların fiziksel temas konusunda utangaç olmadıklarını biliyordu. Oğlanlar etrafta kollan birbirlerinin omuzlarında dolanmış bir şekilde gezinirlerdi. Lee, oyunu soğukkanlı oynamaya karar verdi. İçkisini bitirdi, çocukla el sıkıştı ve yürüyerek otele döndü.

Allerton hâlâ verandada, mayosu ve ince bedeninin üzerinde akşam rüzgârıyla çırpınan kısa kollu san gömleğiyle oturuyordu. Lee mutfağa gitti, buz, su ve bardakları toparladı. Allerton'a Türk'ten, kentten ve oğlandan bahsetti. "Haydi, akşam yemeğinin ardından gidip o bara takılalım," dedi.

"Ve sonra da o genç oğlanlarla sarılalım?" dedi Allerton. "Ben buna hayır derim."

Lee güldü. Şaşırtıcı bir şekilde kendisini iyi hissediyordu. Antihistamin, üzerindeki junk hastalığını belirsiz bir kırıklığa, ne olduğunu bilmese farkına varmayacağı bir şeye dönüştürmüştü. Dışarıya, batan güneşin altında kızıllaşmış körfeze doğru baktı. Her tür boydaki bir sürü tekne

körfeze demirlemişti Lee bir tekne satın almak ve kıyı boyunca yelken açmak istedi. Allerton fikri beğendi.

"Ekvadorı'dayken mutlaka Yage'yi ele geçirmeliyiz," dedi Lee. "Düşünsene: Düşünce Kontrolü. Herhangi birini parçalara ayır ve kendi zevkine göre yeniden inşa et. Birisindeki bir şeyler seni durmadan rahatsız ediyorsa, ‘Yage! Bunun onun kafasından silinmesini istiyorum.’ dersin. Senin üzerinde yapmak isteyebileceğim birkaç değişikliği düşünebiliyorum, bebeğim." Allerton'a baktı ve dudaklarını yaladı. "Birkaç değişikliğin ardından çok daha *hoş* olursun. Şimdi de hoşsun, elbette, ama sinir bozucu şu küçük gariplikleri var. Demek istediğim, her zaman tam olarak benim istediklerimi yapmıyorsun."

"Onun gerçekten bu tarz bir şeylere sahip olduğunu düşünüyor musun?" diye sordu Allerton.

"Ruslar öyle düşünüyor gibi görünüyor. Anladığım kadarıyla Yage etkili bir itiraf ilacı. Peyote'yi de kullanmışlardı. Hiç denedin mi?"

"Hayır."

"Korkunç bir madde. Beni ölmek isteyecek kadar hasta etti. Kusmalıydım, ama yapamıyordum. Sadece işkence edici sahte spazmlar ya da o zımbırtıya ne deniyorsa. Sonunda peyote bir kıl topu gibi katılaşarak yukarı çıkar, katılaşmış bir şekilde tamamıyla yukarı, boğazımı tıkayarak. Şimdiye kadar dayandığım en pis duyguydu. Yaptığı kafa ilginç, ama hastalık haline bakıldığında buna değmez. Yüzün gözlerinin çevresinde şişer, dudakların şişer ve kendini bir Yerli gibi hissedersin ya da bir Yerli, ne hissettiğini düşünüyorsa o şekilde. İlkel, yani anlarsın. Renkler daha yoğundur, ama bir şekilde düz ve iki boyutludur. Her şey bir peyote bitkisi gibi görünür. Altta gizlenmiş bir kâbus vardır.

"Onu kullandıktan sonra birbiri ardına kâbuslar gördüm ve her seferinde yeniden uykuya daldım. Bir düşte kuduz olmuştum, aynaya baktım, yüzüm değişti ve ulumaya başladım.

Bir başka düşte bir klorofil bağımlısıydım. Ben ve diğer beş klorofil bağımlısı sayı yapmayı bekliyorduk. Yeşile dönüşmüştük ve klorofil bağımlılığından kurtulamıyorduk. Tek bir vuruş ve yaşam boyu ona bağımlısın'. Bitkiye dönüşmüştük. Psikiyatri hakkında bir şeyler biliyor musun? Şizofreni?"

"Pek değil."

"Bazı şizofreni vakalarında otomatik itaat olarak bilinen bir olgu gerçekleşir. 'Dilini dışarı çıkar.' derim ve kendini buna itaat etmekten alıkoyamazsın. Ben ne dersem, herhangi biri ne derse, onu yapmak zorundasın. Manzarayı çaktın mı? Hoş bir manzara, değil mi, otomatik olarak uyulan emirleri sen verdiğin sürece elbette. Otomatik itaat, sentetik şizofreni, yönetmek için kitle üretimi. Bu Rusların düşü ve Amerika'da bu konuya pek yabana değil. Her iki ülkenin bürokratları aynı şeyi istiyor: Kontrol. Süper ego, kontrol merkezi, kanserli ve çılgın bir hale geldi. Tesadüfen, şizofreni ile telepati arasında bir bağlantı var. Şizolar telepatik olarak çok hassastır, ama kesinlikle *alıcıdırlar.* Bağlantıyı anladın mı?"

"Ama Yage'yi gördüğünde tanıyamayacaksın?"

Lee bir dakika düşündü. "Bu fikirden pek hoşlanmadım. Quito'ya dönmeli ve orada Botanik Enstitüsü'nden bir botanikçiyle konuşmalıyım."

"Hiçbir şey için Quito'ya dönmem," dedi Allerton.

"Hemen gitmiyorum. Biraz dinlenmeye ihtiyacım var ve Çinliyi[33] tümüyle dışarı atmak istiyorum. Senin dönmene gerek yok. Sen plajda kalırsın. Baba gidecek ve bilgiyi alacak:"

(33.- Beat jargonunda afyon anlamına gelir, yhn.)

sekizinci bölüm

Manta'dan Guayaquil'e uçtular. Yolu sel basmıştı, bu yüzden oraya gidebilmenin tek yolu uçak ya da tekneydi.

Guayaquil, bir ırmak kıyısına inşa edilmişti, birçok parkı, meydanı ve heykeli olan bir kentti. Parkları tropikal ağaçlar, fundalar ve asmalarla doluydu. Bir şemsiye gibi açılan, uzunluğu kadar enine de genişleyen bir ağaç türü, taştan yapılmış banklara gölge sağlıyordu. İnsanlar rahat rahat oturuyorlardı.

Lee, bir gün erkenden kalkıp pazara gitti. Mekân kalabalıktı. Tuhaf bir şekilde karışık bir ahaliye sahipti: Zenciler, Çinliler, Yerliler, Avrupalılar, Araplar ve sınıflandırması zor karakterler. Lee, birkaç tane Çinli ve Zenci melezi, güzel, beyaz dişlere sahip, ince yapık, narin, güzel genç delikanlı gördü.

Kurumuş bacaklı bir kambur, bambudan yapılmış kaba bir pan flüt çalıyordu, yüce dağların hüznünü yansıtan kederli bir Doğu müziği. Derin hüznün içinde aşın duygusallığa yer yoktur. O yüce dağlar kadar kesindir: gerçektir. Oradadır. Onu kavradığınız zaman, yakınamazsınız.

Halk, müzisyenin etrafında kümeleniyor, birkaç dakika dinledikten sonra yürüyüp gidiyorlardı. Küçük suratının üzerindeki gergin derisi yüzünden gerçekten büzülmüş bir kafa gibi görünen genç bir adam, Lee'nin dikkatini çekti. Kırk kilodan ağır değildi.

Müzisyen zaman zaman öksürmekteydi. Bir keresinde, biri kamburuna dokunduğunda, çürümüş siyah dişlerini göstererek hırlamıştı. Lee, kambura birkaç bozukluk verdi. Yanından geçtiği her yüze, ucuz otellerin kapı aralarına ve üst kat pencerelerine bakarak yürümeye devam etti. Açık pembeye boyanmış demir bir karyola, kuruması için asılmış bir gömlek ... yaşamın kırıntıları. Lee, bütün bunları kapmak için, avından cam bir duvarla ayrılmış yırtıcı bir balık gibi hırsla saldırıyordu. Rüyasının kâbussu arayışı içinde burnunun cam duvara çarpışını bir türlü durduramıyordu. Sonunda, elinde eski bir ayakkabıyla, ikindi güneşinin altındaki tozlu bir odanın içinde dikiliyordu.

Şehir, Ekvador'un her yerinde olduğu gibi, şaşırtıcı bir şekilde tarifi mümkün olmayan bir etki üretiyordu. Lee, burada süregiden bir şeylerin olduğunu hissediyordu, yaşamın alt akıntılarından biri ondan gizleniyordu. Burası tuzlukların ve sürahilerinin isimlendirilemeyen müstehcenliklere sahip olduğu kadim Çimu[34] çömlekçiliği bölgesiydi: dört ayak üstünde duran ve sodomistik bir şekilde birleşmiş iki erkek, bir tencerenin kapağının tutacağını oluştururlardı.

(34.- *Çimu:* İnka Krallığı'ndan önce Peru'da en büyük ve en önemli siyasal örgütlenmeyi oluşturan Güney Amerika Yerlileri. Çimuların özgün çömlek işleri, Peru'nun kuzey kıyılarında gelişen And uygarlığının son dönemlerinin tarihlenmesine yardıma olmuştur. Uygarlıkları devasa sulama tesisleri temelinde yürütülen tarıma dayanıyordu. Başkentleri Chan Chan, günümüzde susuzluk nedeniyle tamamen terk edilmiş, ıssız bir yerdir, yhn.)

Bir sınır olmadığında neler olur? Her Şeyin Olduğu Ülke'nin kaderi nedir? İnsanlar devasa kırkayaklara dönüşüyor... kırkayaklar evleri kuşatıyor... bir adam, divana bağlanmış durumda ve üç metre boyunda bir kırkayak onun üzerinde şahlanıyor. Bu gerçeğe uygun mu? İğrenç birtakım dönüşümler mi gerçekleşmiş durumda? Kırkayak sembolünün anlamı nedir?

Lee, bir otobüse bindi ve hattın sonuna kadar gitti. Başka bir otobüse bindi. Irmağa kadar gitti, bir soda içti ve pis ırmağın içinde yüzmekte olan birkaç delikanlıyı izledi. Irmak, sanki yeşilimsi kahverengi suyun içinden isimlendirilemeyen canavarlar yükselebilirmiş gibi görünüyordu. Lee, karşı kıyıda yarım metre uzunluğunda bir kertenkelenin hızla koştuğunu gördü.

Kente geri yürüdü. Bir köşede dikilmekte olan bir grup delikanlının yanından geçti. Oğlanlardan birisi öyle güzeldi ki, görüntüsü Lee'nin duyularını bir tel testeresi gibi kesti. Bilinçsiz ve hafif bir acı haykırışı, Lee'nin dudaklarının arasından yükseldi. Sanki sokağın ismini arıyormuş gibi etrafında döndü. Oğlan yapılan bir espriye gülüyordu, çok tiz bir kahkahası vardı, neşeli ve ibnece. Lee yürümeye devam etti.

On iki ila on dört yaşlan arasında altı ya da yedi oğlan, liman bölgesinde bir çöp yığınında oynuyorlardı. Oğlanlardan biri bir kazığa işiyor ve diğer oğlanlara gülümsüyordu. Oğlanlar Lee'yi fark ettiler. Şimdi oyunları, alttan alta giden bir alayla birlikte, açıkça cinsel bir durum almıştı. Lee'ye baktılar, fısıldaştılar ve gülüştüler. Lee onlara açıkça bakıyordu, çıplak şehvetin soğuk, sert bakışıyla. Sınırsız arzunun yırtıcı ağrısını hissediyordu.

Oğlanlardan birine odaklandı, görüntü keskin ve berraktı, arkadaki diğer oğlanların ve liman bölgesinin kararıp yok olduğu bir teleskoptan görünüyor gibiydi. Oğlan, genç bir hayvan gibi yaşamla titreşiyordu.

Kocaman bir sırıtış, keskin beyaz dişleri göstermekteydi. Yırtık gömleğin altındaki sıska bedene baktı Lee.

Kendisini oğlanın bedeninin içinde hissedebiliyordu. Parça parça anılar ... güneşin altında kuruyan kakao tanelerinin kokusu, bambu evler, ılık kirli bir ırmak, kentin çevresine kümelenmiş bataklıklar ve çöplükler. Diğer oğlanlarla birlikteydi, terk edilmiş bir evin taş zemininde oturuyorlardı. Çatı yok olup gitmişti. Taş duvarlar yerlere dökülüyordu. Duvarların üzerini bürüyen yabani otlar ve asmalar zemin boyunca yayılmıştı.

Oğlanlar yırtık pantolonlarını indiriyorlardı. Lee, pantolonunu çıkarabilmek için ince kalçalarını hafifçe kaldırdı. Taş zemini hissedebiliyordu. Pantolonunu ayak bileklerine kadar indirdi. Dizleri birbirine kenetlenmişti ve diğer oğlanlar onları çekip ayırmaya çalışıyordu. Kendisini bıraktı ve dizlerini ayırdılar. Onlara baktı, gülümsedi, elini midesinin üstünden aşağıya doğru kaydırdı. Ayakta dikilen başka bir oğlan da pantolonunu sıyırdı ve orada elleri kalçalarının üstünde, kalkmış organına bakarak ayakta durdu.

Bir oğlan Lee'nin yanma oturdu ve bacaklarının arasına ulaştı. Lee, sıcak güneşin altında orgazm kararmasını hissetti. Kolunu gerdi ve gözlerinin üstüne koydu. Başka bir oğlan kafasını midesinin üzerine koyarak dinlendi Lee, diğerinin kafasının sıcaklığını hissedebiliyordu ve saçların Lee'nin midesine değdiği yer hafifçe kaşınıyordu.

Şimdi bir bambu evin içindeydi. Bir gaz lambası bir kadının bedenini aydınlatıyordu. Lee, ötekinin bedeni üzerinden kadına duyduğu arzuyu hissedebiliyordu. “Top değilim," diye düşündü. "Bedenimden ayrılmışım"

Lee düşünerek yürümeye devam etti. "Ne yapabilirim? Onları otelime mi götüreyim? Yeterince istekliler. Birkaç Sukre[35] için.” Yapmak istediklerini engelleyen aptal, sıradan ve ayıplayan insanlar için öldürücü bir nefret hissetti. "Bir gün tam istediğim gibi şeylere sahip olacağım.” dedi kendi kendine. "Ve eğer herhangi bir ahlakçı orospu çocuğu bana bir laf ederse, onu ırmaktan bulup çıkaracaklar."

(35.- Sıcre: Bolivya para birimi.)

Lee, planına bir ırmağı dahil etti. Irmakta yaşıyor ve olaylar onu mutlu edecek şekilde gelişiyordu. Kendi otunu, haşhaşını ve kokainini yetiştiriyordu, üstelik her amaca uygun bir hizmetkâr olarak genç bir yerli oğlana sahipti. Tekneler kirli ırmağa demirlemişlerdi. Büyük su sümbülü

kütleleri etrafta yüzüyordu. Irmak karşıdan karşıya en azından yarım mil genişliğindeydi.

Lee, küçük bir parka kadar yürüdü. Bolivar'ı, Lee'nin deyimiyle "Kurtarıcı Aptal"ı[36], başka biriyle el sıkışırken gösteren bir heykel vardı. İkisi de yorgun, sinirli ve sarsıcı bir şekilde top gibi görünüyorlardı, öylesine top görünüyorlardı bu sizi de sarsıyordu. Lee heykele bakarak dikildi. Sonra ırmağı gören taş bir bankın üzerine oturdu. Oturduğu zaman herkes Lee'ye baktı. Lee de onlara baktı. Bir yabancının gözünü üzerine dikmesi konusundaki Amerikalı isteksizliğine sahip değildi. Diğerleri gözlerini başka yönlere çevirdiler, sigaralarını yaktılar ve konuşmalarına devam ettiler.

(36.- Simon Bolivaı'ın (1783-1830) lakabı olan El Ubertadoı'u (İspanyolca "Kurtarıcı"), WSB 'The Liberaâng Fool" olarak yorumluyor, yhn)

Lee, kirli san ırmağa bakarak orada oturdu. Yüzeyin bir santim altını bile göremiyordu. Zaman zaman küçük balıklar bir teknenin önünden sıçrıyorlardı. İşlemeli direkleri ve güzel hatlarıyla yat kulübünün pahalı yelkenli gemileri vardı. Takma motorları ve yarılmış bambu kamaralarıyla ağaç gövdelerinden oyulmuş kanolar vardı. İki eski paslanmış savaş gemisi, ırmağın ortasına demirlemişti - Ekvador Donanması. Lee, orada tam bir saat boyunca oturdu, sonra kalktı ve yürüyerek otele döndü. Saat üç olmuştu. Allerton hâlâ yataktaydı. Lee yatağın kenarına oturdu. "Saat üç, Gene. Kalkma zamanı."

"Ne için?"

"Yaşamını yatakta mı geçirmek istiyorsun? Dışarı gel ve benimle birlikte kenti araştır. Su kıyısında birkaç güzel oğlan gördüm. Gerçek yontulmamış malzemeler. O dişler, o gülümseyişler. Yaşamla titreşen genç oğlanlar."

"Pekâlâ. Saçmalamayı kes."

"Onlar istediğim neye sahipler, Gene? Biliyor musun?"

"Hayır."

"Erkekliğe sahipler, elbette. Ben de sahibim. Kendimin de diğerlerinin olmasını istediğim gibi olmasını isterim. Bedenimden ayrılmışım. Bazı nedenler yüzünden kendi bedenimi kullanamıyorum." Elini, karşısındakinin bedenine koydu. Allerton aniden kaçındı.

"Sorun nedir?"

"Elim kaburgalarımdan aşağıya doğru indireceğini düşündüm."

"Bunu yapmayacaktım. Benim top ya da öyle bir şey mi olduğumu düşünüyorsun?"

"Açıkça konuşmak gerekirse, evet."

"Hoş kaburgaların var. Bana şu kırık olanı göstersene. Şuradaki mi?" Lee elini Allerton'ın kaburgalarının yansı boyunca aşağı doğru indirdi. "Ya da daha aşağıda mı?"

"Öf, git başımdan."

"Ama Gene... Zorundayım, biliyorsun."

"Evet, sanırım öylesin."

"Elbette, eğer bu geceye kadar beklemeyi tercih edersen. Bu tropikal geceler çok romantiktir. Bu şekilde on iki saat kadar kazanmış oluruz ve işi doğru yaparız." Lee ellerini Allerton'ın midesinin üstünde gezdirdi. Allerton'ın birazcık heyecanlandığını görebiliyordu.

"Belki şimdi olsa daha iyi olur. Bilirsin yalnız uyumayı severim," dedi Allerton.

"Evet, biliyorum. Çok kötü. Eğer benim istediğim şekilde olsaydı, kış uykusuna yatmış çıngıraklı yılanlar gibi bütün gece birbirimize sarmalanmış olarak uyurduk."

Lee giysilerini çıkarıyordu. Allerton'ın yanına uzandı. "Teyk biy komacan damyaya dönüşmemiz koykunç bişey olmaz mıydı?" dedi bebek gibi konuşarak. "Seni korkutuyor muyum?"

"Kesinlikle evet."

Allerton'ın, yanıtının alışılmadık yoğunluğu Lee'yi şaşırtmıştı. Doruğa çıktığında Lee'yi kaburgaları etrafında Sertçe sıktı. Derin bir iç çekti ve gözlerini kapadı.

Lee, başparmaklarıyla onun kaşlarını düzeltti. "Nasıl buldun?" diye sordu.

"Çok korkunç değil."

"Ama bazen hoşuna gidiyor değil mi? Tüm iş, demek istiyorum."

"Oh, evet."

Lee, bir yanağı Allerton'ın omzunda olarak sırtüstü uzandı ve uykuya daldı.

Lee, Guayaquil'den ayrılmadan önce pasaport için başvurmaya karar verdi. Elçiliği ziyaret için giysilerini değiştirirken bir yandan da Allerton ile konuşuyordu. "Yüksek ayakkabılar giymek bir işe yaramaz. Konsolos

muhtemelen zarif bir hercai menekşedir[37]... Tatlım, inanabiliyor musun? Yüksek ayakkabılar. Gerçek eski düğmeli ayakkabılardan demek istiyorum. Basitçe söylersem, gözlerimi o ayakkabılardan alamadım. Korkarım ne istediği hakkında hiçbir fikrim yok.'

(37.- Burada sadece bilgi olsun diye şunu belirtiyorum ki, İngilizce'de pansy, yani "hercai menekşe", argoda homoseksüel erkek anlamına gelmektedir, yhn.)

"Dış İşleri'nden toplan temizlediklerini işittim. Eğer bunu yaparlarsa, asgari kadroyla çalışıyorlar demektir . . . Ah, işte buradalar." Lee bir çift sıradan ayakkabı giyiyordu. "Konsolosun yanma girdiğini ve doğrudan yemek için para istediğini düşün . . . arkasına yaslanır ve sanki masasına ölü bir ıstakoz atmışsın gibi bir kokulu mendil çıkarır ve burnunun üzerine tutan 'Beş parasızsın! Gerçekten, neden bu iğrenç açıklamayla bana geldiğini bilmiyorum. Birazcık olsun dikkat gösterebilirdin. Bu tip şeylerin ne kadar nahoş olduğunu anlamalısın. Senin hiç gururun yok mu?'"

Lee, Allerton'a döndü. "Nasıl görünüyorum? Çok iyi görünmek istemiyorum, yoksa pantolonumun içine girmeye çalışıyor olacak. Belki *sen* gitsen daha iyi olur. Bu şekilde pasaportlarımızı yarına kadar alabiliriz."

"Şunu dinle." Lee, bir Guayaquil gazetesini okuyordu. "Salinas'daki veremde savaş kongresinde, Peru delegeleri, toplantıda 1939 savaşında Peru'dan alınan Ekvador topraklarını gösteren büyük haritalarla ortaya çıkmışlar. Ekvadorlu doktorlar da toplantıya saat zincirlerinde Perulu askerlerin sallanan büzülmüş kafalarıyla gidebilirler."

Allerton, Ekvadorlu deniz kurtlarının ortaya koyduğu kahramanca savaşla ilgili bir makale bulmuştu.

"Ekvadorlu neler?"

"Burada dediği bu: *Lobos del Mar.* Bir subay, mekanizması artık çalışmadığı halde kendi silahıyla vurulmuş."

"Bana çok aptalca geldi."

Las Playas'da bir tekne aramaya karar verdiler. Las Playas soğuktu, su dalgalı ve çamurluydu, kasvetli bir orta sınıf tatil yeriydi. Yiyecekler rezildi, ama yemeksiz oda fiyatı neredeyse tam *pension* ile aynıydı. Bir öğle yemeğini denediler. Hiçbir şeysiz ve sossuz bir tabak pirinç. "Aa çekiyorum," dedi Allerton. İçinde, yumuşak, beyaz bir tahta gibi görünen birtakım lifli malzemelerin yüzdüğü tatsız tuzsuz bir çorba. Ana yemek,

yemesi kadar tanımlaması da imkânsız olan isimlendirilemeyen bir et yemeğiydi.

"Aşçı mutfakta kendisine barikat kurmuş. Bu döküntüyü bir delikten dışarıya itiyor," dedi Lee. Yemek, gerçekten de, tahminen hazırlandığı yer olan karanlık, dumanlı bir odanın kapısındaki delikten dışarı çıkarılıyordu.

Ertesi gün Salinas'a gitmek istediklerine karar verdiler. O gece Lee Allerton'la yatmak istedi, ama o reddetti ve ertesi sabah Lee, anlaşmayı hiçe sayarak son seferden bu kadar kısa zaman sonra istediği için üzgün olduğunu söyledi.

"Kahvaltıda özür dileyenlerden hoşlanmam," dedi Allerton.

"Gerçekten," dedi Lee, "Gene, haksız bir avantaj kullanmıyor musun? Sanki birisi junk hastasıymış ve ben junk kullanmıyor muşum gibi. 'Hasta mısın, gerçekten mi? İğrenç durumunu bana niçin anlattığını bilmiyorum. Hasta olsan bile, en azından bunu kendine saklayacak kadar terbiyen olmalı. Hasta insanlardan nefret ederim. Seni aksırır, esner ve öksürürken görmenin ne kadar iğrenç olduğunu anlamalısın. Niçin sana bakmak zorunda kalmayacağım bir yerlere gitmiyorsun? Ne kadar yorucu ya da ne kadar iğrenç olduğun hakkında hiçbir fikrin yok. Senin hiç gururun yok mu?' derdim."

"Bu zaten adil değil," dedi Allerton.

"Adil olması da beklenmiyor. Sadece senin eğlenmen için bir rutin, içinde azıcık doğruluk paylan da var. Acele et ve kahvaltını bitir. Salinas otobüsünü kaçıracağız."

Salinas, bir üst sınıf tatil kasabasının sessiz ve ağırbaşlı havasına sahipti. Boş sezonda gelmişlerdi. Yüzmeye gittikleri zaman kentin bu mevsimde niçin boş olduğunu anladılar: Humboldt akıntısı yaz ayları boyunca suyu soğutuyordu. Allerton suya ayağını soktu ve "Çok soğuk," diyerek girmeyi reddetti. Lee suya daldı ve birkaç dakika boyunca yüzdü.

Zaman, Salinas'ta sanki hızlanmış görünüyordu. Lee, öğlen yemeğini yedi ve kumsalda uzandı. Bir saat ya da en fazla iki saat gibi görünen bir sürenin ardından güneşin gökyüzünde alçaldığını gördü: saat altı. Allerton da aynı şeyi hissettiğini söyledi.

Lee, Yage hakkında biraz bilgi almak için Quito'ya gitti. Allerton, Salinas'ta kaldı. Lee, beş gün sonra geri döndü.

"Yage, Yerliler tarafından Ayahuasca olarak da biliniyor. Bilimsel adı *Bannisteria Caapi."* Lee, yatağın üzerine bir harita yaydı. "And dağlarının Amazon yakasında, yükseklerdeki ormanın derinliklerinde yetişiyor. Puyo'ya kadar gideceğiz. Orası yolun sonu. Orada Yerlilerle ilişkisi olan birini bulup Yage'yi almamız gerekiyor."

Guayaquil'de bir gece geçirdiler. Lee, akşam yemeğinden önce sarhoş oldu ve film boyunca sinemada uyudu. Yatmak ve sabahleyin erken bir başlangıç yapmak için otele döndüler. Lee, kendisine biraz brendi koydu ve Allerton'ın yatağının kenarına otundu. "Bu gece sevimli görünüyorsun," dedi, adamın gözlüklerini çıkarırken. "Küçük bir öpücüğe ne dersin? Ha?"

"Of, git başımdan," dedi Allerton.

"Tamam oğlum, öyle diyorsan. Bir sürü zamanımız var." Lee bardağına biraz daha brendi koydu ve kendi yatağına uzandı.

"Bilirsin, Gene, bu küçük yoksul ülkede sadece fakir insanlar yaşamıyor. Zengin insanlar da var. Quito'ya giden trende bazılarını gördüm. Sanırım arka avlularında havalanmak için bir uçak hazır bekliyordur. Onları uçağın içine televizyon setleri, radyolar, golf sopalan, tenis raketleri ve av tüfekleri yükler ve diğer çöp yığınlarının üzerine ödül kazanmış bir Brahma boğasını yerleştirmeye çalışırken görebiliyorum, bu yüzden uçak yerden kalkamayacaktır.

"Burası küçük, dengesiz ve gelişmemiş bir ülkedir. Ekonomik düzen tam anlattığım şekilde: tüm hammaddeler, kereste, işgücü ve kiralar, çok ucuz. İthalat vergisi nedeniyle bütün işlenmiş mallar çok pahalı. Verginin Ekvador endüstrisini koruması bekleniyor. Ama Ekvador endüstrisi falan yok ki. Burada üretim yok. Üretebilen insanlar üretmeyecekler, çünkü buraya herhangi bir miktarda para bağlamak istemezler. Bir paket temiz nakitle, tercihen Amerikan dolan, hemen ayrılıp gitmek için hazır olmak isterler. Gereksiz bir şekilde tetiktedirler. Zengin insanlar genellikle korkarlar. Bunun nedenini bilmiyorum. Suçluluk kompleksiyle ilgili bir şey, diye düşünüyorum. *Quien sabe?* Sezan psikoanaliz etmeye gelmedim, onun kişiliğini korumaya geldim. Belli bir fiyat karşılığında elbette. Burada ihtiyaç duydukları şey, ezilenleri yerlerinde tutmak için gereken bir güvenlik bölümü."

"Evet," dedi Allerton. 'Toplumdaki görüş birliğini güven altına almalıyız."

"Görüş! Burada ne işletiyoruz, tartışan bir toplum mu? Bana bir yıl ver ve insanların herhangi bir görüşü kalmaz. 'Şimdi hoş tatlı balık başı, pirinç ve oleo margarininden oluşmuş yahniniz için burada sıraya girin ahali. Ve afyonla kanştınlmış çorba hakkınız için de burada.’ Böylece eğer sıranın dışına çıkarlarsa, junk'ı çorbadan çıkarırız ve kıpırdayamayacak kadar zayıflamış bir şekilde, pantolonlarına sıçarak etrafta yatarlar. Yemek alışkanlığı, sahip olabileceğin en kötü alışkanlıktır. Bir başka açı da sıtmadır. Devrimci ruhu yumuşatmak için biçilmiş kaftandır, *zayıflatıcı* bir bela."

Lee gülümsedi. "Yaşlı hümanist bir Alman doktoru hayal et. ‘Pekâlâ, doktor, burada sıtma kotlusunda büyük işler yaptınız. Vakaları neredeyse sıfıra indirdiniz.’ dedim.

" *'Ach,* evet. Yapabileceğimizin en iyisini yapıyoruz, değil mi? Grafikteki bu çizgiyi görüyor musun? Bu çizgi tedavi programımıza başladığımız son on yıl boyunca hastalıktaki inişi gösterir.’

" ‘Evet, doktor. Şimdi bak, bu çizginin geldiği yere geri dönmesini istiyorum.’

" *'Ach,* bunu söylemek istiyor olamazsın.’

"'Ve başka bir şey daha. Özellikle zayıf düşürücü bir kancalı bağırsak kurdu nesli ithal edebilir misin bir bak.’

"Dağ insanlarının ellerindeki battaniyeleri alarak, onları her zaman hareketsiz kılabiliriz, onları donmuş bir kertenkelenin girişkenliğiyle baş başa bırakabiliriz.”

Lee'nin odasının iç duvarlarından biri, penceresiz bir iç oda olan yandaki odanın havalandırılmasını sağlamak için tavanın yaklaşık bir metre aşağısından kesilmişti. Yan odadaki bir adam Lee'ye sessiz olması anlamına gelen İspanyolca bir şeyler söyledi.

"Ah, kes sesini," dedi Lee ayağa fırlayarak. "O deliğin üstüne bir battaniye çivileyeceğim. S.kik havanı keseceğim! Sadece benim iznimle nefes alıyorsun. Pencereleri olmayan bir odada, bir iç odada kalıyorsun. Yani konumunu bil ve o yoksulluktan kokan ağzını kapa!"

Bir *chinga* ve *cabrone'ler* silsilesi yanıtladı.

"Hombre," diye sordu Lee, "En dönde estâ su cultura?"

"Haydi yatalım artık," dedi Allerton. "Yorgunum."

dokuzuncu bölüm

Babahoya'ya bir ırmak teknesiyle gittiler. Hamakların içinde sallandılar, brendilerini yudumladılar ve yanlarından kayıp giden ormanı izlediler. Pınarlar, bataklıklar, güzel berrak akıntılar ve altmış metreye kadar yükselen ağaçlar. Tekne balta girmemiş ormanın sessizliğinin içinde ürettiği çim biçme makinesi vızıltısıyla ırmak boyunca yukarıya çıkarken Lee ve Allerton suskundular.

Babahoya'dan, And Dağları'nı aştıkları bir otobüs yolculuğu yaparak Ambato'ya vardılar, soğuk, sarsıcı ve on dört saatlik bir yolculuk. Orman hattının çok yukarısında, dağ geçidinin üstüne kurulmuş bir kulübede nohuttan oluşan hafif bir yemek için mola vermişlerdi. Gri fötr şapkalı birkaç genç yerli adam, somurtkan bir tevekkülle nohutlarını yiyorlardı. Birkaç kobay kulübenin kirli zemininin üzerinde çığlıklar atarak koşuşturmaktaydı. Onların çığlıkları Lee'ye, çocukken ailesiyle birlikte Price Road'daki yeni evlerine taşınmayı beklerlerken kaldıkları St. Louis'deki Fairmont Oteli'nde sahip olduğu kobayı anımsatmıştı. Kobayın titreyişini ve kafesinin pis kokusunu hatırladı.

Ay ışığı altında ve yüksek And Dağları'nın sürekli esen rüzgârının içinde, soğuk Chimborazo'nun karla kaplı zirvesini geçtiler. Yüksek dağ geçidindeki manzara, sanki Dünya'dan daha büyük, farklı bir gezegene aitmiş gibi görünüyordu. Lee ve Allerton bir battaniyenin altına sığındılar, brendi içiyorlardı, odun dumanının kokusu burun deliklerindeydi. İkisi de soğuk ve rüzgârı dışarıda tutmak için geniş kazakların üstüne geçirilmiş ve fermuarları ağızlarına kadar çekilmiş ordu fazlası ceketler giymişlerdi. Allerton bir hayalet kadar maddesiz görünüyordu; Lee neredeyse onun içinden dışarıdaki boş hayalet otobüsü görebiliyordu.

Ambato'dan Puyo'ya, üç yüz metre derinlikteki bir vadinin kıyısı boyunca gittiler. Şelaleler, ormanlar ve sulak yeşil vadiye inerken yolun üstünden geçerek aşağıya doğru akan akıntılar vardı. Otobüs, zaman zaman yolun üstüne düşmüş büyük kaya parçalarını temizlemek için durdu.

Lee, otobüste otuz yıldır ormanda yaşayan Morgan isimli eski bir maden arayıcısıyla konuşuyordu. Lee, adama, Ayahuasca hakkında sorular

sormaktaydı.

"Heriflerin üzerinde afyona benzer bir etkisi oluyor," dedi Morgan. "Onu bütün Yerlilerim kullanıyor. Ayahuasca aldıkları zaman, onları üç gün boyunca asla verimli çalıştıramıyorum."

"Onun satıldığı bir pazar yeri olmalı," diye düşünüyorum dedi Lee.

"İstediğin miktarda alabilirim.” dedi Morgan.

Shell Mara'nın prefabrike bungalovlarının yanından geçtiler. Shell Şirketi iki yıl ve yirmi milyon dolar harcamış, hiç petrol bulamamış ve oradan çekilip gitmişti.

Puyo'ya gecenin geç saatinde girdiler ve süpermarketin yanında, harabe durumda bir otelde, oda buldular. Lee ve Allerton, sohbet edemeyecek kadar yorulmuşlardı ve hemen uykuya daldılar.

Ertesi gün Koca Morgan, Ayahuasca bulmayı denemek için Lee'yle birlikte etrafta dolaşmaya çıktı. Allerton hâlâ uyuyordu. Bir uzak durma duvarına çarptılar. Adamın biri, ertesi gün biraz getirebileceğini söyledi. Lee, herifin hiçbir şey getirmeyeceğini biliyordu.

Melez bir zenci kadın tarafından işletilen küçük bir meyhaneye gittiler. Kadın, Ayahuasca'nın ne olduğunu bilmiyormuş rolü yapıyordu. Lee, Ayahuasca'nın yasalara aykırı olup olmadığını sordu. "Hayır," dedi Morgan, "ama insanlar yabancılardan şüpheleniyorlar."

Sıcak su, şeker ve tarçınla karıştırılmış aguardiente içerek oturdular. Lee, işinin büzülmüş kafalar üzerine olduğunu söyledi. Morgan bir büzülmüş kafa tesisi kurabileceklerini belirtti. "Montaj hattında yuvarlanarak ilerleyen kafalar," dedi. "Bu kafaları herhangi bir fiyata satın alamazsınız. Devlet bunu yasakladı, biliyorsun. Namussuz herifler, kafalarını satmak için insanları öldürüyorlardı."

Morgan, eski pis şakalar hakkında bitip tükenmek bilmeyen bir sermayeye sahipti. Kanada'dan gelmiş ve burada takılan bir herif hakkında konuşuyordu.

"Peki, buraya nasıl gelmiş?" diye sordu Lee.

Morgan kıkırdadı. "Hepimiz buraya nasıl geldik ki? Hepimizin kendi ülkelerinde birer bela lekesi vardır, değil mi?"

Lee, hiçbir şey söylemeden başını sallayarak onayladı.

Koca Morgan, etraftan toplaması gereken bir miktar parayı toplamak için öğleden sonra otobüsüyle Shell Mara'ya geri döndü. Lee, Puyo

yakınlarında çiftçilik yapan Sawyer adında bir Hollandalıyla konuştu. Sawyer, ona Puyo'nun birkaç saat dışında, ormanda yaşayan Amerikalı bir botanikçi olduğunu söyledi.

"Bir ilaç geliştirmeye çalışıyor. İsmini unuttum. Eğer bu ilacı konsantre etmeyi başarırsa, zengin olacağını söylüyor. Şimdi zor günler geçiriyor. Herifin orada yiyecek hiçbir şeyi yok."

'Tıbbi bitkilerle ilgileniyorum," dedi Lee. "Ona bir ziyarette bulunabilirim. "

"Sizi gördüğüne sevinecektir. Ama yanma biraz un, çay ya da öyle bir şeyler al. Orada hiçbir şeyleri yok."

"Bir botanikçi. Ne şans," diyordu Lee, daha sonra Allerton'a. "Bizim adamımız o. Yarın gidiyoruz"

"Geçerken öylesine uğradık numarası yapmamız çok zor," dedi Allerton. "Ziyaretimizi ona nasıl açıklayacaksın?"

“Bir şeyler düşüneceğim. En iyisi, ona doğrudan Yage bulmak istediğimi söylemek. Bu işte belki hepimiz için bol para olduğunu belirtirim. Duyduğuma göre artık beş parasız kalmış. Ona bu durumda rastladığımız için şanslıyız. Eğer kumarda kazanmış ve Puyo'nun genelevlerinde ayakkabılardan şampanya içiyor olsaydı, bana birkaç yüz sucrelik Yage satmak mezvusuyla pek ilgilenmezdi. Ve, Gene, İsa aşkına, bu karakteri ele geçildiğimizde, lütfen 'Sanırım Doktor Cotter'sınız.’ deme sakın."

Puyo'daki otel odası rutubetli ve soğuktu. Boşalan yağmur yüzünden caddenin karşısındaki evler, su altındaki bir şehir gibi bulanık görünüyordu. Lee, yatağın üzerindeki eşyaları topluyor ve onları su geçirmez kauçuk bir torbaya tıkıştırıyordu. Bir .32'lik otomatik tabanca, yağlı ipeğe sarılmış birkaç kutu şarjör, küçük bir kızartma tavası, tenekelerin içine yerleştirilmiş ve yapıştırıcı bantlarla kapatılmış çay ve un, iki quartlık bir Puro likörü.

"Bu içki şişesi en ağır eşya ve şişenin kenarları keskin," dedi Allerton. "Niye onu burada bırakmıyoruz?"

"Herifin dilini çözmeliyiz," dedi Lee. Torbayı düzeltti ve Allerton'a yeni pırıl pırıl bir maşete verdi.

"Yağmur durana kadar bekleyelim," dedi Allerton.

"Yağmur durana kadar bekleyelim!" Lee gürültülü, yapmacık bir kahkaha atarak yatağın üzerine çöktü. "Hah hah hah! Yağmur durana kadar

bekleyelim! Buralardakilerin şöyle bir deyişleri var, 'Sana olan borcumu Puyo'da yağmur durduğu zaman ödeyeceğim' Hah hah."

"Buraya geldiğimiz ilk iki gün hava açıktı."

"Biliyorum. Bu bir modern zamanlar mucizesi Yerel papazı yüceltmek için herkes kiliseye gidiyor. *Vâmonos, cabrân."*

Lee, Allerton'ın omzuna vurdu ve ana caddenin ıslak parke taşlarının üzerinde kayarak yağmur altında yürümeye başladılar.

Patika, çamur yığınını aşmak için ağaç kütüklerinden yapılmıştı. Patikadaki kütüklerin üzeri incecik bir çamur tabakasıyla kaplanmıştı. Kaymayı engellemek için uzun bambular kesilip yerleştirilmişti, ama onların üzerinde de çok yavaş yürünebiliyordu. Patikanın iki tarafında da sert tahtalı ağaçlardan oluşan balta girmemiş bir orman yükseliyordu ve ağaçların altlarında yetişen bitkiler pek yoktu. Her yer suydu, pınarlar, akıntılar, berrak soğuk su ırmakları.

"Alabalık yetişmesi için iyi bir su," dedi Lee.

Cotter'ın yerinin nerede olduğunu sormak için birkaç evde durdular. Herkes dümdüz gitmeleri gerektiğini söylüyordu. Daha ne kadar vardı? İki, üç saat. Belki daha fazla, ama bu iş çok daha uzun sürecek gibiydi. Patikada rastladıkları bir adam el sıkışmak için maşetesini diğer eline aktardı ve hemen şöyle konuştu, "Cotter'ı mı arıyorsunuz? Şimdi evindedir".

"Ne kadar uzakta?" diye sordu Lee.

Adam, Lee ve Allerton'a baktı. "Yaklaşık üç saat daha zamanınızı alır."

Yürüdükçe yürüdüler. Artık vakit öğleden sonrayı geçmişti. Sonraki evde kimin soracağını seçmek için yazı tura attılar. Allerton kaybetti.

"Üç saat daha diyor," dedi Allerton.

"Son altı saattir bunu duyuyoruz."

Allerton dinlenmek istedi. "Hayır," dedi Lee. "Eğer dinlenirsen bacakların tutulur. Bu yapabileceğin en kötü şeydir."

"Sana bunu kim söyledi?"

"Koca Morgan."

"İyi, Morgan ya da değil, ben dinleneceğim."

"Bu işi çok uzatma. Eğer karanlıkta yılanlar ve jaguarların üstünde tökezlersek ve *quebraja*'lara - bu, onların su akıntılarıyla kesilen derin yarıklara verdikleri isimdir - düşüp kalırsak burası dikkate değer bir

cehennem halini alacaktır. Yarıkların bazıları yirmi metre derinliğinde, bir metre genişliğindeymiş. Yani içine düşmek için yeterince yer var."

Dinlenmek için terk edilmiş bir evde durdular. Duvarlar yıkılmıştı ama sevimli görünen bir çatısı vardı. "Burada birazcık durabiliriz," dedi Allerton, çevresine bakınarak.

"Kesinlikle birazcık. Battaniyemiz yok."

Cotter'ın yerine ulaştıklarında karanlık çökmüştü; bir açıklığın içinde üstü sazlarla örtülü küçük bir kulübeydi, Cotter ellilerinin ortasına gelmiş, tel gibi incecik ufak tefek bir adamdı. Lee, karşılanmalarının bir parça soğuk olduğunu gözlemledi. Lee likörü çıkardı ve hepsi birer içki aldılar. Cotter'ın karısı, geniş yapılı, güçlü görünümlü, kızıl saçlı bir İcadındı ve Puro likörünün gazyağı tadını gidermek için tarçınlı çay yaptı. Lee, üç kadehle sarhoş oldu.

Cotter, Lee'ye bir sürü soru soruyordu. "Buraya nasıl geldiniz? Nerelisiniz? Ne kadar süredir Ekvador'dasınız? Size benden kim bahsetti? Turist misiniz yoksa bir iş gezisine mi çıktınız?"

Lee sarhoş olmuştu. Yage veya Ayahuasca aradığını açıklayarak junky argosuyla konuşmaya başladı. Anladığına göre Ruslar ve Amerikalılar bu ilaç üzerinde deneyler yapıyordu. Lee, eğer bir anlaşmaya varılabilirse, bu işte herkes için para olabileceğini fark ettiğini anlattı. Lee konuştukça, Cotter'ın tavırları daha da soğuklaşıyordu. Adamın şüphelendiği açıktı, ama niçin ya da neden şüphelendiğine, Lee bir türlü karar veremiyordu.

Akşam yemeği, ana içeriğinin bir tür lifli kök ve muzdan oluştuğu düşünülürse oldukça iyiydi. Akşam yemeğinin ardından Cotter'ın karısı "Bu çocuklar oldukça yorulmuş olmalı, Jim," dedi.

Cotter, gücünü çevrilen bir maniveladan alan bir fenerle yol gösterdi. Yarılmış bambulardan yapılmış seksen santim genişliğinde portatif bir karyolaydı. "Sanırım ikiniz de buraya sığabilirsiniz," dedi. Bayan Cotter, portatif karyolanın üzerine şilte olarak bir battaniye ve örtü olarak kullanılacak başka bir battaniye daha seriyordu. Lee, portatif karyolanın duvar tarafına yattı. Allerton dış tarafa uzandı ve Cotter üstlerine bir cibinlik ayarladı.

"Sivrisinekler mi?" diye sordu Lee.

"Hayır, vampir yarasalar," dedi Cotter kısaca. "İyi geceler."

"İyi geceler."

Yaptıkları uzun yürüyüş yüzünden Lee'nin kaslan ağrıyordu. Çok yorgundu. Bir kolunu Allerton'ın omzuna doladı ve oğlanın bedenine doğru sokuldu. Ilık bir temasla birlikte derin bir şefkat duygusu, Lee'nin bedeninden dışarıya doğru aktı. Biraz daha sokuldu ve Allerton'ın omzunu nazik bir şekilde okşadı. Allerton sinirli bir şekilde kımıldandı ve Lee'nin kolunu iterek uzaklaştırdı.

"Gevşe ve uyu, olur mu," dedi Allerton. Sırtı Lee'ye dönük olarak yan yattı. Lee kolunu geriye doğru çekti. Bütün bedeni sarsılarak büzüldü. Elini yavaşça yanağının altına koydu. Sanki bir iç kanama geçiriyormuş gibi çok derin bir acı hissetti. Gözyaşları, yüzünden aşağıya boşanıyordu.

Ship Ahoy’un önünde dikiliyordu. Mekân terk edilmiş görünüyordu. Birinin ağladığını duydu. Küçük oğlunu gördü, dizlerinin üzerine çöktü ve çocuğu kollarına aldı. Ağlama sesi yaklaşmıştı, bir keder dalgası, artık bedeni hıçkırıklarla sarsılarak ağlayan oydu.

Küçük Willy'yi göğsünün üzerinde sıktı. Bir grup insan mahkûm giysileriyle orada dikiliyordu. Lee onların orada ne yaptığını ve niçin ağladığını merak ediyordu.

Lee uyandığında, üzerinde hâlâ rüyasının derin kederini hissediyordu. Bir elini Allerton'a doğru uzattı, sonra geri çekti. Yüzünü duvara çevirmek için etrafında döndü.

Ertesi sabah, Lee kendisini kurumuş, rahatsız ve duygusal olarak boşalmış hissediyordu. Cotter'ın .22'lik tüfeğini ödünç aldı ve Allerton'la birlikte, ormana bir göz atmak için çıktılar. Orman içinde canlı yokmuş görünüyordu.

"Cotter, bana, Yerlilerin bu alandaki oyunun büyük bölümünü temizlediklerini söyledi," dedi Allerton. "Hepsinin Shell için çalışarak kazandıkları parayla aldıkları av tüfekleri varmış."

Bir patika boyunca yürüdüler. Bazıları otuz metrenin üstünde olan ve asmalar tarafından kaplanmış devasa ağaçlar, gün ışığını kesiyordu.

'Tanrı bize canlı bir yaratık öldürmeyi bahşedecek mi," dedi Lee. "Gene, orada cıyaklayan bir şey duyuyorum. Gidip onu vurmayı deneyeceğim."

"Nedir o?"

"Nereden bileyim? Canlı, değil mi?"

Lee, patikanın yarandaki çalılıkların arasından içerilere daldı. Bir asmaya takıldı ve testere dişli bir bitkinin üzerine düştü. Kalkmaya çalıştığında, yüzlerce keskin nokta giysilerini yakalayarak etine battı.

"Gene!" diye bağırdı. "Bana yardım et. İnsan yiyen bir bitki tarafından yakalandım. Gene, maşeteyle keserek beni kurtar!"

Ormanda hiçbir hayvan göremediler.

Cotter, muhtemelen Yerlilerin kullandığı ok zehrinden küran ayırmanın bir yolunu bulmaya çalışıyordu. Lee'ye bölgede san kargalar ve aşın derecede zehirli dikenleri olan san kedibalıkları olduğunu söyledi. Karısı bir seferinde onların dikenlerine dokunmuştu ve Cotter, Kadının çektiği yoğun acıyı kesmek için ona morfin vermek zorunda kalmıştı. O bir tıp doktoruydu

Lee, Maymun Kadın hikâyesine vuruldu: bir erkek ve kız kardeş, kökler, küçük sulu meyveler, yemişlerle basit ve sağlıklı bir yaşam sürmek için Ekvador'un bu bölgesine gelmişlerdi. İki yıl sonra, bir arama grubu onları kendilerinin yaptıkları koltuk deynekleriyle topallayarak yürürken, dökülmüş dişleri ve yan iyileşmiş çatlaklar yüzünden acı içinde inilderken bulmuştu. Görünüşe göre, bölgede hiç kalsiyum yok gibiydi. Tavuklar yumurtlayamıyorlardı, çünkü yumurtanın kabuğunu oluşturacak hiçbir şey yoktu. İnekler süt veriyorlardı, ama sulu ve yarı şeffaftı, sütün içinde hiç kalsiyum yoktu.

Erkek kardeş uygarlığa ve bifteklere geri döndü ama Maymun Kadın hâlâ oradaydı. İsmini maymunların ne yediğini izleyerek kazanmıştı: bir maymunun yediği her şeyi o da yiyebilirdi, herkes yiyebilirdi. Bu yararlı bir bilgidir. Eğer ormanda kaybolmuşsanız, bu çok yararlı bir bilgidir. Aynı zamanda yanınızda birkaç kalsiyum tableti getirmek de çok yararlıdır. Cotter'ın karısı bile dişlerini tamamen kaybetmişti. Onunkilerse çoktan gitmişti.

Değerli kürar notlarının peşindeki sinsi insanlardan evini koruyan bir buçuk metrelik bir engerek yılanı vardı. Aynı zamanda akıllı ama huysuz ve küçük keskin dişlerle donanmış iki minik maymunu, iki parmaklı tembel hayvanı vardı. Tembel hayvanlar, ağaçlarda bir meyve gibi yaşarlar, aşağı yukarı sallanarak gezinir ve bebek ağlaması gibi bir ses çıkarırlar. Yerde acizdirler. Bizimkisi yerde yatıyordu. etrafında dönerek çırpındı ve tısladı, Cotter onları hayvana dokunmamaları konusunda uyardı, boynunun arkasından bile dokunmamalıydılar, çünkü güçlü ve keskin pençeleriyle

arkasına erişebilir ve anında birinin elini yakalayarak onu ağzına çeker ve ısırmaya başlayabilirdi.

Lee Ayahuasca hakkında sorular sorduğunda, Cotter kaçamak davranıyordu. Yage ve Ayahuasca'nın aynı bitki olduğuna emin olmadığını söyledi. Ayahuasca, *brujeria* -büyücülük- ile ilgiliydi. Kendisi bir beyaz *brujo*'ydu. *Brujo* sırlarına erişmiş birisiydi. Lee'nin böyle bir bilgisi yoktu.

"Onların güvenlerini kazanmak yıllarınızı alır."

Lee, bu konuda harcayacak yılları olmadığını söyledi. "Bana biraz alamaz mısınız?" diye sordu.

Cotter ona ters ters baktı. "Üç yıldır buralardayım," dedi.

Lee, bir bilim adamı gibi davranmayı denedi. "Hacın özelliklerini incelemek istiyorum," dedi. "Deney olarak biraz almak istiyorum."

"Şey, sizi Canela'ya götürebilirim ve orada *Brujo* ile konuşabilirim," dedi Cotter. "Ben söylersem size biraz verebilir."

"Bu çok iyi olur," dedi Lee.

Cotter, daha sonra Canela'ya gitmek hakkında başka bir şey söylemedi. Malzemelerinin ne kadar az olduğu, kürar üzerine yaptığı deneylerinin dışında kendisine ayıracak hiç zaman kalmadığı hakkında birçok şey söyledi. Üç gün sonra Lee, artık orada zaman harcadığını gördü ve Cotter'a ayrılacaklarını söyledi. Cotter rahatlayışını gizlemek için hiçbir çaba harcamadı.

epilog: mexico city'ye dönüş

Panama'ya ne zaman gitsem, şehir sanki soysuzlaştırıcı bir hastalığın eline düşmüş gibi, bir ay, iki ay, altı ay daha hiçliğe doğru kaymıştır. Aritmetik diziden geometrik diziye bir geçiş oluşmuş gibidir, Pezevenkler, fahişeler ve çekinik genlerden oluşmuş bu melez kentin içinde, çirkin, şerefsiz ve insan seviyesine ulaşamamış bir şey, Kanal'daki bu rezil sülüğü pişiriyordu.

Nemli bir sıcaklığın içinde, serserilerin yarattığı dumanlı bir sis, Panama'nın üzerinde asılı durmaktadır. Buradaki herkes paranoyak düzeyde telepatiktir. Fotoğraf makinemle yürüyerek çevrede dolanıyordum ve Eski Panama'da bir kireçtaşı kayalığının üstünde, ahşaptan ve oluklu demir levhalardan yapılmış derme çatma bir kulübe gördüm, önünde bir sundurma vardı. Sıcak gri gökyüzünde, üzerinde daireler çizerek dönüp duran albatros ve akbabalarla birlikte bu urun fotoğrafını çekmek istedim. Fotoğraf makinesini tutan ellerim terden kayganlaşmıştı ve gömleğim bedenime ıslak bir prezervatif gibi yapışmıştı.

Kulübedeki çirkin bir kocakarı fotoğraf çektiğimi gördü. Onlar, özellikle Panama'dakiler, fotoğraflarını çektiğinizi her zaman anlarlar. Ne olduklarını açıkça göremediğim birkaç kılıksız herifle sinirli bir durum değerlendirmesine girişti. Ardından tehlikeli görünen bir balkonun kenarına doğru yürüdü ve bana belirsiz bir düşmanlık jesti yaptı.

Pek çok sözde ilkel varlık, fotoğraf makinelerinden korkar. Fotoğrafta müstehcen ve uğursuz bir şeylerin var olduğu bir gerçektir, hapsetmeye, dahil etmeye duyulan bir arzu, elde etmeye uğraşmanın cinsel yoğunluğu. Yürümeye devam ettim ve beyzbol oynayan - genç, canlı, bilinçsiz - birkaç oğlanın görüntülerini çektim. Asla başlarını çevirip benim tarafıma doğru bakmadılar.

Aşağıya liman bölgesine indiğimde, bir balıkçı teknesinde esmer tenli genç bir Yerli gördüm. Onun fotoğrafını çekmek istediğimi biliyordu ve ne zaman fotoğraf makinesini çekme pozisyona getirsem bir genç erkek somurtkanlığıyla başını kaldırarak yukarıya bakıyordu. Sonunda onu yorgun bir hayvan zerafetiyle teknenin pruvasına yaslanmış bir şekilde, boş

boş bir omzunu kaşırken yakaladım. Sağ omzu ve köprücük kemiği arasında uzun beyaz bir yara izi vardı. Fotoğraf makinemi bir kenara koydum ve sıcak beton duvara yaslanarak ona baktım. Aklımda, yara izinin üstünde parmağımı gezdiriyordum, çıplak bakır göğsünden ve midesinden aşağıya doğru iniyordum, her hücrem yoksunluk içinde ağrıyordu. 'Tanrım,'' diye mırıldanarak duvardan ayrıldım ve fotoğrafı çekilebilecek bir şeylere bakınarak yürüyüp gittim.

Fötr şapkalı bir Zenci, pis bir kireçtaşı tesisine kurulmuş ahşap bir evin veranda parmaklığına dayanmış duruyordu. Bir sinema ilan tahtasının altında, sokağın karşısındaydım. Fotoğraf makinemi her hazırladığımda şapkasını kaldırıyor ve delice lanetler mırıldanarak bana bakıyordu. Sonunda onu bir sütunun arkasından yakaladım. Bu herifin üstündeki balkonda, gömleksiz genç bir adam çamaşır yıkıyordu. Sahip olduğu
Zenci ve Yakın Doğu kanını görebiliyordum, yuvarlak yüzünü ve *cafe-au-lait* melez tenini, tek bir kasın bile görünmediği, ayırt edici hiçbir özelliği olmayan bir etin oluşturduğu dümdüz bedenini. Çamaşırını yıkarken tehlike kokusu almış bir hayvan gibi başını kaldırıp etrafına bakındı. Onu tesisin saat beş düdüğü çalarken yakaladım. Eski bir fotoğrafçı hilesidir. İlgi dağıtıcı bir şeyi bekle.

Bir rom kola için Chico's Bar’a girdim. Bu mekânı da Panama'daki diğer barları da hiçbir zamdan sevmemiştim, ama burası dayanılabilirdi ve müzik kutusunda birkaç iyi parça vardı. Şimdiyse, endişeli bir ineğin böğürtülerine benzeyen korkunç Oklahoma honky tonk[38] müzikleri dışında başka bir şey yoktu: 'Tabutuma Çiviler Çakıyorsun'' - ''Honky-Tonk Meleklerini Yaratan Tanrı Değildi'' - ''Senin Yalana Yüreğin''.

(38.- *Honky Tonk* : Argoda gürültülü ve pis batakhaneler anlamına gelen bu tanımlamayı çok sevdiğim için böylece bırakmayı seçiyorum, yhn.)

Batakhanedeki askerlerin hepsinde, Kanal Bölgesi'ne özgü, hafif sarsak bir görüntü vardı: inek gibiydiler, duygusuzlaşmışlardı, sanki özel bir askeri süreçten geçmiş ve sezgi düzeyindeki temaslara karşı bağışıklık kazanmışlardı, telepatik verici ve alıcıları kesilip atılmıştı. Onlara bir soru sorduğunuz zaman, hiçbir dostluk ya da düşmanlık belirtmeden yanıtlarlardı. Sıcaklık yoktu, temas yoktu. Sohbet etmek olanaksızdır. Söyleyecek hiçbir şeyleri yoktur. B sınıfı kızlara içkiler ısmarlayarak otururlar, kızların sinekler gibi başlarından savdıkları cansız ataklar yaparlar ve müzik kutusundaki o sızlanan müziği çalarlardı. Sivilceli ve şiş suratlı

genç bir adam, bir kızın göğsüne dokunmaya uğraşıyordu. Kız elini ittirerek uzaklaştıracak, ardından da herif, otonom bir böcek yaşamına sahipmiş gibi mıncıklama işine geri dönecekti.

Bir B sınıfı kız yanıma oturdu ve ona bir içki ısmarladım. Ama kız, yine de iyi bir Scotch söyledi. "Panama, senin sahtekâr girişkenliğinden nasıl da nefret ediyorum," diye düşündüm. Kızın kuş kadar beyni ve sanki kaydelmiş gibi, mükemmel bir Amerikan İngilizcesi vardı. Aptal insanlar, bir dili çok çabuk ve kolayca öğrenebilirler, çünkü içlerinde yeni öğrendikleri dili dışarıda tutmaya çalışacak hiçbir şey yoktur.

Bir içki daha istedi. "Hayır," dedim.

"Niye bu kadar cimrisin?" dedi.

"Bak," dedim, "eğer param biterse, benim içkilerimi kim satın alacak, sen mi?"

Şaşırmış görünüyordu ve yavaşça "Evet," dedi. "Haklısın. Özür dilerim."

Ana cadde boyunca yürüdüm. Bir pezevenk kolumu yakaladı. "Elimde on dört yaşında bir kız var, Jack. Porto Riko'lu. Ne dersin?"

"Daha şimdiden orta yaşlı olmuş bile," dedim. "Altı yaşında bir bakire istiyorum ve o sizi beklemek için mühürlenmiş bokundan da istemem. Bana elindeki on dört yaşındaki deliyi yutturmaya çalışına." Herifi orada ağzı bir karış açık kalmış bir şekilde bırakıp gittim.

Birkaç Panama şapkasının fiyatını öğrenmek için bir dükkâna girdim. Tezgâhın ardındaki genç adam şarkı söylemeye başladı: "Arkadaşlık kur, para kaybet."

"Bu güzel piç kesinlikle beni dolandırmaya çalışıyor," diye karar verdim.

Bana birkaç tane iki dolarlık şapka gösterdi. "On beş dolar." dedi.

"Fiyatlarınız çizgiyi epeyce aşmış," dedim, geri döndüm ve yürüyüp gittim. Benim peşimden caddeye kadar çıktı: "Bir dakika, Bayım." Yürümeye devam ettim.

O gece, tekrarlanan bir rüyayı gördüm: Mexico City'ye dönmüştüm ve Art Gonzalez ile konuşuyordum, Allerton'ın eski oda arkadaşlarından biriyle. Ona Allerton'ın nerede olduğunu sordum, "Agua Diente'de" dedi. Orası, Mexico City'nin güneyinde bir yerdi ve oraya bir otobüs hattı olup olmadığını araştırıyordum. Birçok kez rüyalarımda Mexico City'ye döndüm, Art’la ya da Allerton'ın en iyi arkadaşı olan Johnny White ile konuşuyor ve onun nerede olduğunu soruyordum.

Mexico City'ye uçtum. Havaalanında yürürken biraz sinirliydim; bir polis veya Göçmen Bürosu'ndan bir müfettiş beni fark edebilirdi. Uçakta karşılaştığım çekici genç bir turistin yanına yapışmaya karar verdim. Şapkamı paketlemiştim ve uçaktan çıkarken gözlüklerimi çıkartmıştım. Fotoğraf makinemi omzumun üstünden sallandırdım.

"Kente taksiyle gidelim. Yol parasını bölüşürüz. Böyle daha ucuz olur," dedim benim turiste. Havaalanı boyunca bir baba oğul gibi yürüdük. "Evet," diyordum "Guatemala'daki o yaşlı herif benden Palace Hotel'den havaalanına kadar iki dolar istedi. Ona *uno* dedim." Bir parmağımı havaya kaldırdım. Hiç kimse bize bakmıyordu. İki turisttik.

Bir taksiye bindik. Şoför, ikimiz için kent merkezine on iki pezo istedi.

"Bekle bir dakika" diye İngilizce konuştu turist. 'Taksimetre yok Taksimetren nerede? Bir taksimetren olması gerekiyor."

Şoför, benim, taksimetre olmaksızın havayolu yolcularını kente taşıma yetkisi olduğunu ona açıklamamı istedi.

"Hayır!" diye bağırdı turist. "Ben turist değilim. Mexico City’de oturuyorum. *Sabe* Hotel Colmena? Hotel Colmena'da oturuyorum. Beni kente götür, ama sana taksimetrede yazanı öderim. Polis çağırırım. *Policia*. Yasalara göre bir taksimetren olmalı."

"Aman Tamun," diye düşündüm. "Bütün ihtiyaç duyduğum şey de buydu, bu pislik polis çağıracaktı. Taksinin etrafında dolanan polisleri görebiliyordum, ne yapacaklarını bilemiyorlar ve diğer polisleri çağırıyorlardı. Turist bavuluyla taksiden indi. Oynadığı oyunu sürdürüyordu.

"Hemen policia çağıracağım."

'Tamam," dedim, "ama yine de ben bu taksiyi tutacağım. Kente daha ucuza gidemem... *Vâmonos"* dedim şoföre.

Sears'ın yanında, sekiz pezoluk bir otele kaydımı yaptırdım ve midem heyecandan buz olarak Lola'nın yerine doğru yürüdüm. Barın yeri değişmişti, mekân yeni mobilyalarla yeniden düzenlenmişti. Ama barın arkasında, altın dişleri ve bıyığıyla aynı barmen dikiliyordu.

"Cömo estâ?" dedi. El sıkıştık Nerelerde olduğumu sordu ve ona Güney Amerika dedim. Bir Delaware Punç alarak oturdum. Mekân boştu ama er ya da geç tanıdığım birileri buraya gelmek zorundaydı.

Binbaşı içeri girdi. Emekliye ayrılmış bir asker, kır saçlı, hareketli, tıknaz. Binbaşı'yla listeyi gözden geçirdim:

"Johnny White, Russ Morton, Pete Crowly, Ike Scranton?"

"Los Angeles, Alaska, Idaho, bilmiyorum, hâlâ buralarda. Her zaman buralardadır."

"Ve aa, peki, Allerton'a ne oldu?"

"Allerton mı? Onu tanıdığımı sanmıyorum."

"Görüşürüz."

"İyi geceler, Lee. Takıl kafana göre."

Sears'a kadar yürüdüm ve dergilere baktım. *Taşaklar: Gerçek Erkekler İçin* adlı bir delgide, ağaçta sallandırılmış bir Zenciye bakıyordum: "Onların Budala Çocukları Sallandırdığını Gördüm." Omzuma bir el dokundu. Döndüm ve Gale'le karşılaştım, başka bir emekli asker. Üstüne iyileşmiş bir ayyaşın bastırılmış havası sinmişti. Listeyi tek tek sordum.

"Neredeyse hemen herkes gitti," dedi Gale. "Zaten bu herifleri hiç görmüyorum, artık Lola'nın yerine takılmıyorum."

Allerton'ı sordum.

"Allerton mı?"

"Uzun ince bir çocuk. Johnny White ve Art Gonzalez'in arkadaşı."

"O da gitti."

"Ne kadar oldu?" Gale ile konuşurken sakin davranmaya ve öylesine konuştuğumu gösterme çabasına gerek yoktu. O hiçbir şeye dikkat etmezdi.

"Onu, yaklaşık bir ay kadar önce caddenin karşısında gördüm."

"Görüşürüz."

"Görüşürüz."

Dergiyi yavaşça yerine koydum, dışarıya doğru yürüdüm ve bir direğe yaslandım. Sonra Lola'nın yerine döndüm. Burns, bir masada oturuyor ve sakat eliyle bira içiyordu,

"Etrafta çok az insan kaldı. Johnny White, Tex ve Crosswheel, Los Angeles'dalar."

Eline bakıyordum.

"Allerton hakkında bir şey duydun mu?" diye sordu.

"Hayır," dedim.

"Güney Amerika'ya ya da öyle bir yerlere gitti. Bir albayla. Allerton, onun yanında rehber olarak gitti."

"Ya? Gideli ne kadar oldu?"

"Yaklaşık altı ay."

"Benim ayrılışımdan hemen sonra demek ki."

"Evet. Tam o sıralarda."

Burns'ten Art Gonzalez'in adresini aldım ve onu görmeye gittim. Otelinin karşısında bir dükkânda oturmuş bira içiyordu ve beni görünce seslenerek çağırdı. Evet, Allerton yaklaşık beş ay önce ayrılmıştı, bir albay ve karısının yanında rehber olarak gitmişti.

"Guatemala'da arabayı satacaklardı. 48 model bir Cadillac. İş hakkında sağlam olmayan bir şeyler olduğunu hissediyordum. Ama Allerton bana asla kesin bir şey söylemedi. Onun nasıl olduğunu bilirsin." Allerton hakkında bir şey duymamış olmama şaşırmış gibiydi. "Gittiğinden beri, hiç kimse onun hakkında bir şey duymadı. Bu beni endişelendiriyor."

Onun nerede olduğunu ve neler yapıyor olabileceğini düşündüm. Guatemala pahalı bir yerdi; San Salvador pahalı ve küçük bir yerdi. Costa Rica? Yolda gelirken San Jose'de durmadığıma pişman olmuştum.

Gonzalez ve ben, nedir ve daha neler oluyor rutinine biraz takıldık. Mexico City, bir uzay zaman yolculuğu terminalidir, bineceğiniz trenini beklerken hızlı bir içki çaktığınız bir bekleme odasıdır. İşte bu yüzden Mexico City veya New York'ta olmaya katlanabiliyorum. Orada saplanıp kalmazsınız; orada olmanız gerçeği yüzünden, aslında bir yolculuktasınızdır. Ama Panama'da, dünyanın yolların bu kesişme noktasında, kesinlikle dokularınızı yaşlandırıyorsunuzdur. Bedeninizin yer değiştirmesi için Pan Am veya Dutch Line ile bir düzenleme yapmak zorundasınızdır. Yoksa, orada kalırsınız ve rutubetli sıcağın içinde, galvanize edilmiş demir bir çatının altında çürürsünüz.

O gece rüyamda, Orta Amerika'nın durgun sularının birinde saklanan Allerton'ı sonunda bulduğumu gördüm. Bunca zaman sonra beni görmek onu şaşırtmıştı. Rüyamda bir kayıp insan bulucusuydum.

"Bay Allerton, ben Dost Finans Şirketi'ni[39] temsil ediyorum. Bir şeyleri unutmadın mı, Gene? Üç haftada bir salı günleri gelip bizi görmeniz lazım. Ofiste sizi çok özledik. 'Parayı öde yoksa ...' demeyi sevmeyiz biz. Bu, hiç dostça bir söz değildir. Anlaşmayı *tümüyle* okuyup okumadığınızı merak ediyorum? Sadece elektron mikroskobu ve virüs filtresiyle çözülebilecek olan Madde 6(x)'e gönderme yapıyorum. 'Yoksa'nın tam olarak ne anlama geldiğini bilip bilmediğinizi merak ediyorum, Gene?

(39.- *Dost Finans* : WSB'nin sık kullandığı rutinlerden birisidir ve *Çıplak Şölen'de* de geçer, yhn.)

"Ama, siz genç çocukların nasıl olduğunu biliyorum. Hafif meşrep bir sürtüğün peşine takılıp gider ve Dost Finans olayını tümüyle unutursunuz, değil mi? Ama Dost Finans sizi unutmaz. Şarkıda söylediği gibi, 'Orada saklanacak bir yer yok.' Hele yaşlı Sıçrama İzleyicisi işe girmişse."

Sıçrama İzleyicisi'nin yüzü anlamsızlaştı ve adam dalıp gitti. Ağzı açıldı, eski fildişi gibi sararmış ve sert dişleri göründü. Koltuğun arkası şapkasını gözlerinin üstüne doğru itene
kadar deri koltukta yavaşça geriye doğru kaydı, şapkanın yarattığı gölgenin altındaki gözleri birer opal gibi ışık noktalarını yakalayarak pırıldıyordu. "Johnny'nin Fuardaki Vedası"nı mırıldanmaya başladı, tekrar tekrar. Mırıldanma, aniden bir dizenin ortasında duruverdi.

Sıçrama İzleyicisi, rüzgârlı bir caddenin aşağılarından gelen bir müzik sesi gibi gevşek ve arada kesilen bir sesle konuşuyordu. "Bu işte bütün tiplerle karşılaşırsın, Çocuk Her zaman için, arada sırada mısır patlağı[40] vatandaşların biri ofise girer ve Dost Finansa olan borçlarını *bu* bokla ödemeye çalışır."

(40.- *Mısır patlağı* (Pop corn): Yasal bir işi olan kişi. Fahişelik ya da hırsızlığın tersi, yhn)

Bir kolunun koltuğun kenarında sallanmasına izin verdi ve avucunun içinde sakladığı şeyi koltuğun diğer tarafından yukarıya doğru kaldırdı. Parmak uçlan morumsu mavi olan ince kahverengi elini yavaşça açarak bin dolarlık bir san faturalar rulosunu ortaya çıkardı. Elini çevirdi, avuç içi aşağıya doğru bakıyordu ve koltuğa doğru düştü. Gözleri kapandı.

Başı aniden yana düştü ve dili dışarıya sarktı. Faturalar elinden düştü ve birbiri ardına kırmızı tuğla zeminin üzerinde buruşuk bir şekilde etrafa dağıldı. Sıcak bahar rüzgârı esintisi, kirli pembe perdeleri odanın içine doğru savurdu. Faturalar hışırdayarak odayı boydan boya geçtiler ve Allerton'ın ayaklarının dibinde toplandılar.

Sıçrama İzleyicisi fark edilemez bir şekilde doğrulmuştu, göz kapaklarının arkasında bir ışık parçası yanmaya devam ediyordu.

"Kötü bir duruma düştüğünde, bu olayı unutma, Çocuk," dedi. "Bu pis otellerin nasıl olduğunu bilirsin. Yanında kendi kâğıdını taşımalısın.”

Sıçrama İzleyicisi öne doğru eğildi, dirsekleri dizlerindeydi. Aniden ayağa kalktı, sanki koltuktan fırlatılmış gibiydi ve aynı yukarı doğru hareket içinde, şapkasını bir parmağıyla gözlerinin üzerinden arkaya itti. Kapıya doğru yürüdü ve döndü, sağ eli kapı tokmağının üstündeydi. Yıpranmış ekose takım elbisesinin yakasında sol elinin tırnaklarını parlattı. Hareket

ettiğinde takım elbisesinden bir küf kokusu yayılıyordu. Yakalarının altı ve pantolonun uçlan küf bağlamıştı. Tırnaklarına baktı.

"Eee, aaa ... senin şey hakkında ... hesabın. Yakında döneceğim. Yani, önümüzdeki birkaç . . .” Sıçrama İzleyicisi'nin sesi boğuldu.

"Bir *tür* anlaşma yapacağız." Sesi artık yüksek ve anlaşılır çıkıyordu. Kapı açıldı ve rüzgâr odanın içinde esti. Kapı kapandı ve perdeler eski yerlerine döndüler, perdenin biri, sanki birisi onu alıp oraya takmış gibi, bir divanın üstünde sallanıyordu.

ölümün olduğu yerde, daha ciddi ne olabilir . . .

-ARKA KAPAK-

Elinizdeki bu kitap, gerçek bir aşk hikayesidir.
Mexico City'ye sığınmış olan William Lee'nin, hayali sevgilisini baştan çıkarmak için gerçekleştirdiği ayak oyunlarını ve bunları yaparken çektiği bütün o romantik acıları anlatır.

Norman Mailer'ın deyimiyle,
"dehanın hükmettiği tek Amerikalı yazar" olan Burroughs, okurlarının önüne ilk kez böylesine içtenlikle koyuyor kendisini. Yaşadıklarımızı ya da yaşayamadıklarımızı arada bir gözden geçirmemiz uğruna.

"Üzerlerine sürekli olarak yağan yağmurun altında teneke çatılı evlerin oluşturduğu ölü ve anlamsız bir yığın. Shell, arkasında prefabrik bungalovlar ve paslanan makineler bırakarak oradan ayrılıp gitmişti.
Ve Lee, yolun sonuna gelmişti, başlangıçta ima edilen bir sona. Birbirine bağlanamaz mesafelerin etkisiyle baş başa kalmıştı, sonunda hiçbir şey elde edilemeyen, uzun, acılı bir yolculuğun yenilgisi ve yorgunluğuyla, yanlış dönüşlerle, kaybedilen izlerle, yağmur altında bekleyen bir otobüsle . . .
Parkın içine doğru yürümeye devam etti, ahşaba benzetilmiş beton bir banka oturdu. Ilık bahar rüzgarında çiçeklerin yol boyunca savruluşunu izledi. Gökyüzü bir ikindi yağmuru için bulut topluyordu. 'Bir başkasını aramalıyım.' diye düşündü. Elleriyle yüzünü kapattı. Çok yorgundu."

Belirsiz aralıklarla sorun kendinize:
"Dünya'da kötü olan ne var ki?"